

Briselē, 13.7.2016.
COM(2016) 465 final

2016/0222 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA

**ar ko nosaka standartus starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju uzņemšanai
(pārstrādāta redakcija)**

PASKAIDROJUMA RAKSTS

PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

- **Priekšlikuma konteksts un pamatojums**

ES strādā pie tā, lai izveidotu integrētu, ilgtspējīgu un holistisku ES politiku migrācijas jomā, kas balstās uz solidaritāti un taisnīgu atbildības sadalījumu un kas spēj efektīvi darboties gan mierīgos, gan krīzes apstākļos. Kopš “Eiropas programmas migrācijas jomā”¹ pieņemšanas Eiropas Komisija strādā pie tā, lai īstenotu pasākumus, kuru mērķis ir efektīvi un vispusīgi risināt gan aktuālās, gan ilgtermiņa problēmas migrācijas plūsmu pārvaldības jomā.

Kopējā Eiropas patvēruma sistēma balstās uz noteikumiem, saskaņā ar kuriem nosaka dalībvalsti, kura atbild par starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējiem (un kuri tostarp reglamentē patvēruma meklētāju pirkstu nospiedumu datubāzi), un kopīgiem standartiem attiecībā uz patvēruma procedūrām, uzņemšanas apstākļiem un starptautiskās aizsardzības saņēmēju atzīšanu un aizsardzību. Dalībvalstīm kopējo Eiropas patvēruma sistēmu palīdz īstenot Eiropas Patvēruma atbalsta birojs.

Neraugoties uz kopējās Eiropas patvēruma sistēmas izveidē gūtajiem ievērojamajiem panākumiem, dalībvalstu vidū joprojām manāmi atšķiras izmantotās procedūras, pieteikuma iesniedzējiem nodrošinātie uzņemšanas apstākļi, patvēruma atzīšanas rādītāji un tas, kāda veida aizsardzība tiek piešķirta starptautiskās aizsardzības saņēmējiem. Šīs atšķirības veicina sekundārās kustības un izdevīgāko patvēruma noteikumu meklēšanu, rada imigrāciju veicinošus faktorus un galu galā noved pie dalībvalstu atbildības nevienlīdzīga sadalījuma attiecībā uz aizsardzības nodrošināšanu tiem, kam tā nepieciešama.

Pēdējā laikā piedzīvotais cilvēku masveida pieplūdums ir parādījis, ka Eiropai ir nepieciešama efektīva un lietderīga patvēruma sistēma, kas spēj nodrošināt atbildības taisnīgu un ilgtspējīgu sadali dalībvalstu vidū, visā ES nodrošināt pietiekamus un pienācīgus uzņemšanas apstākļus, ātri un efektīvi apstrādāt ES iesniegtos patvēruma pieteikumus un nodrošināt pieņemto lēmumu kvalitāti, lai tie, kuriem nepieciešama starptautiskā aizsardzība, to reāli saņemtu. Tajā pašā laikā ES ir jānovērš neatbilstīga un bīstama pārvietošanās un jāsaņem kontrabandistu peļņas gūšanas modelis. Tālab, pirmkārt, ir ātri jāizskata to migrantu patvēruma pieteikumi, kuriem nav tiesību uz starptautisko aizsardzību, un šie migranti ir ātri jāatgriež atpakaļ. Otrkārt, tiem trešo valstu valstspiederīgajiem, kuriem vajadzīga aizsardzība, ir jārada droši un likumīgi veidi, kā ieceļot ES. Tas sasaucas arī ar plašākas partnerības iedibināšanu ar prioritārajām izcelsmes un tranzīta valstīm.

Komisija 2016. gada 6. aprīļa paziņojumā “Ceļā uz kopējās Eiropas patvēruma sistēmas reformu un labākām iespējām likumīgai nokļūšanai Eiropā”² noteica savas prioritātes attiecībā uz Eiropas patvēruma un migrācijas satvara strukturālo reformu, iezīmējot pasākumus, kas jāveic, lai panāktu humānāku, taisnīgāku un efektīvāku Eiropas patvēruma politiku, kā arī labāk pārvaldītu likumīgās migrācijas politiku.

2016. gada 4. maijā Komisija nāca klajā ar pirmajiem kopējās Eiropas patvēruma sistēmas reformēšanas priekšlikumiem, kuri attiecās uz trim tās paziņojumā noteiktajām prioritātēm:

¹ COM(2015) 240 *final*.

² COM(2016) 197 *final*.

izveidot ilgtspējīgu un taisnīgu Dublinas sistēmu, saskaņā ar kuru nosaka par patvēruma pieteikumu izskatīšanu atbildīgo dalībvalsti³, nostiprināt *Eurodac* sistēmu, lai varētu labāk uzraudzīt sekundārās kustības un sekmēt neatbilstīgās migrācijas apkarošanu⁴, un izveidot īstenu Eiropas Savienības Patvēruma aģentūru, lai nodrošinātu Eiropas patvēruma sistēmas pienācīgu darbību⁵.

Šie priekšlikumi bija pirmie pamatelementi kopējās Eiropas patvēruma sistēmas strukturālajā reformā.

Šīs sistēmas reformu Komisija noslēdz ar otro paketi, kurā ir četri tās pieņemti priekšlikumi: priekšlikums par Patvēruma procedūru direktīvas aizstāšanu ar regulu⁶, ar kuru visās dalībvalstīs tiek saskaņoti atšķirīgie procedūru noteikumi un izveidota patiesi kopēja procedūra; priekšlikums par Kvalifikācijas direktīvas⁷ aizstāšanu ar regulu⁸, ar kuru nosaka vienotus standartus, atbilstoši kuriem personas atzīst par tādām, kurām nepieciešama aizsardzība, un tiesības, kas tiek piešķirtas starptautiskās aizsardzības saņēmējiem, kā arī priekšlikums, ar kuru pārskata Uzņemšanas apstākļu direktīvu⁹, lai vēl vairāk saskaņotu uzņemšanas apstākļus ES, palielinātu pieteikuma iesniedzēju integrācijas izredzes un samazinātu sekundārās kustības. Visbeidzot, ievērojot 2016. gada 6. aprīļa apņemšanos uzlabot iespējas likumīgi nokļūt ES, Komisija ierosina arī strukturētu Savienības mēroga pārmitināšanas satvaru, lai panāktu starptautiskās aizsardzības labāku pārvaldību ES un personām, kurām nepieciešama starptautiskā aizsardzība, nodrošinātu pienācīgas un drošas iespējas nokļūt ES ar mērķi pakāpeniski samazināt neatbilstīgās ieceļošanas stimulus¹⁰.

Šie priekšlikumi ir kopējās Eiropas patvēruma sistēmas vispusīgās reformas neatņemama sastāvdaļa un ir cieši saistīti savā starpā. Ar šo otro patvēruma *acquis* reformas tiesību aktu priekšlikumu paketi tagad izskatīšanai ir gatavi visi elementi, kas vajadzīgi, lai ieviestu stabilu, konsekventu un integrētu kopējo Eiropas patvēruma sistēmu, kuras pamatā ir kopēji, saskaņoti noteikumi, kas reizē ir gan efektīvi, gan aizsardzību nodrošinoši un pilnībā atbilst Ženēvas konvencijai.

Kopējā Eiropas patvēruma sistēma, kas tagad tiek pilnveidota, ir gan efektīva, gan aizsardzību nodrošinoša un ir izstrādāta tā, lai nodrošinātu valstu patvēruma sistēmu pilnīgu konvergenci. Tā samazina sekundāro kustību stimulus, nostiprina dalībvalstu savstarpējo uzticēšanos un panāk Dublinas sistēmas pienācīgu darbību.

Tā garantē, ka attieksme pret patvēruma meklētājiem ir vienlīdzīga un atbilstoša neatkarīgi no viņu atrašanās vietas ES. Tā nodrošina rīkus, kas vajadzīgi, lai ātri apzinātu personas, kurām patiešām nepieciešama starptautiskā aizsardzība, un atgrieztu tās personas, kurām aizsardzība nav nepieciešama. Tā ir dāsna pret vismazāk aizsargātajām personām un stingra pret potenciālo ļaunprātīgo izmantošanu un vienmēr nodrošina atbilstību pamattiesībām. Visbeidzot, kopējā sistēma ir izmaksu ziņā lietderīga un pietiekami elastīga, lai spētu pielāgoties sarežģītajām problēmām, ar kurām dalībvalstis saskaras šajā jomā.

³ COM(2016) 270 *final*.

⁴ COM(2016) 272 *final*.

⁵ COM(2016) 271 *final*.

⁶ OV L 180, 29.6.2013., 60. lpp.

⁷ OV L 337, 20.12.2011., 9. lpp.

⁸ OV C [...], [...], [...]. lpp.

⁹ OV C [...], [...], [...]. lpp.

¹⁰ OV C [...], [...], [...]. lpp.

Priekšlikuma mērķi

Patvēruma politikas reformas otrās paketes ietvaros Komisija ierosina pārstrādāt Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2013/33/ES (2013. gada 26. jūnijs), ar ko nosaka standartus starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju uzņemšanai¹¹.

Uzņemšanas apstākļu direktīva paredz starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju uzņemšanas standartu minimālo saskaņošanas līmeni ES. Tomēr uzņemšanas apstākļu dalībvalstu vidū joprojām ievērojami atšķiras gan pēc tā, kā uzņemšanas sistēma ir organizēta, gan pēc tā, kādus standartus nodrošina pieteikuma iesniedzējiem.

Migrācijas krīze atsedza nepieciešamību nodrošināt saskaņotākus uzņemšanas apstākļus ES un nepieciešamību dalībvalstīm būt labāk sagatavotām tikt galā ar migrantu nesamērīgi lielu skaitu. Dalībvalstu nodrošinātie uzņemšanas apstākļi ievērojami atšķiras. Dažās dalībvalstīs joprojām ir vērojamas problēmas nodrošināt, ka tiek ievēroti uzņemšanas standarti, kas nodrošinātu cilvēka cienīgu attieksmi pret pieteikuma iesniedzējiem, savukārt citās dalībvalstīs nodrošinātie standarti ir dāsnāki. Tas ir veicinājis sekundārās kustības un radījis spiedienu uz dažām dalībvalstīm.

Ņemot vērā minēto, šā priekšlikuma mērķi ir šādi:

- (1) **turpināt uzņemšanas apstākļu saskaņošanu ES.** Tādējādi tiks nodrošināts, ka visā ES attieksme pret pieteikuma iesniedzējiem ir cilvēka cienīga un atbilst pamattiesībām un bērna tiesībām, tostarp dalībvalstīs, kurās ir bijušas pastāvīgas problēmas ar šādas cilvēka cienīgas attieksmes nodrošināšanu, un tiks samazināti pieteikuma iesniedzēju ar uzņemšanas apstākļiem saistītie stimuli neatbilstīgi ieceļot un pārvietoties ES, jo īpaši doties uz dalībvalstīm, kurās ir visumā augsti uzņemšanas apstākļu standarti. Tādējādi tiks arī veicināts pieteikuma iesniedzēju taisnīgāks sadalījums starp dalībvalstīm. Konkrētāk, tas tiks panākts, prasot dalībvalstīm ņemt vērā ES līmenī izstrādātus uzņemšanas apstākļu praktiskos standartus un rādītājus un prasot dalībvalstīm sagatavot ārkārtas pasākumu plānus, ar kuriem nodrošināt pieteikuma iesniedzēju pienācīgu uzņemšanu gadījumos, kad tajās ierodas nesamērīgs pieteikuma iesniedzēju skaits;
- (2) **samazināt sekundāro kustību stimulus.** Lai varētu nodrošināt migrācijas plūsmu pienācīgu pārvaldību, atvieglot atbildīgās dalībvalsts noteikšanu un novērst sekundārās kustības, ir ļoti svarīgi, lai pieteikuma iesniedzēji paliktu dalībvalstī, kura ir atbildīga par viņiem, un lai viņi neaizbēgtu. Šis pieteikuma iesniedzēju pienākums ir paredzēts ierosinātajā Dublinas regulas reformā. Ieviešot mērķtiecīgāk noteiktus pieteikuma iesniedzēju pārvietošanās brīvības ierobežojumus un paredzot bargākas sekas šo ierobežojumu neievērošanas gadījumā, tiks veicināta pieteikuma iesniedzēju atrašanās vietas efektīvāka uzraudzība. Lai pieteikuma iesniedzējiem radītu prognozējamākus apstākļus, nodrošinātu, ka viņu atrašanās vietu var noteikt neatkarīgi no tā, kurā dalībvalstī viņi atrodas, un atturētu viņus no bēgšanas, ir pamatīgāk jāsaskaņo iespēja pieteikuma iesniedzējiem noteikt konkrētu dzīvesvietu, noteikt pieteikšanās pienākumus un materiālos uzņemšanas apstākļus nodrošināt vienīgi natūrā. Tas attiecas jo īpaši uz triju veidu situācijām, proti: pieteikuma iesniedzējs starptautiskās aizsardzības pieteikumu nav paudis pirmajā neatbilstīgās vai likumīgās ieceļošanas dalībvalstī; pieteikuma iesniedzējs ir aizbēdzis no

¹¹ OV L 180, 29.6.2013., 96. lpp.

dalībvalsts, kurā viņam ir jāatrodas; pieteikuma iesniedzējs pēc bēgšanas uz citu dalībvalsti ir pārsūtīts atpakaļ uz dalībvalsti, kurā viņam ir jāatrodas;

- (3) **palielināt pieteikuma iesniedzēju pašpalāvību un iespējamās integrācijas izredzes.** Izņemot pieteikuma iesniedzējus, kuru pieteikumi, visticamāk, tiks noraidīti, pieteikuma iesniedzējiem būtu pēc iespējas drīz jāļauj strādāt un nopelnīt naudu, pat tad, kad viņu pieteikumi vēl ir izskatīšanā. Tas palīdz samazināt viņu atkarību un paver labākas integrācijas izredzes tiem, kuriem galu galā tiks piešķirta aizsardzība. Tāpēc termiņš piekļuvei darba tirgum būtu jāsamazina no maksimāli deviņiem mēnešiem līdz maksimāli sešiem mēnešiem no pieteikuma iesniegšanas dienas. Tādējādi pieteikuma iesniedzēju piekļuve darba tirgum tiek saskaņota ar procedūras ilgumu izskatīšanai pēc būtības. Dalībvalstis turklāt tiek mudinātas gadījumos, kad domājams, ka pieteikums ir pienācīgi pamatots, piešķirt piekļuvi darba tirgum vēlākais triju mēnešu laikā no pieteikuma iesniegšanas dienas. Piekļuves nodrošināšanai darba tirgum ir pilnībā jāatbilst darba tirgus standartiem – tam vajadzētu palīdzēt novērst darba tirgus kropļojumus. Turklāt nolūkā samazināt izdevīgāko patvēruma noteikumu meklēšanu saistībā ar nodarbinātību un samazināt sekundāro kustību stimulus ir būtiski svarīgi vēl vairāk samazināt lielās atšķirības, kas dalībvalstu vidū vērojamas attiecībā uz piekļuvi darba tirgum.

- **Atbilstība pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Šis priekšlikums par pārstrādātu Uzņemšanas apstākļu direktīvu pilnībā atbilst pirmajiem kopējās Eiropas patvēruma sistēmas reformas priekšlikumiem, kas iesniegti 2016. gada 4. maijā, priekšlikumiem reformēt Patvēruma procedūru direktīvu un Kvalifikācijas direktīvu, kas ietver to pārveidi par regulām, un priekšlikumam par strukturētu Savienības mēroga pārmitināšanas satvaru.

Atbilstoši Komisijas priekšlikumam par pārstrādātu Dublīnas III regulu gadījumos, kad pieteikuma iesniedzējs neatrodas dalībvalstī, kurā viņam ir jāatrodas, šim pieteikuma iesniedzējam nedrīkstētu būt tiesību uz visiem šajā direktīvā paredzētajiem uzņemšanas apstākļiem. Tādējādi Dublīnas regulas priekšlikums ietekmē Uzņemšanas apstākļu direktīvas piemērošanu, un tāpēc ir vajadzīgas un ir ierosinātas attiecīgas izmaiņas šajā direktīvā.

Komisijas priekšlikumā par pārstrādātu Dublīnas III regulu turklāt ir norādīts, ka visiem pieteikuma iesniedzējiem neatkarīgi no viņu atrašanās vietas ir tiesības uz neatliekamo veselības aprūpi. Praksē dalībvalstis parasti uzskata, ka jēdzienā “neatliekamā veselības aprūpe” ietilpst slimību, tostarp nopietnu garīgo traucējumu, primārā ārstēšana, kas paredzēta Uzņemšanas apstākļu direktīvā. Ievērojot to, šis priekšlikums pilnībā atbilst Komisijas priekšlikumam par pārstrādātu Dublīnas III regulu.

Balstoties uz Eiropas Patvēruma atbalsta biroja (*EASO*) iesākto darbu, Eiropas Savienības Patvēruma aģentūra pārraudzīs un novērtēs dalībvalstu patvēruma un uzņemšanas sistēmas.

Priekšlikums par pārstrādātu Uzņemšanas apstākļu direktīvu palīdzēs nodrošināt, ka pieteikuma iesniedzēji patvēruma procedūras laikā paliek pieejami iestādēm, kas ļaus nodrošināt viņu pieprasījuma laicīgu un efektīvu izvērtējumu un tādējādi sekmēs ierosināto patvēruma procedūru un kvalifikācijas regulu efektīvu īstenošanu.

- **Atbilstība pārējiem Savienības politikas virzieniem**

Šis priekšlikums atbilst vispārīgajai ilgtermiņa politikai, kas vērsta uz migrācijas labāku pārvaldību un ir noteikta Komisijas pieņemtajā “Eiropas programmā migrācijas jomā”¹², kurā Komisijas priekšsēdētāja Junkera politikas pamatnostādnes izvērstas uz četriem pīlāriem balstītu savstarpēji pastiprinošu iniciatīvu kopumā. Šie pīlāri ir neatbilstīgas migrācijas stimulu samazināšana, Savienības ārējo robežu drošības garantēšana un dzīvību glābšana, spēcīga patvēruma politika un jauna likumīgās migrācijas politika.

Ar šo priekšlikumu tiek turpināts īstenot Eiropas programmu migrācijas jomā, konkrētāk, mērķi stiprināt Savienības patvēruma politiku, un tas būtu jāskata kā daļa no ES līmeņa vispārīgās politikas, kas vērsta uz stabilas un efektīvas sistēmas izveidi ilgtspējīgai migrācijas pārvaldībai, kura būtu taisnīga gan pret uzņemtajām kopienām un ES pilsoņiem, gan pret attiecīgajiem trešo valstu valstspiederīgajiem un izcelsmes un tranzīta valstīm.

JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

• Juridiskais pamats

Šis priekšlikums paredz pārstrādāt Uzņemšanas apstākļu direktīvu, tāpēc tas būtu jāpieņem, balstoties uz to pašu juridisko pamatu, tas ir, Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 78. panta otrās daļas f) apakšpunktu, un saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru.

• Valstu atšķirīgās nostājas

Saskaņā ar Protokolu (Nr. 21) par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību (LES) un LESD, Apvienotā Karaliste un Īrija var nolemt piedalīties kopējās Eiropas patvēruma sistēmas izveides pasākumu pieņemšanā un piemērošanā.

Apvienotā Karaliste bija paziņojusi, ka vēlas piedalīties Direktīvas 2003/9/EK pieņemšanā un piemērošanā, bet nevēlas piedalīties Direktīvas 2013/33/ES pieņemšanā. Īrija bija nolēmusi nepiedalīties ne Direktīvas 2003/9/EK, ne Direktīvas 2013/33/ES pieņemšanā. Līdz ar to Apvienotajai Karalistei ir piemērojami Direktīvas 2003/9/EK noteikumi, savukārt pašlaik spēkā esošās direktīvas noteikumi nav piemērojami ne Apvienotajai Karalistei, ne Īrijai.

Apvienotās Karalistes un Īrijas nostājas attiecībā uz iepriekšējām direktīvām neietekmē šo valstu iespējamo piedalīšanos jaunās direktīvas pieņemšanā un piemērošanā. Apvienotās Karalistes un Īrijas dalība tiks noteikta sarunās saskaņā ar iepriekš minēto Protokolu Nr. 21. Saskaņā ar Protokolu (Nr. 22) par Dānijas nostāju, kas pievienots LES un LESD, Direktīva 2003/9/EK un Direktīva 2013/33/ES Dānijai nav saistoša un nav jāpiemēro.

• Subsidiaritāte

Kaut arī, pieņemot Direktīvu 2003/9/EK un Direktīvu 2013/33/ES, ir panākts ievērojams saskaņotības līmenis, uzņemšanas apstākļi dalībvalstu vidū joprojām ievērojami atšķiras. Šo apstākļu lielās atšķirības un tas, ka nav praktisku standartu attiecībā uz cilvēka cienīgu attieksmi pret pieteikuma iesniedzējiem, veicina izdevīgāko patvēruma noteikumu meklēšanu saistībā ar uzņemšanas apstākļiem un pieteikuma iesniedzēju sekundārās kustības ES, kā arī rada spiedienu uz dažām dalībvalstīm. Līdzīgāku uzņemšanas standartu noteikšana pienācīgā līmenī visās dalībvalstīs sekmēs cilvēka cienīgāku attieksmi pret pieteikuma iesniedzējiem un

¹² COM(2015) 240 *final*.

viņu taisnīgāku sadali visā ES. Tādējādi, lai panāktu pietiekamu saskaņotības līmeni, kas ļautu sasniegt izvirzītos mērķus, ir vajadzīga rīcība ES līmenī.

- **Proporcionalitāte**

Ierosinātās izmaiņas Uzņemšanas apstākļu direktīvā ir ierobežotas un ir vērstas uz to, lai sasniegtu mērķus nodrošināt, ka visā ES attieksme pret pieteikuma iesniedzējiem ir cilvēka cienīga un atbilst pamattiesībām un bērna tiesībām, un samazināt migrantu ar uzņemšanas apstākļiem un integrāciju saistītos stimulus neatbilstīgi ieceļot un pārvietoties ES, vienlaikus ņemot vērā dalībvalstu sociālo un ekonomikas apstākļu ievērojamās atšķirības.

Izmaiņas Uzņemšanas apstākļu direktīvā ir ierosinātas tikai jomās, kurās papildu saskaņošanai būs ievērojama ietekme, piemēram, attiecībā uz noteikumiem par materiālajiem uzņemšanas standartiem, pasākumiem ar mērķi nodrošināt, ka pieteikuma iesniedzēji paliek pieejami kompetentajām iestādēm un neaizbēg, kā arī tiesībām un pienākumiem, kas ir svarīgi pieteikuma iesniedzēju efektīvai integrācijai dalībvalstu uzņemtajās kopienās.

Priekšlikumā ir precizēts, ka visos gadījumos, kad dalībvalstis nolemj ierobežot pieteikuma iesniedzēja pārvietošanās brīvību, aizturēt viņu vai pieprasīt, lai viņš segtu vai daļēji segtu materiālo uzņemšanas apstākļu izmaksas, dalībvalstīm ir jāņem vērā attiecīgās personas konkrētā situācija, tostarp īpašās uzņemšanas vajadzības, un samērīguma princips.

- **Instrumenta izvēle**

Uzskatāms, ka nolūkā sasniegt mērķus turpināt dalībvalstu uzņemšanas apstākļu saskaņošanu, palielināt pieteikuma iesniedzēju integrācijas izredzes un samazināt migrantu ar uzņemšanas apstākļiem saistītos stimulus neatbilstīgi ieceļot un pārvietoties ES pietiktu ar Uzņemšanas apstākļu direktīvas pārstrādāšanu un Eiropas Savienības Patvēruma aģentūras pilnvaru paplašināšanu, kas praksē sekmētu uzņemšanas standartu vienādu īstenošanu. Ņemot vērā to, cik ļoti pašlaik atšķiras dalībvalstu sociālie un ekonomikas apstākļi, uzskatāms, ka nav ne reāli, ne vēlams pilnībā saskaņot dalībvalstu uzņemšanas apstākļus.

APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM REZULTĀTI UN EKSPERTU ATZINUMU APKOPOJUMS

• Apspriešanās ar ieinteresētajām personām

Nākusi klajā ar savu 2016. gada 6. aprīļa paziņojumu “Ceļā uz kopējās Eiropas patvēruma sistēmas reformu un labākām iespējām likumīgai nokļūšanai Eiropā”, Komisija aizsāka plašas diskusijas. Kopš paziņojuma pieņemšanas gan Eiropas Parlamentā (*LIBE* komitejas 2016. gada 21. aprīļa sanāksmē), gan Padomē ir notikusi viedokļu apmaiņa par paziņojumā ierosinātajām iniciatīvām. Plašas diskusijas par šo paziņojumu ir notikušas arī starp sociālajiem partneriem, specializētām NVO, starpvaldību organizācijām un citām ieinteresētajām personām.

2016. gada maijā Komisija ar dalībvalstīm un citām ieinteresētajām personām (tostarp NVO un tādām starptautiskajām organizācijām kā *UNHCR*) apsprieda diskusiju dokumentā izklāstītās galvenās idejas par reformu. 2016. gada jūnijā Komisijai bija neoficiāla viedokļu apmaiņa ar Eiropas Parlamentu. Visām personām, kuras bija iesaistītas apspriešanās, bija iespēja iesniegt rakstiskus apsvērumus. Turpmāk sniegts kopsavilkums par galvenajiem rezultātiem, kas izriet no apspriešanās ar mērķtiecīgi izvēlētām ieinteresētajām personām.

- **Turpināt uzņemšanas apstākļu saskaņošanu ES.** Lielākā daļa dalībvalstu atbalstīja to, ka tiek turpināta uzņemšanas apstākļu saskaņošana ES. Citu aptaujāto personu vidū dažas ieinteresētās personas, tostarp daži Eiropas Parlamenta pārstāvji, puda bažas, ka turpmāka saskaņošanu varētu novest pie uzņemšanas standartu nevēlamas pazemināšanās, un norādīja, ka ir jāievēro pamattiesības un starptautiskās saistības. Visas ieinteresētās personas piekrita tam, ka dalībvalstīm ir jāļauj pieteikuma iesniedzējiem nodrošināt labākus apstākļus, nekā paredzēts Uzņemšanas apstākļu direktīvā. Viena no konkrēti apzinātajām problēmām bija neskaidrība par to, kas Uzņemšanas apstākļu direktīvā domāts ar jēdzienu “cilvēka cienīgs dzīves līmenis”. Attiecībā uz šo plaši tika pausts atbalsts uzņemšanas apstākļu praktiskajiem standartiem un rādītājiem, ko *EASO* ir sācis izstrādāt pēc Komisijas iniciatīvas, kā arī nepieciešamībai pastiprināt pārraudzību, īstenošanu un ārkārtas pasākumu plānošanu.
- **Samazināt ar uzņemšanas apstākļiem saistītos sekundāro kustību stimulus.** Dalībvalstis visumā pozitīvi vērtēja ideju ieviest saskaņotāku pieeju tādiem pasākumiem kā pieteikuma iesniedzēju pārvietošanās brīvības ierobežošana, ar kuriem tiek nodrošināts, ka pieteikuma iesniedzēji paliek pieejami iestādēm un neaizbēg. Vairākas dalībvalstis piekrita, ka materiālo uzņemšanas apstākļu nodrošināšanai būtu jābūt atkarīgai no pieteikuma iesniedzēja atrašanās tajā dalībvalstī, kurā viņam ir jāatrodas, savukārt jautājumā par to, vai materiālie uzņemšanas apstākļi atsevišķos gadījumos būtu nodrošināmi vienīgi natūrā, dalībvalstu viedokļi atšķīrās vairāk. Citas ieinteresētās personas, tostarp daži Eiropas Parlamenta pārstāvji, apšaubīja šādu pasākumu lietderību un puda uzskatu, ka tā paša mērķa sasniegšanu efektīvāk nodrošinātu stimuli pieteikuma iesniedzējiem palikt attiecīgajā dalībvalstī (ģimenes atkalapvienošanās, piekļuve darba tirgum utt.).
- **Palielināt pieteikuma iesniedzēju integrācijas izredzes.** Lielākā daļa ieinteresēto personu, tostarp dalībvalstis un Eiropas Parlamenta pārstāvji, piekrita, ka būtu lietderīgi pārskatīt Uzņemšanas apstākļu direktīvas noteikumus par nosacījumiem pieteikuma iesniedzēju piekļuvei darba tirgum, tādējādi palielinot pieteikuma

iesniedzēju integrācijas izredzes. Dažām dalībvalstīm bija nesena pozitīva pieredze ar darba tirgus piekļuves termiņu saīsināšanu. Vairākas ieinteresētās personas norādīja, ka saskaņot un saīsināt darba tirgus piekļuves termiņus gan ir svarīgi, taču attiecīgo ietekmi nedrīkstētu pārvērtēt, jo efektīvu piekļuvi kavē citi būtiski šķēršļi (tostarp kvalifikācijas atzīšana, jo īpaši pieteikuma iesniedzējiem, kuriem nav dokumentu).

- **ES standarts pieteikuma iesniedzējiem nodrošinātā finansiālā atbalsta noteikšanai.** Lielākā daļa ieinteresēto personu atturīgi vērtēja kopēja ES standarta ieviešanu attiecībā uz pieteikuma iesniedzējiem nodrošinātā finansiālā atbalsta noteikšanu. Tomēr šī iespēja tika pamatīgi izvērtēta. Tika secināts, ka šādu kopēju standartu nav iespējams ieviest galvenokārt tāpēc, ka a) lielākā daļa dalībvalstu materiālos uzņemšanas apstākļus nenodrošina tikai finansiālā atbalsta veidā, jo tās dod priekšroku šo uzņemšanas apstākļu nodrošināšanai natūrā vai finansiālā atbalsta un labumu natūrā kombinācijai, un b) pieteikuma iesniedzējiem pašlaik nodrošinātais finansiālais atbalsts lielākajā daļā gadījumu ir krietni zemāks par visiem apsvērtajiem standartiem vai sliekšņiem (nabadzības riska sliekšnis, dziļas materiālās nenodrošinātības sliekšnis un minimālo ienākumu sliekšnis). Tādējādi atbalsta līmeņu saskaņošana daudzās dalībvalstīs nozīmētu atbalsta līmeņa paaugstināšanu, dažos gadījumos būtiski, jo īpaši dalībvalstīs, kurās atbalsta līmenis jau ir salīdzinoši augsts, un dažos gadījumos varētu novest pie tā, ka pieteikuma iesniedzējiem tiek nodrošināta labvēlīgāka attieksme nekā tiem dalībvalstu valstspiederīgajiem, kas slīgst pilnīgā nabadzībā vai ir citādā ekonomiski nelabvēlīgā situācijā.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

EASO ir uzdots izstrādāt uzņemšanas apstākļu praktiskos standartus un rādītājus. Ir ierosināts, ka dalībvalstis šos praktiskos standartus un rādītājus izmanto, ieviešot attiecīgus mehānismus, ar ko nodrošina uzņemšanas apstākļu pienācīgu vadību, pārraudzību un kontroli. Saistībā ar praktisko standartu un rādītāju izstrādi *EASO* 2016. gada pavasarī veica uzņemšanas apstākļu apsekojumu, kura ietvaros dalībvalstis sniedza sīku informāciju par savu pieeju uzņemšanas apstākļu nodrošināšanai. Rezultātā sagatavotais ziņojums, kura vajadzībām informāciju sniedza 26 dalībvalstis un asociētās valstis¹³, ir ņemts vērā šā priekšlikuma izstrādē. Turpmāk sniegts ziņojuma galveno rezultātu kopsavilkums.

- **Turpināt uzņemšanas apstākļu saskaņošanu ES.** Materiālo uzņemšanas apstākļu definīcija dalībvalstīs ievērojami atšķiras – dažās dalībvalstīs tā ir visai ierobežota, bet citās tā krietni pārsniedz Uzņemšanas apstākļu direktīvā paredzēto, tostarp ietver higiēnas priekšmetus. Lielākā daļa dalībvalstu kombinē dažādus materiālo uzņemšanas apstākļu veidus, piemēram, labumus natūrā un finansiālos pabalstus vai talonus. Dažās dalībvalstīs materiālie uzņemšanas apstākļi tiek nodrošināti vienīgi natūrā. Materiālo uzņemšanas apstākļu nodrošināšanas kārtība atšķiras atkarībā no tā, kas (mājoklis, pārtika, apģērbs utt.) un kam (ieteikuma iesniedzējiem ar īpašām uzņemšanas vajadzībām un personām dažādos patvēruma procedūras posmos) tiek nodrošināts.
- **Samazināt ar uzņemšanas apstākļiem saistītos sekundāro kustību stimulus.** Lielākā daļa dalībvalstu nav noteikušas, ka pieteikuma iesniedzēji drīkstētu pārvietoties tikai noteiktu apgabalu robežās, bet ļauj viņiem brīvi pārvietoties

¹³ Beļģija, Bulgārija, Šveice, Čehijas Republika, Īrija, Grieķija, Spānija, Francija, Horvātija, Itālija, Kipra, Latvija, Lietuva, Luksemburga, Ungārija, Malta, Nīderlande, Norvēģija, Austrija, Polija, Portugāle, Rumānija, Slovēnija, Slovākija, Somija un Zviedrija.

konkrētās valsts teritorijā. Tomēr vairākas dalībvalstis pieteikuma iesniedzējiem nosaka konkrētu dzīvesvietu, parasti uzņemšanas sistēmas organizācijas nolūkā. Tās parasti ņem vērā iedzīvotāju skaitu, sociālos un ekonomikas apstākļus, uzņemšanas centru ietilpību vai konkrēto pieteikuma iesniedzēju vajadzības. Lielākā daļa dalībvalstu materiālo uzņemšanas apstākļu nodrošināšanai izvirza nosacījumu, ka pieteikuma iesniedzējam jādzīvo konkrētā vietā, un parasti materiālos uzņemšanas apstākļus nodrošina tikai uzņemšanas centros. Lai uzraudzītu pieteikuma iesniedzēju atrašanās vietu, dalībvalstis bieži izmanto arī pieteikšanās pienākumus. Šādi pieteikšanās pienākumi tiek izmantoti gan gadījumos, kad pieteikuma iesniedzēji dzīvo noteiktā uzņemšanas centrā, gan tad, ja viņi izmitināti privāti. Dalībvalstu vidū ievērojami atšķiras arī materiālo uzņemšanas apstākļu pasliktināšanas vai atteikšanas prakse un iemesli. Viens no materiālo uzņemšanas apstākļu pasliktināšanas vai atteikšanas izplatītākajiem iemesliem ir fakts, ka pieteikuma iesniedzējs ir atstājis savu dzīvesvietu.

- **Palielināt pieteikuma iesniedzēju integrācijas izredzes.** Gandrīz visas dalībvalstis pieteikuma iesniedzējiem patvēruma procedūras laikā nodrošina piekļuvi darba tirgum. Tomēr periods, pēc kura tiek atļauts stāties darbā, dažādās dalībvalstīs ievērojami atšķiras (no viena mēneša dažās dalībvalstīs līdz deviņiem mēnešiem citās). Lielākā daļa dalībvalstu nepiemēro nekādus īpašus ierobežojumus attiecībā uz pieteikuma iesniedzēju piekļuvi darba tirgum. Tikai nedaudzas dalībvalstis veic darba tirgus testu.

Papildus tam Komisija kopš Uzņemšanas apstākļu direktīvas pieņemšanas 2013. gadā ir organizējusi virkni kontaktkomitejas sanāksmju, lai ar dalībvalstu ekspertiem apspriestu problēmas, ar kurām viņi saskaras direktīvas transponēšanā un īstenošanā. Arī šo kontaktkomitejas sanāksmju secinājumi ir ņemti vērā šajā priekšlikumā.

• Tiesības

Šā priekšlikuma sagatavošanā tika veikta padziļināta izpēte, lai pārliecinātos, ka tā noteikumi pilnībā atbilst pamattiesībām un Savienības tiesību vispārīgajiem principiem, kā paredzēts Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, kā arī saistībām, kas izriet no starptautiskajām tiesībām.

Ar Uzņemšanas apstākļu direktīvas ierosinātajām izmaiņām ir uzsvērts dalībvalstu pienākums uzņemšanas sistēmu pārraudzībā un kontrolē ņemt vērā ES līmenī izstrādātus uzņemšanas apstākļu praktiskos standartus un rādītājus. Turklāt precizēts, ka pieteikuma iesniedzējiem visos gadījumos ir tiesības uz veselības aprūpi saskaņā ar Uzņemšanas apstākļu direktīvu un uz cilvēka cienīgu dzīves līmeni.

Ar priekšlikumu tiek nodrošināts, ka uzņemšanas apstākļi tiek pielāgoti nepilngadīgo īpašajai situācijai neatkarīgi no tā, vai viņi ir nepavadīti vai ģimenē, pienācīgi ņemot vērā viņu drošību un fizisko un emocionālo aprūpi un tos nodrošinot tādā veidā, kas sekmē viņu vispārējo attīstību. Priekšlikumā ir ņemtas vērā arī dalībvalstu saistības saskaņā ar Eiropas Padomes Konvenciju par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu (Stambulas konvencija)¹⁴.

¹⁴ Lai nodrošinātu pienācīgu aizsardzības līmeni sievietēm, kas pārcietušas ar dzimumu saistītu vardarbību, un ņemot vērā Komisijas priekšlikumus par Padomes lēmumiem par Stambulas konvencijas parakstīšanu un noslēgšanu, šīs direktīvas interpretācijā un piemērošanā būtu jāievēro pieeja, kurā ņemta vērā dzimumu specifika.

Tiek nostiprināts diskriminācijas aizlieguma princips – dalībvalstīm tiek noteikts pienākums pret pieteikuma iesniedzējiem, kuriem ir piešķirta piekļuve darba tirgum, nodrošināt tādu pašu attieksmi kā pret valstspiederīgajiem attiecībā uz darba nosacījumiem, biedrošanās brīvību un piederību organizācijām, izglītību un profesionālo apmācību, profesionālo kvalifikāciju atzīšanu un sociālo nodrošinājumu.

Priekšlikumā ir uzsvērts, ka, novērtējot pieteikuma iesniedzēja resursus, pieprasot viņam segt vai daļēji segt materiālo uzņemšanas apstākļu izmaksas vai prasot viņam atlīdzināt izmaksas, dalībvalstīm ir jāievēro samērīguma princips un jāņem vērā pieteikuma iesniedzēja uzvedība un konkrētā situācija un nepieciešamība ievērot viņa cieņu vai neaizskaramību, tostarp pieteikuma iesniedzēja īpašās uzņemšanas vajadzības.

Jebkurš lēmums, ar kuru ierobežo pieteikuma iesniedzēja pārvietošanās brīvību, ir jāpieņem objektīvi un taisnīgi, balstoties uz attiecīgās personas uzvedību un konkrēto situāciju un pienācīgi ņemot vērā samērīguma principu. Pieteikuma iesniedzējs viņam saprotamā valodā vai valodā, kuru ir pamats uzskatīt par viņam saprotamu, nekavējoties rakstiski jāinformē par šāda lēmuma pieņemšanu, tā pieņemšanas iemesliem un lēmuma apstrīdēšanas procedūrām.

Aizturēšana saskaņā ar Uzņemšanas apstākļu direktīvu joprojām ir attaisnojama tikai gadījumā, ja tā izrādās nepieciešama, balstoties uz konkrētās lietas individuālu izvērtējumu, un ja citus, mazāk ierobežojošus alternatīvus līdzekļus nav iespējams efektīvi piemērot. Visas garantijas attiecībā uz aizturēšanu, kuras paredzētas pašlaik spēkā esošajā direktīvā, paliek nemainītas. Īpaši rūpīgi jāraugās, lai aizturēšanas ilgums būtu samērīgs un aizturēšana tiktu izbeigta, kolīdz vairs nav attiecīgā pamatojuma aizturēšanai saskaņā ar šo direktīvu. Šis priekšlikums turklāt pilnībā atbilst ES Pamattiesību hartas 6. pantam, to skatot saistībā ar Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 5. pantu un attiecīgo Eiropas Savienības Tiesas un Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūru. Atbilstoši Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijas par bērna tiesībām 37. pantu nepilngadīgos principā neaiztur.

IETEKME UZ BUDŽETU

Šis priekšlikums Savienībai nerada nekādu finansiālo vai administratīvo slogu. Tādējādi tas neietekmē Savienības budžetu.

CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzības, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Komisijai būs Eiropas Parlamentam un Padomei jāziņo par šīs direktīvas piemērošanu triju gadu laikā no tās stāšanās spēkā un pēc tam reizi piecos gados un jāierosina nepieciešamie grozījumi. Dalībvalstīm būs Komisijai jāiesniedz visa šā ziņojumu sniegšanas pienākuma izpildei nepieciešamā informācija.

Saskaņā ar Komisijas priekšlikumu regulai par Eiropas Savienības Patvēruma aģentūru minētā aģentūra pārraudzīs un novērtēs dalībvalstu patvēruma un uzņemšanas sistēmas.

- **Konkrēto priekšlikuma noteikumu sīks skaidrojums**

Skaidrojumi ir sniegti vienīgi attiecībā uz noteikumiem, kuri ar šo priekšlikumu ir mainīti.

1. Turpināt uzņemšanas apstākļu saskaņošanu ES
- **Darbības joma** – Uzņemšanas apstākļu direktīva vispārīgā gadījumā joprojām ir piemērojama visiem trešo valstu valstspiederīgajiem un bezvalstniekiem, kuri pauž starptautiskās aizsardzības pieteikumu kādas dalībvalsts teritorijā, tikmēr, kamēr viņiem ir atļauts uzturēties dalībvalsts teritorijā kā pieteikuma iesniedzējiem, un no brīža, kad ir pausts pieteikums.

Izņēmums tiek ieviests attiecībā uz gadījumiem, kad pieteikuma iesniedzējs atrodas dalībvalstī, kas nav tā dalībvalsts, kurā viņam ir jāatrodas. Šādā gadījumā viņam nav tiesību uz materiālajiem uzņemšanas apstākļiem, darbu un profesionālo apmācību, bet nepilngadīgajiem – uz skološanu un izglītošanu. Tomēr priekšlikumā ir precizēts, ka pieteikuma iesniedzējiem jebkurā gadījumā ir tiesības uz veselības aprūpi un uz **cilvēka cienīgu dzīves līmeni** saskaņā ar pamattiesībām – ir jānodrošina viņu iztika un pamatvajadzības gan fiziskās drošības un cieņas, gan savstarpējo attiecību ziņā (17.a pants). Tomēr, lai būtu ievērotas bērna pamattiesības, dalībvalstīm būtu līdz nepilngadīgā pārsūtīšanai uz atbildīgo dalībvalsti jānodrošina viņam piemēroti izglītības pasākumi.
- Priekšlikumā ir skaidri paredzēts, ka tiesības uz cilvēka cienīgu attieksmi ir piemērojamas arī tajos pienācīgi pamatotajos gadījumos, kad dalībvalsts **izņēmuma kārtā piemēro atšķirīgus** materiālo uzņemšanas apstākļu **standartus** nekā tie, kas paredzēti Uzņemšanas apstākļu direktīvā. Priekšlikumā dalībvalstīm turklāt ir izvirzīta prasība informēt Komisiju un Eiropas Savienības Patvēruma aģentūru, kad tās izmanto šādus ārkārtas pasākumus un kad tie ir izbeigti (17. panta 9. punkts).
- Tiek paplašināta **ģimenes locekļu definīcija** – tiek iekļautas ģimenes, kas izveidotas pēc izcelsmes valsts atstāšanas, bet pirms ierašanās dalībvalsts teritorijā (2. panta 3. punkts). Tas atspoguļo migrācijas pašreizējās reālības, proti, pieteikuma iesniedzēji bieži ierodas ES pēc ilga ārpus viņu izcelsmes valsts pavadīta laika, piemēram, bēgļu nometnēs. Sagaidāms, ka šī definīcijas paplašināšana samazinās neatbilstīgās kustības vai bēgšanas iespējamību attiecībā uz personām, uz kurām attiecas šie paplašinātie noteikumi.
- Priekšlikumā dalībvalstīm ir izvirzīta prasība uzņemšanas sistēmu pārraudzībā un kontrolē ņemt vērā **uzņemšanas apstākļu praktiskos standartus un rādītājus**, ko pašlaik izstrādā EASO. Izpildīt šajā priekšlikumā paredzētos uzdevumus, tostarp veidņu, praktisko rīku, rādītāju un norāžu izstrādi, Eiropas Savienības Patvēruma aģentūrai palīdzēs dalībvalstu uzņemšanas iestāžu tīkls.
- Priekšlikumā dalībvalstīm ir noteikts pienākums sagatavot un regulāri atjaunināt **ārkārtas pasākumu plānus**, kuros izklāstīti pasākumi, kas tiktu veikti, lai nodrošinātu pieteikuma iesniedzēju pienācīgu uzņemšanu gadījumos, kad dalībvalstī ierodas nesamērīgs pieteikuma iesniedzēju skaits (28. pants). Priekšlikumā dalībvalstīm turklāt ir izvirzīta prasība informēt Komisiju un Eiropas Savienības Patvēruma aģentūru ikreiz, kad tiek iedarbināts ārkārtas pasākumu plāns. Ārkārtas pasākumu plānu pārraudzībai un novērtēšanai būtu jānotiek saskaņā ar dalībvalstu patvēruma un uzņemšanas sistēmu pārraudzības un novērtēšanas procedūru, kuru, kā paredzēts, ievieš Eiropas Savienības Patvēruma aģentūra.
- Priekšlikumā ir precizēts, ka **personas ar īpašām uzņemšanas vajadzībām** ir personas, kurām ir nepieciešamas īpašas garantijas, lai baudītu tiesības un izpildītu pienākumus, kas paredzēti Uzņemšanas apstākļu direktīvā, neatkarīgi no tā, vai šīs

personas ir uzskatāmas par neaizsargātām (2. panta 13. punkts). Priekšlikumā ir ietverti arī sīkāki noteikumi par to, ka pieteikuma iesniedzēju īpašās uzņemšanas vajadzības jāizvērtē, jānosaka, jādokumentē un jāapmierina pēc iespējas drīz un visā uzņemšanas periodā. Tas nozīmē, ka attiecīgo iestāžu darbinieki ir atbilstoši un pastāvīgi jāapmāca un ka ir noteikts pienākums atsevišķus pieteikuma iesniedzējus norīkot pie ārsta vai psihologa papildu izmeklējumiem. Ir precizēts, ka izvērtējumu var iekļaut pastāvošajās valsts procedūrās vai novērtējumā, ko veic, lai apzinātu pieteikuma iesniedzējus ar īpašām procesuālajām vajadzībām (21. pants).

- Priekšlikumā dalībvalstīm ir noteikti stingrāki termiņi **aizbildņa norīkošanai, kurš pārstāv nepavadītu nepilngadīgo un palīdz viņam**, proti, piecas darbdienu no pieteikuma paušanas brīža. Tāpat ir ierosināts, ka nepavadīto nepilngadīgo skaits, par kuriem aizbildņiem uzticēta atbildība, nedrīkstētu būt tāds, ka viņš nespēj pildīt savus uzdevumus. Dalībvalstīm būtu jāpārbauda, vai aizbildņi savus uzdevumus veic pienācīgi, un jāizskata sūdzības, ko nepavadītie nepilngadīgie iesnieguši par aizbildņiem. Šajā priekšlikumā paredzētos aizbildņa uzdevumus drīkst veikt aizbildņi, kas iecelti saskaņā ar ierosināto Patvēruma procedūru regulu (23. pants).

2. Samazināt ar uzņemšanas apstākļiem saistītos sekundāro kustību stimulus ES

- Priekšlikumā dalībvalstīm ir izvirzīta prasība pēc iespējas drīz un vēlākais pieteikuma iesniegšanas brīdī **ieteikuma iesniedzējus, izmantojot vienotu veidni, informēt** par visiem piešķiramajiem labumiem un par pienākumiem, kas viņiem ir jāievēro attiecībā uz uzņemšanas apstākļiem, tostarp par apstākļiem, kādos materiālo uzņemšanas apstākļu nodrošināšana var tikt ierobežota (5. pants).
- Ar priekšlikumu netiek mainīta pieeja, ka pieteikuma iesniedzēji vispārīgā gadījumā drīkst **brīvi pārvietoties dalībvalsts teritorijā** vai arī apgabalā, kādu šī dalībvalsts viņiem noteikusi (7. panta 1. punkts).
- Tomēr sabiedrības interešu vai sabiedriskās kārtības iemeslu dēļ, nolūkā ātri apstrādāt un efektīvi pārraudzīt pieteikuma iesniedzēja starptautiskās aizsardzības pieteikumu, nolūkā ātri piemērot un efektīvi pārraudzīt atbildīgās dalībvalsts noteikšanas procedūru saskaņā ar Dublinas regulu vai ar mērķi efektīvi novērst pieteikuma iesniedzēja bēgšanu priekšlikumā noteikts, ka dalībvalstīm vajadzības gadījumā **jānosaka pieteikuma iesniedzējiem dzīvesvieta kādā konkrētā vietā**, piemēram, izmitināšanas centrā, privātmājā, dzīvoklī, viesnīcā vai citās telpās, kas ir piemērotas pieteikuma iesniedzēju izmitināšanai. Šāds lēmums var būt nepieciešams jo īpaši gadījumos, kad pieteikuma iesniedzējs nav ievērojis savus pienākumus:
 - pieteikuma iesniedzējs starptautiskās aizsardzības pieteikumu nav pāris pirmajā neatbilstīgās vai likumīgās iecelšanas dalībvalstī. Pieteikuma iesniedzējiem nav tiesību izvēlēties pieteikuma iesniegšanas dalībvalstī. Pieteikuma iesniedzējam uz starptautisko aizsardzību ir jāpiesakās pirmajā neatbilstīgās iecelšanas dalībvalstī vai likumīgās iecelšanas dalībvalstī. Pieteikuma iesniedzējiem, kuri nav ievērojuši šo pienākumu, pēc atbildīgās dalībvalsts noteikšanas saskaņā ar Dublinas regulu ir mazāka iespēja, ka viņiem tiks atļauts uzturēties pieteikuma paušanas dalībvalstī, kas, visticamāk, ir šo pieteikuma iesniedzēju personīgi izvēlēta dalībvalsts, un tādējādi ir lielāka iespēja, ka viņi bēgs;
 - pieteikuma iesniedzējs ir aizbēdzis no dalībvalsts, kurā viņam ir jāatrodas. Pieteikuma iesniedzējam ir noteikta prasība atrasties pieteikuma paušanas

dalībvalstī vai dalībvalstī, uz kuru viņš ir pārsūtīts saskaņā ar Dublinas regulu. Ja pieteikuma iesniedzējs no šīs dalībvalsts ir aizbēdzis un bez atļaujas devies uz citu dalībvalsti, tad, lai nodrošinātu kopējās Eiropas patvēruma sistēmas pienācīgu darbību, ir ārkārtīgi svarīgi šo pieteikuma iesniedzēju ātri atgriezt pareizajā dalībvalstī. Līdz brīdim, kad notiek šī pārsūtīšana, ir risks, ka pieteikuma iesniedzējs aizbēgs, tāpēc viņa atrašanās vieta būtu cieši jāuzrauga;

- pieteikuma iesniedzējs pēc bēgšanas uz citu dalībvalsti ir pārsūtīts atpakaļ uz dalībvalsti, kurā viņam ir jāatrodas. Novērtējot to, vai joprojām pastāv pieteikuma iesniedzēja bēgšanas iespējamība, būtisks vērā ņemams faktors ir tas, vai pieteikuma iesniedzējs iepriekš ir bēdzis uz citu dalībvalsti. Lai nodrošinātu, ka pieteikuma iesniedzējs neaizbēg vēlreiz un paliek pieejams kompetentajām iestādēm, viņa atrašanās vieta būtu cieši jāuzrauga.

Ja pieteikuma iesniedzējam ir tiesības uz materiālo uzņemšanas apstākļu nodrošinājumu, šie materiālie uzņemšanas apstākļi arī būtu jānodrošina ar nosacījumu, ka pieteikuma iesniedzējs dzīvo konkrēti noteiktajā vietā (7. panta 2. punkts).

- Priekšlikumā dalībvalstīm turklāt ir izvirzīta prasība pieteikuma iesniedzējam vajadzības gadījumā noteikt pienākumu **regulāri pieteikties iestādēs**, ja ir iemesli uzskatīt, ka pastāv pieteikuma iesniedzēja bēgšanas iespējamība (7. panta 3. punkts).
- Ņemot vērā nopietnās sekas, kas rodas pieteikuma iesniedzējiem, kuri ir aizbēguši vai attiecībā uz kuriem ir noteikts, ka pastāv bēgšanas iespējamība, priekšlikumā **bēgšana ir definēta** tā, ka tā ietver gan tīšu rīcību ar mērķi izvairīties no piemērojamajām patvēruma procedūrām, gan faktu, ka pieteikuma iesniedzējs nepaliek pieejams attiecīgajām iestādēm, tostarp ir pametis teritoriju, kurā viņam ir jāatrodas (2. panta 10. punkts). Ievērojot Dublinas III regulā¹⁵ sniegto definīciju, bēgšanas iespējamība ir definēta kā situācija, kad attiecīgā gadījumā, pamatojoties uz valsts tiesību aktos noteiktiem objektīviem kritērijiem, ir iemesls uzskatīt, ka pieteikuma iesniedzējs varētu aizbēgt (2. panta 11. punkts).
- Ir nepārprotami norādīts, ka jebkuram lēmumam, ar kuru ierobežo pieteikuma iesniedzēja pārvietošanās brīvību, ir jābalstās uz **attiecīgās personas konkrēto situāciju**, ņemot vērā pieteikuma iesniedzēja īpašās uzņemšanas vajadzības un samērīguma principu. Tāpat ir precizēts, ka pieteikuma iesniedzēji ir pienācīgi jāinformē par šiem lēmumiem un par to neievērošanas sekām (7. panta 7. un 8. punkts).
- Ir precizēts, ka dalībvalstīm **ceļošanas dokuments** pieteikuma iesniedzējiem būtu jāizsniedz vienīgi tad, ja radušies nopietni humānie iemesli. Papildus ir noteikts, ka ceļošanas dokumentus var izsniegt arī **citu sevišķi svarīgu iemeslu** gadījumā, piemēram, ja pieteikuma iesniedzējiem ir piešķirta piekļuve darba tirgum un ir nepieciešams ceļot darba vajadzībām. Izņemot šos ārkārtas apstākļus, ceļošanas dokumentus nedrīkstētu izsniegt. Turklāt ceļošanas dokumentu derīgums **jāierobežo atbilstoši mērķim un ilgumam**, ko nosaka to izdošanas iemesls (6. pants). Prasība pieteikuma iesniedzējiem nodrošināt personu apliecinošu dokumentu dalībvalstīm ir noteikta Patvēruma procedūru regulas 29. pantā.
- **Materiālo uzņemšanas apstākļu definīcija** ir paplašināta, ietverot nepārtikas priekšmetus – tādējādi ir ņemti vērā materiālie uzņemšanas apstākļi, kas jau tiek

¹⁵ OV L 180, 29.06.2013., 31. lpp.

nodrošināti daudzās dalībvalstīs, un ir uzsvērtā šādu nepārtikas priekšmetu, piemēram, higiēnas priekšmetu, nozīme (2. panta 7. punkts).

- Priekšlikumā ir precizēts, ka izmitināšanas, pārtikas, apģērbu un citu būtiski svarīgu nepārtikas priekšmetu nodrošināšanu **nevar samazināt vai atteikt**. Tikai dienasnaudu noteiktos apstākļos var samazināt vai – ārkārtas un pienācīgi pamatotos gadījumos – atteikt. Ja izmitināšana, pārtika, apģērbs un citi būtiski svarīgi nepārtikas priekšmeti tiek nodrošināti finansiālu pabalstu veidā, noteiktos apstākļos tos var **aizstāt ar uzņemšanas apstākļu nodrošināšanu natūrā** (19. panta 1. punkts).
 - Ir pievienotas četras jaunas situācijas, kurās var **pasliktināt materiālos uzņemšanas apstākļus vai mainīt to formu**. Materiālos uzņemšanas apstākļus var pasliktināt vai mainīt, ja pieteikuma iesniedzējs: ir smagi pārkāpis izmitināšanas centra noteikumus vai ir uzvedies sevišķi vardarbīgi; nav ievērojis pienākumu uz starptautisko aizsardzību pieteikties pirmajā neatbilstīgās ieceļošanas dalībvalstī vai likumīgās ieceļošanas dalībvalstī; pēc bēgšanas uz citu dalībvalsti ir pārsūtīts atpakaļ; nepiedalās obligātajos integrācijas pasākumos (19. panta 1. punkts).
 - Lai novērstu pieteikuma iesniedzēju sekundārās kustības un bēgšanu, ir pievienots **jauns aizturēšanas pamats**. Ja pieteikuma iesniedzējam ir bijusi noteikta konkrēta dzīvesvieta, bet viņš nav ievērojis šo pienākumu, un joprojām pastāv viņa bēgšanas iespējamība, pieteikuma iesniedzēju var aizturēt, lai nodrošinātu, ka ir ievērots pienākums dzīvot konkrētā vietā (8. panta 3. punkta c) apakšpunkts). Tāpat kā attiecībā uz aizturēšanu atbilstoši jebkuram citam Uzņemšanas apstākļu direktīvā paredzētajam pamatojumam, aizturēšana ir attaisnojama tikai gadījumā, ja tā izrādās nepieciešama, balstoties uz konkrētās lietas individuālu izvērtējumu, un ja citus, mazāk ierobežojošus alternatīvus līdzekļus nav iespējams efektīvi piemērot. Visas garantijas attiecībā uz aizturēšanu, kuras paredzētas pašlaik spēkā esošajā Uzņemšanas apstākļu direktīvā, paliek nemainītas. Īpaši rūpīgi jāraugās, lai aizturēšanas ilgums būtu samērīgs un aizturēšana tiktu izbeigta, kolīdz vairs nav iemesla uzskatīt, ka pieteikuma iesniedzējs neievēros viņam noteikto pienākumu. Turklāt pieteikuma iesniedzējam ir jābūt tikušam informētam par attiecīgo pienākumu un tā neievērošanas sekām.
3. Palielināt pieteikuma iesniedzēju integrācijas izredzes ES – piekļuve darba tirgum
- Termins, kas noteikts attiecībā uz piekļuvi darba tirgum, ar priekšlikumu tiek samazināts **no vēlākais deviņiem mēnešiem līdz vēlākais sešiem mēnešiem** no dienas, kad ticis iesniegts starptautiskās aizsardzības pieteikums, ja administratīvais lēmums saskaņā ar ierosināto Patvēruma procedūru regulu par konkrēto pieteikumu nav pieņemts un šī novēlošanās nav notikusi pieteikuma iesniedzēja vainas dēļ (15. panta 1. punkta pirmā daļa). Tādējādi pieteikuma iesniedzēju piekļuve darba tirgum tiek saskaņota ar procedūras parasto ilgumu izskatīšanai pēc būtības saskaņā ar ierosināto Patvēruma procedūru regulu. Kolīdz pieteikuma iesniedzējam ir piešķirta piekļuve darba tirgum, tas ir konkrēti jānorāda viņa personu apliecinošajā dokumentā (15. panta 5. punkts).
 - Agrāka piekļuve darba tirgum palielina pieteikuma iesniedzēju integrācijas izredzes un samazina uzņemšanas izmaksas, īpaši gadījumos, kad domājams, ka starptautiskā aizsardzība tiks piešķirta. Tāpēc priekšlikumā ir paredzēts, ka dalībvalstis šo piekļuvi drīkst piešķirt agrāk. Dalībvalstis tiek mudinātas gadījumos, kad domājams, ka

pieteikums ir pienācīgi pamatots, piešķirt piekļuvi darba tirgum **vēlākais triju mēnešu laikā no pieteikuma iesniegšanas dienas**, tostarp tad, ja tā izskatīšanai šā iemesla dēļ ir piešķirta prioritāte.

- Turpretī attiecībā uz pieteikuma iesniedzējiem, kuri, visticamāk, netiks atzīti par starptautiskās aizsardzības saņēmējiem, jo viņu pieteikumi, domājams, ir nepamatoti, priekšlikums paredz liegt piekļuvi darba tirgum (15. panta 1. punkta otrā daļa). Šajā kategorijā ietilpst pieteikuma iesniedzēji, kuru pieteikums tiek pēc būtības izskatīts paātrinātajā procedūrā, jo viņi ir noklusējuši būtiskus faktus vai snieguši nepārprotami nepatiesus paziņojumus, informāciju vai dokumentus, pieteikumu paiduši tikai tāpēc, lai aizkavētu vai traucētu atgriešanas lēmuma izpildi, nāk no drošas izcelsmes valsts vai nopietnu iemeslu dēļ ir uzskatāms, ka viņi apdraud valsts drošību vai sabiedrisko kārtību, kā paredzēts ierosinātajā Patvēruma procedūru regulā.
- Priekšlikumā ir precizēts, ka **tad, ja piešķirta piekļuve darba tirgum, tai jābūt efektīvai**. Ja attiecīgie nosacījumi faktiski kavē pieteikuma iesniedzēja iespējas meklēt darbu, piekļuve nebūtu uzskatāma par efektīvu. Pieteikuma iesniedzēju efektīvu piekļuvi darba tirgum nedrīkstētu kavēt darba tirgus testi, kurus izmanto, lai priekšroku dotu konkrētās valsts valstspiederīgajiem vai citiem Savienības pilsoņiem, vai trešo valstu valstspiederīgajiem, kas likumīgi uzturas konkrētajā dalībvalstī (15. pants).
- Ir ierosināts, ka tad, ja pieteikuma iesniedzējiem ir piešķirta piekļuve darba tirgum, uz viņiem būtu jāattiecinā **vienots tiesību kopums, kas balstās uz attieksmes vienlīdzību salīdzinājumā ar konkrētās dalībvalsts valstspiederīgajiem**, līdzīgi kā trešo valstu valstspiederīgajiem, kas strādā Savienībā (piemēram, saskaņā ar Vienotās atļaujas direktīvu¹⁶ vai Sezonas darbinieku direktīvu¹⁷). Ir konkrēti noteikts, ka tiesības uz vienlīdzīgu attieksmi nedod uzturēšanās tiesības gadījumos, kad pieteikuma iesniedzēja starptautiskās aizsardzības pieteikums ir ticis noraidīts (15. panta 3. punkts).
- Priekšlikumā paredzēts, ka **darba nosacījumiem** būtu jāietver vismaz atalgojums un atļaušana, veselības aizsardzība un drošība darba vietā, darba laiks un atvaļinājums, ņemot vērā spēkā esošos koplīgumus. Priekšlikums turklāt pieteikuma iesniedzējiem paredz vienlīdzīgu attieksmi attiecībā uz **biedrošanās brīvību un piederību organizācijām, izglītību un profesionālo apmācību, profesionālo kvalifikāciju atzīšanu un sociālo nodrošinājumu** (15. panta 3. punkts).
- Priekšlikumā ir paredzēta iespēja vienlīdzīgo attieksmi attiecībā uz **izglītību un profesionālo apmācību** attiecināt vienīgi uz tādu izglītību un profesionālo apmācību, kas ir tieši saistīta ar konkrēto profesionālo darbību. **Sociālā nodrošinājuma jomas** ir definētas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 883/2004 (2004. gada 29. aprīlis) par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu.¹⁸ Priekšlikumā turklāt ir paredzēta iespēja vienlīdzīgo attieksmi pret pieteikuma iesniedzējiem ierobežot attiecībā uz **ģimenes pabalstiem un bezdarbnieka pabalstiem**. Pieteikuma iesniedzējiem, kas ir bezdarbnieki, ir tiesības uz šajā direktīvā paredzētajiem uzņemšanas apstākļiem (15. panta 3. punkts).

¹⁶ OV L 343, 23.12.2011., 1. lpp.

¹⁷ OV L 94, 28.3.2014., 375. lpp.

¹⁸ OV L 166, 30.4.2004., 18. lpp.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA

**ar ko nosaka standartus starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju uzņemšanai
(pārstrādāta redakcija)**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 78. panta 2. punkta f) apakšpunktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu¹⁹,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu²⁰,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

↓ 2013/33/EU recital 1 (adapted)

- (1) ~~Padomes Direktīvā 2003/9/EK (2003. gada 27. janvāris), ar ko nosaka obligātos standartus patvēruma meklētāju uzņemšanai²¹~~; ☒ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2013/33/ES²² ☒ ir jāizdara vairākas būtiskas izmaiņas ☒ grozījumi ☒. Skaidrības labad minētā direktīva būtu jāpārstrādā.

↓ 2013/33/EU recital 2 (adapted)

- (2) Kopējas patvēruma politikas, tostarp kopējas Eiropas patvēruma sistēmas ☒ (KEPS) ☒ izveide ☒ , kuras pamatā ir 1951. gada 28. jūlija Ženēvas Konvencijas par bēgļu statusu, kas papildināta ar 1967. gada 31. janvāra Ņujorkas protokolu ("Ženēvas konvencija"), pilnīga un visietveroša piemērošana, ☒ ir daļa no Eiropas Savienības mērķa pakāpeniski radīt brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kas ir atvērta tiem, kuri, apstākļu spiesti, likumīgi meklē aizsardzību Savienībā ☒ , tādējādi tā apstiprina neizraidīšanas principu ☒. Šādas politikas galvenajiem

¹⁹ OV C [...], [...], [...]. lpp.

²⁰ OV C [...], [...], [...]. lpp.

²¹ ~~OV L 31, 6.2.2003, 18. lpp.~~

²² Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija Direktīva 2013/33/ES, ar ko nosaka standartus starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju uzņemšanai (OV L 180, 29.6.2013., 96. lpp.).

principiem būtu jābūt solidaritātei un taisnīgam atbildības, tostarp tās finanšu finansiālo seku sadalījumam starp dalībvalstīm.

↓ new

- (3) Kopējā Eiropas patvēruma sistēma (KEPS) balstās uz sistēmu, saskaņā ar kuru nosaka dalībvalsti, kura atbild par starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējiem, un kopīgiem standartiem attiecībā uz patvēruma procedūrām, uzņemšanas apstākļiem un procedūrām un starptautiskās aizsardzības saņēmēju tiesībām. Neraugoties uz KEPS izveidē gūtajiem ievērojamajiem panākumiem, dalībvalstu vidū joprojām manāmi atšķiras izmantotās procedūras, pieteikuma iesniedzējiem nodrošinātie uzņemšanas apstākļi, patvēruma atzīšanas rādītāji un tas, kāda veida aizsardzība tiek piešķirta starptautiskās aizsardzības saņēmējiem. Šīs atšķirības ir nozīmīgi sekundārās kustības cēloņi un liedz sasniegt mērķi nodrošināt, ka attieksme pret visiem pieteikuma iesniedzējiem Savienībā ir vienāda neatkarīgi no pieteikuma iesniegšanas vietas.
-

↓ 2013/33/EU recital 3 (adapted)

- ~~(3) Eiropadome 1999. gada 15. un 16. oktobrī Tampērē īpašā sanāksmē vienojās radīt kopēju Eiropas patvēruma sistēmu, kuras pamatā būtu 1951. gada 28. jūlija Ženēvas Konvencijas par bēgļu statusu, kas papildināta ar 1967. gada 31. janvāra Ņujorkas protokolu ("Ženēvas konvencija"), pilnīga un ietveroša piemērošana, tādējādi apstiprinot neizraidīšanas principu. Kopējās Eiropas patvēruma sistēmas pirmais posms tika īstenots, pieņemot Līgumos paredzētos attiecīgos juridiskos instrumentus, tostarp Direktīvu 2003/9/EK.~~
-

↓ 2013/33/EU recital 4 (adapted)

- ~~(4) Eiropadome savā 2004. gada 4. novembra sanāksmē pieņēma Hāgas programmu, kurā noteikti mērķi, kas jāīsteno brīvības, drošības un tiesiskuma jomā laika posmā no 2005. līdz 2010. gadam. Šajā saistībā Hāgas programmā Eiropas Komisija tika aicināta pabeigt pirmā posma instrumentu novērtēšanu un iesniegt Eiropas Parlamentam un Padomei otrā posma instrumentus un pasākumus.~~
-

↓ 2013/33/EU recital 5 (adapted)

- ~~(5) Eiropadome savā sanāksmē 2009. gada 10. un 11. decembrī pieņēma Stokholmas programmu, kurā tika atkārtoti pausta apņemšanās ievērot mērķi par kopējās aizsardzības un solidaritātes telpas izveidi līdz 2012. gadam, kuras pamatā ir kopīga patvēruma procedūra un vienots statuss personām, kurām ir piešķirta starptautiska aizsardzība, balstoties uz augstiem aizsardzības standartiem un taisnīgam un efektīvam procedūrām. Stokholmas programmā turklāt noteikts, ka neatkarīgi no dalībvalsts, kurā personas sagatavojušas starptautiskās aizsardzības pieteikumu, ir būtiski tām nodrošināt vienlīdzīgu attieksmi attiecībā uz uzņemšanas apstākļiem.~~

- (4) Komisija savā 2016. gada 6. aprīļa paziņojumā “Ceļā uz kopējās Eiropas patvēruma sistēmas reformu un labākām iespējām likumīgai nokļūšanai Eiropā”²³ uzsvēra, ka nepieciešams turpināt KEPS stiprināšanu un saskaņošanu. Tā turklāt izklāstīja iespējamus risinājumus, kā uzlabot KEPS, proti, izveidojot ilgtspējīgu un taisnīgu sistēmu, saskaņā ar kuru nosaka dalībvalsti, kura atbild par starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējiem, nostiprinot *Eurodac* sistēmu, panākot Savienības patvēruma sistēmas lielāku konvergenci, novēršot sekundārās kustības Savienībā un nosakot jaunas pilnvaras Eiropas Savienības Patvēruma aģentūrai. Tādējādi tika atbildēts uz Eiropadomes 2016. gada 18.–19. februārī²⁴ un 2016. gada 17.–18. martā²⁵ paustajiem aicinājumiem panākt virzību Savienības pašreizējā satvara reformēšanā, lai nodrošinātu humānu un efektīvu patvēruma politiku. Turklāt ir ierosināta tālākā virzība, kas atbilst holistiskajai pieejai migrācijas jomā, ko Eiropas Parlaments izklāstījis savā 2016. gada 12. aprīļa pašiniciatīvas ziņojumā.
- (5) Uzņemšanas apstākļi dalībvalstu vidū joprojām ievērojami atšķiras gan pēc tā, kā uzņemšanas sistēma ir organizēta, gan pēc tā, kādus standartus nodrošina pieteikuma iesniedzējiem. Dažās dalībvalstīs joprojām vērojamas problēmas nodrošināt, ka tiek ievēroti uzņemšanas standarti, kas nodrošinātu cilvēka cienīgu attieksmi pret pieteikuma iesniedzējiem, ir veicinājušas to, ka tiek nesamērīgi noslogotas dažas tādas dalībvalstis, kurās visumā ir augsti uzņemšanas standarti un kuras attiecīgi izjūt spiedienu pazemināt šos standartus. Līdzīgāku uzņemšanas standartu noteikšana pienācīgā līmenī visās dalībvalstīs sekmēs cilvēka cienīgāku attieksmi pret pieteikuma iesniedzējiem un viņu taisnīgāku sadali visā ES.

↓ 2013/33/EU recital 6 (adapted)

- (6) — Būtu jāpiešķir ~~Eiropas Bēgļu~~ ☒ Patvēruma, migrācijas un integrācijas ☒ fonda un Eiropas ☒ Savienības ☒ Patvēruma ☒ aģentūras ☒ atbalsta biroja līdzekļi, lai sniegtu pienācīgu atbalstu pasākumiem dalībvalstīs, ieviešot ~~Kopējās Eiropas patvēruma sistēmas otrajā posmā~~ ☒ šajā direktīvā ☒ noteiktos standartus, jo īpaši ☒ tostarp ☒ tajās dalībvalstīs, kuras saskaras ar savu patvēruma sistēmu īpašu un nesamērīgu noslogojumu, kam par iemeslu ir to ģeogrāfiskā vai demogrāfiskā situācija.

↓ 2013/33/EU recital 7 (adapted)

- (7) — ~~Nemot vērā pirmā posma instrumentu īstenošanas novērtējumu rezultātus, šajā posmā ir lietderīgi apstiprināt principus, kas ir pamatā Direktīvai 2003/9/EK, lai starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējiem (“pieteikuma iesniedzēji”) nodrošinātu uzlabotus uzņemšanas nosacījumus.~~

²³ COM(2016) 197 final.

²⁴ EUCO 19.02.2016., SN 1/16.

²⁵ EUCO 12/1/16.

↓ 2013/33/EU recital 8
⇒ new

- (7) Lai visā Savienībā nodrošinātu ~~vienādu~~ vienlīdzīgu attieksmi pret pieteikuma iesniedzējiem, šī direktīva būtu jāpiemēro visos procedūru posmos un visu veidu procedūrās saistībā ar starptautiskās aizsardzības pieteikumiem, visās tajās vietās un iestādēs, kur uzņem pieteikuma iesniedzējus, un tikmēr, kamēr vien viņiem ir atļauts palikt dalībvalstu teritorijā kā pieteikuma iesniedzējiem. ⇒ Ir nepieciešams precizēt, ka materiālie uzņemšanas apstākļi būtu pieteikuma iesniedzējiem jānodrošina no brīža, kad persona pauž vēlmi pieteikties uz starptautisko aizsardzību atbildīgās iestādes ierēdņiem, kā arī citu tādu iestāžu ierēdņiem, kuras ir norādītas kā kompetentas pieņemt un reģistrēt pieteikumus vai kuras palīdz atbildīgajai iestādei pieņemt šos pieteikumus saskaņā ar Regulu (ES) Nr. XXX/XXX [procedūru regula]. ⇐

↓ new

- (8) Ja pieteikuma iesniedzējs atrodas dalībvalstī, kas nav tā dalībvalsts, kurā viņam ir jāatrodas saskaņā ar Regulu (ES) Nr. XXX/XXX [Dublinas regula], šim pieteikuma iesniedzējam nedrīkstētu būt tiesību uz 14.–17. pantā noteiktajiem uzņemšanas apstākļiem.

↓ 2013/33/EU recital 10

- (9) Attieksmē pret personām, uz kurām attiecas šī direktīva, dalībvalstīm ir saistības atbilstīgi to pieņemtiem starptautisko tiesību aktiem.

↓ 2013/33/EU recitals 11 and 12
(adapted)

- (10) Būtu jānosaka ~~standarti~~ ☒ standarta apstākļi ☒ pieteikuma iesniedzēju uzņemšanai, kas ir pietiekami, lai nodrošinātu viņiem cilvēka cienīgu dzīves līmeni un salīdzināmus dzīves apstākļus visās dalībvalstīs. Pieteikuma iesniedzēju uzņemšanas ~~nosacījumu~~ apstākļu saskaņošanai būtu jāpalīdz ierobežot pieteikuma iesniedzēju ~~otrrreizēju~~ plūsmu sekundārās kustības dažādo uzņemšanas ~~nosacījumu~~ apstākļu dēļ.

↓ new

- ~~(11)~~ Lai nodrošinātu, ka pieteikuma iesniedzēji apzinās bēgšanas sekas, dalībvalstīm būtu pēc iespējas drīz un vēlākais pieteikuma iesniegšanas brīdī visi pieteikuma iesniedzēji vienādi jāinformē par visiem pienākumiem, kas viņiem ir jāievēro attiecībā uz uzņemšanas apstākļiem, tostarp par apstākļiem, kādos materiālo uzņemšanas apstākļu nodrošināšana var tikt ierobežota, un par piešķiramajiem labumiem.

- ~~(13) Lai nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi pret visiem starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējiem un lai garantētu saskaņotību ar spēkā esošo ES *acquis* patvēruma jomā, jo īpaši ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2011/95/ES (2011. gada 13. decembris) par standartiem, lai trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kvalificētu kā starptautiskās aizsardzības saņēmējus, par bēgļu vai personu, kas tiesīgas saņemt alternatīvo aizsardzību, vienotu statusu un par piešķirtās aizsardzības saturu²⁶, ir lietderīgi paplašināt šīs direktīvas darbības jomu, lai iekļautu alternatīvās aizsardzības pieteikuma iesniedzējus.~~

- (12) Saskaņoti ES noteikumi par pieteikuma iesniedzējiem izdodamajiem dokumentiem apgrūtina pieteikuma iesniedzēju neatlautu pārvietošanos Savienībā. Ir nepieciešams precizēt, ka dalībvalstīm būtu pieteikuma iesniedzējiem jāizsniedz ceļošanas dokuments vienīgi tad, ja radušies nopietni humānie vai citi sevišķi svarīgi iemesli. Turklāt ceļošanas dokumentu derīgums būtu jāierobežo atbilstoši mērķim un ilgumam, ko nosaka to izdošanas iemesls. Uz nopietniem humānajiem iemesliem varētu atsaukties, piemēram, ja pieteikuma iesniedzējam ir jābrauc uz citu valsti, lai ārstētos vai lai īpašos gadījumos apciemotu radniekus, piemēram, apciemotu smagi slimus tuvus radniekus vai apmeklētu tuvu radnieku kāzas vai bēres. Citi sevišķi svarīgi iemesli varētu ietvert situācijas, ja pieteikuma iesniedzējiem, kuriem ir piešķirta piekļuve darba tirgum, ir nepieciešams ceļot darba vajadzībām, ja pieteikuma iesniedzējiem ir nepieciešams ceļot studiju programmas ietvaros vai ja nepilngadīgie ceļo kopā ar audžuģimeni.
- (13) Pieteikuma iesniedzējiem nav tiesību izvēlēties pieteikuma iesniegšanas dalībvalsti. Pieteikuma iesniedzējam uz starptautisko aizsardzību ir jāpiesakās vai nu pirmajā ieceļošanas dalībvalstī, vai, likumīgas atrašanās gadījumā, likumīgās uzturēšanās vai pastāvīgas uzturēšanās dalībvalstī. Pieteikuma iesniedzējam, kurš nav ievērojis šo pienākumu, pēc atbildīgās dalībvalsts noteikšanas saskaņā ar Regulu (ES) Nr. XXX/XXX [Dublinas regula] ir mazāka iespēja, ka viņam tiks atļauts uzturēties pieteikuma paušanas dalībvalstī, un tādējādi ir lielāka iespēja, ka viņš bēgs. Tāpēc būtu cieši jāuzrauga viņa atrašanās vieta.
- (14) Pieteikuma iesniedzējiem ir noteikta prasība atrasties pieteikuma paušanas dalībvalstī vai dalībvalstī, uz kuru viņi ir pārsūtīti saskaņā ar Regulu (ES) Nr. XXX/XXX [Dublinas regula]. Ja pieteikuma iesniedzējs no šīs dalībvalsts ir aizbēdzis un bez atļaujas devies uz citu dalībvalsti, tad, lai nodrošinātu kopējās Eiropas patvēruma sistēmas pienācīgu darbību, ir ārkārtīgi svarīgi šo pieteikuma iesniedzēju ātri atgriezt atpakaļ dalībvalstī, kurā viņam ir jāatrodas. Līdz brīdim, kad notiek šī pārsūtīšana, ir risks, ka pieteikuma iesniedzējs var aizbēgt, tāpēc viņa atrašanās vieta būtu cieši jāuzrauga.

²⁶

OV L 180, 29.6.2013., 60. lpp.

- (15) Novērtējot pieteikuma iesniedzēja bēgšanas iespējamību, būtisks vērā ņemams faktors ir tas, vai pieteikuma iesniedzējs iepriekš ir bēdzis uz citu dalībvalsti. Lai nodrošinātu, ka pieteikuma iesniedzējs neaizbēg vēlreiz un paliek pieejams kompetentajām iestādēm, pēc pieteikuma iesniedzēja pārsūtīšanas atpakaļ uz dalībvalsti, kurā viņam ir jāatrodas, viņa atrašanās vieta būtu cieši jāuzrauga.
- (16) Sabiedrības interešu vai sabiedriskās kārtības iemeslu dēļ, nolūkā ātri apstrādāt un efektīvi pārraudzīt pieteikuma iesniedzēja starptautiskās aizsardzības pieteikumu, nolūkā ātri piemērot un efektīvi pārraudzīt atbildīgās dalībvalsts noteikšanas procedūru saskaņā ar Regulu (ES) Nr. XXX/XXX [Dublinas regula] vai ar mērķi efektīvi novērst pieteikuma iesniedzēja bēgšanu dalībvalstīm vajadzības gadījumā būtu pieteikuma iesniedzējam jānosaka dzīvesvieta kādā konkrētā vietā, piemēram, izmitināšanas centrā, privātmājā, dzīvoklī, viesnīcā vai citās telpās, kas ir piemērotas pieteikuma iesniedzēju izmitināšanai. Šāds lēmums var būt nepieciešams pieteikuma iesniedzēja bēgšanas efektīvai novēršanai jo īpaši gadījumos, kad pieteikuma iesniedzējs nav ievērojis pienākumus paust pieteikumu pirmajā neatbilstīgās vai likumīgās ieceļošanas dalībvalstī vai palikt dalībvalstī, kurā viņam ir jāatrodas, vai gadījumos, kad pieteikuma iesniedzējs pēc bēgšanas uz citu dalībvalsti ir pārsūtīts atpakaļ uz dalībvalsti, kurā viņam ir jāatrodas. Ja pieteikuma iesniedzējam ir tiesības uz materiālo uzņemšanas apstākļu nodrošinājumu, šie materiālie uzņemšanas apstākļi arī būtu jānodrošina ar nosacījumu, ka pieteikuma iesniedzējs dzīvo šajā konkrēti noteiktajā vietā.
- (17) Ja ir iemesli uzskatīt, ka pastāv pieteikuma iesniedzēja bēgšanas iespējamība, dalībvalstīm būtu pieteikuma iesniedzējiem jāpieprasa pieteikties kompetentajās iestādēs tik bieži, cik nepieciešams, lai uzraudzītu, ka pieteikuma iesniedzējs neaizbēg. Lai pieteikuma iesniedzējus atturētu no bēgšanas, dalībvalstīm vajadzētu arī būt iespējai gadījumā, ja pieteikuma iesniedzējam ir tiesības uz materiālajiem uzņemšanas apstākļiem, šos materiālos uzņemšanas apstākļus nodrošināt vienīgi natūrā.
- (18) Jebkuram lēmumam, ar kuru ierobežo pieteikuma iesniedzēja pārvietošanās brīvību, ir jābalstās uz attiecīgās personas uzvedību un konkrēto situāciju, ņemot vērā pieteikuma iesniedzēju īpašās uzņemšanas vajadzības un samērīguma principu. Pieteikuma iesniedzēji ir pienācīgi jāinformē par šiem lēmumiem un par to neievērošanas sekām.
- (19) Ņemot vērā nopietnās sekas, kas rodas pieteikuma iesniedzējiem, kuri ir aizbēguši vai attiecībā uz kuriem tiek uzskatīts, ka pastāv bēgšanas iespējamība, jēdziena “bēgšana” nozīme būtu jādefinē tā, lai tā ietvertu gan tīšu rīcību ar mērķi izvairīties no piemērojamajām patvēruma procedūrām, gan faktu, ka pieteikuma iesniedzējs nepaliek pieejams attiecīgajām iestādēm, tostarp ir pametis teritoriju, kurā viņam ir jāatrodas.

↓ 2013/33/EU recital 15
(adapted)
⇒ new

- (20) Pieteikuma iesniedzēju aizturēšana būtu jāveic saskaņā ar pamatprincipu, ka personu nedrīkst aizturēt tikai tāpēc, ka ~~viņa~~ tā vēlas iegūt starptautisku aizsardzību, īpaši saskaņā ar dalībvalstu starptautiskām juridiskām saistībām un Ženēvas konvencijas 31. pantu. Pieteikuma iesniedzējus drīkst aizturēt tikai ļoti skaidri definēt~~ā~~ aj ~~os~~ izņēmuma apstākļos, kas paredzēti šajā direktīvā, un atbilstoši nepieciešamībai un samērīguma principam gan attiecībā uz šādas aizturēšanas veidu, gan nolūku. ⇒ Rīkojums par pieteikuma iesniedzēju aizturēšanu saskaņā ar šo direktīvu būtu jāizdod vienīgi rakstiski tiesu vai administratīvajām iestādēm, norādot tā pamatā esošos iemeslus, tostarp gadījumos, kad persona starptautiskās aizsardzības pieteikuma paušanas brīdī jau ir aizturēta. ⇐ Ja pieteikuma iesniedzējs ir aizturēts, viņam vajadzētu būt efektīvai piekļuvei nepieciešamajām procesuālajām garantijām, piemēram, tiesību aizsardzībai valsts tiesu iestādē.

↓ new

- (21) Ja pieteikuma iesniedzējam ir bijusi noteikta konkrēta dzīvesvieta, bet viņš nav ievērojis šo pienākumu, pieteikuma iesniedzēja aizturēšanai ir nepieciešami uzskatāmi pierādījumi, ka pastāv viņa bēgšanas iespējamība. Visos gadījumos ir īpaši rūpīgi jāraugās, lai aizturēšanas ilgums būtu samērīgs un aizturēšana tiktu izbeigta, kolīdz pieteikuma iesniedzējam noteiktais pienākums ir izpildīts vai vairs nav iemesla uzskatīt, ka viņš šo pienākumu neievēros. Turklāt pieteikuma iesniedzējam ir jābūt tikušam informētam par attiecīgo pienākumu un tā neievērošanas sekām.

↓ 2013/33/EU recital 16

- (22) Attiecībā uz administratīvām procedūrām saistībā ar aizturēšanas iemesliem ar “pienācīgas rūpības” jēdzienu ir prasīts vismaz tas, lai dalībvalstis veiktu konkrētus un jēgpilnus pasākumus ar mērķi nodrošināt, ka aizturēšanas iemeslu pārbaudei vajadzīgais laiks ir pēc iespējas īsāks un ka pastāv reālas izredzes šādu pārbaudi veiksmīgi īstenot pēc iespējas īsākā laikā. Aizturēšanai ~~nav jāpārsniedz~~ nedrīkstētu pārsniegt saprātīgu laikposmu, kas vajadzīgs, lai pabeigtu attiecīgās procedūras.

↓ 2013/33/EU recital 17

- (23) Šajā direktīvā izklāstītie aizturēšanas iemesli neskar citus aizturēšanas iemeslus, tostarp aizturēšanas iemeslus saistībā ar kriminālprocesu, kas piemērojami saskaņā ar valsts tiesību aktiem bez saistības ar trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieka starptautiskās aizsardzības pieteikumu.

↓ 2013/33/EU recital 18

⇒ new

- (24) Pret aizturētiem pieteikuma iesniedzējiem būtu jāizturas, pilnībā ievērojot cilvēka cieņu, un viņu uzņemšana būtu jāveic tā, lai apmierinātu viņu vajadzības šādā situācijā. Dalībvalstīm jo īpaši būtu jānodrošina, ka tiek piemērots ⇒ Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 24. pants un ⇐ Apvienoto Nāciju Organizācijas 1989. gada Konvencijas par bērna tiesībām 37. pants.
-

↓ 2013/33/EU recital 19

- (25) Var būt gadījumi, kad praksē nav iespējams pie aizturēšanas nekavējoties nodrošināt dažas uzņemšanas garantijas, piemēram, aizturēšanas iestādes ģeogrāfiskā izvietojuma vai īpašās struktūras dēļ. Tomēr visām atkāpēm no minētajām garantijām vajadzētu būt īslaicīgām un tās būtu jāpiemēro tikai šajā direktīvā noteiktajos apstākļos. Atkāpes būtu jāpiemēro tikai ārkārtas apstākļos un tām vajadzētu būt pienācīgi pamatotām, ņemot vērā katra gadījuma apstākļus, tostarp piemērojamās atkāpes bardzību, tās ilgumu un ietekmi uz attiecīgo pieteikuma iesniedzēju.
-

↓ 2013/33/EU recital 20

- (26) Lai labāk nodrošinātu pieteikuma iesniedzēju fizisko un psiholoģisko neaizskaramību, aizturēšanai vajadzētu būt kā galējam pasākumam, un to drīkst piemērot tikai tad, ja ir pienācīgi izskatīti visi aizturēšanas alternatīvie pasākumi. Jebkurā pasākumā, kas alternatīvs aizturēšanai, ir jāievēro pieteikuma iesniedzēja cilvēka pamattiesības.
-

↓ 2013/33/EU recital 21

- (27) Lai nodrošinātu procesuālās garantijas, kas paredz iespējas sazināties ar organizācijām vai personu grupām, kuras nodrošina juridisko palīdzību, jāsniedz informācija par šādām organizācijām un personu grupām.
-

↓ 2013/33/EU recital 22

- (28) Pieņemot lēmumu par izmitināšanas kārtību, dalībvalstīm būtu pienācīgi jāņem vērā bērna intereses, kā arī jebkura tāda pieteikuma iesniedzēja konkrētie apstākļi, kurš ir atkarīgs no ģimenes locekļiem vai citiem tuviem radniekiem, piemēram, neprecētiem nepilngadīgiem brāļiem vai māsām, kuri jau atrodas dalībvalstī.
-

↓ 2013/33/EU recital 14

- (29) To personu uzņemšanai, kurām ir īpašas uzņemšanas vajadzības, vajadzētu būt valsts iestāžu ~~galvenajām rūpēm~~ īpašā uzmanības lokā, lai nodrošinātu, ka šāda uzņemšana ir izstrādāta tā, lai apmierinātu viņu īpašas uzņemšanas vajadzības.
-

- (30) Piemērojot šo direktīvu, dalībvalstīm būtu jātiecas nodrošināt pilnīgu atbilstību principiem par bērna interesēm un ģimenes vienotību saskaņā ar attiecīgi Eiropas Savienības Pamattiesību hartu, Apvienoto Nāciju Organizācijas 1989. gada Konvenciju par bērna tiesībām un Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvenciju. ⇒ Uzņemšanas apstākļus ir nepieciešams pielāgot nepilngadīgo īpašajai situācijai neatkarīgi no tā, vai viņi ir nepavadīti vai ģimenē, pienācīgi ņemot vērā viņu drošību un fizisko un emocionālo aprūpi un tos nodrošinot tādā veidā, kas sekmē viņu vispārējo attīstību. ⇐

- (31) Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka pieteikuma iesniedzēji saņem nepieciešamo veselības aprūpi, kas ietver vismaz neatliekamo medicīnisko palīdzību un slimību, tostarp nopietnu garīgo traucējumu, primāro ārstēšanu. Lai risinātu sabiedrības veselības aizsardzības jautājumus saistībā ar slimību profilaksi un nodrošinātu individuālu pieteikuma iesniedzēju veselības aizsardzību, pieteikuma iesniedzēju piekļuvei veselības aprūpei būtu jāietver arī profilaktiskā medicīniskā aprūpe, piemēram, vakcinēšana. Dalībvalstis var pieprasīt veikt pieteikuma iesniedzēju medicīnisko pārbaudi, pamatojot to ar sabiedrības veselības interesēm. Medicīniskās pārbaudes rezultāti nedrīkstētu ietekmēt starptautiskās aizsardzības pieteikumu izvērtējumu, kurš vienmēr būtu jāveic objektīvi, neitrāli un individuāli saskaņā ar Regulu (ES) Nr. XXX/XXX [procedūru regula].
- (32) Noteiktos apstākļos pieteikuma iesniedzēja tiesības uz šajā direktīvā paredzētajiem materiālajiem uzņemšanas apstākļiem var tikt ierobežotas, piemēram, ja pieteikuma iesniedzējs ir aizbēdzis uz citu dalībvalsti no dalībvalsts, kurā viņam ir jāatrodas. Tomēr dalībvalstīm visos gadījumos būtu pieteikuma iesniedzējiem jānodrošina piekļuve veselības aprūpei un cilvēka cienīgam dzīves līmenim saskaņā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartu un Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvenciju par bērna tiesībām, jo īpaši nodrošinot pieteikuma iesniedzēja iztiku un pamatvajadzības gan fiziskās drošības un cieņas, gan savstarpējo attiecību ziņā, un pienācīgi ņemot vērā stāvokļa neaizsargātību, kas raksturīga starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējam un viņa ģimenei vai personai, kas par viņu rūpējas. Pienācīga uzmanība ir jāpievērš arī pieteikuma iesniedzējiem ar īpašām uzņemšanas vajadzībām. Ir jāņem vērā bērnu īpašās vajadzības un jo īpaši jāievēro bērna tiesības uz izglītību un piekļuvi veselības aprūpei. Ja nepilngadīgais atrodas dalībvalstī, kas nav tā dalībvalsts, kurā viņam ir jāatrodas, dalībvalstīm būtu līdz nepilngadīgā pārsūtīšanai uz atbildīgo dalībvalsti jānodrošina viņam piemēroti izglītības pasākumi. Būtu jāņem vērā īpašās vajadzības, kādas ir pieteikuma iesniedzējam, kas ir piedzīvojušas ar dzimumu saistītu kaitējumu, tostarp dažādajos patvēruma procedūras posmos būtu jānodrošina piekļuve medicīniskajai aprūpei, juridiskajam atbalstam, pēctraumas konsultācijām un psihosociālajai aprūpei.

(33) Ģimenes locekļa definīcijā būtu jāatspoguļo pašreizējo migrācijas tendenču reālijas, proti, tas, ka pieteikuma iesniedzēji dalībvalstu teritorijā bieži ierodas pēc ilga tranzītā pavadīta laika. Tāpēc definīcijā būtu jāiekļauj ģimenes, kas izveidotas ārpus izcelsmes valsts, bet pirms to ierašanās dalībvalsts teritorijā.

↓ 2013/33/EU recital 23

⇒ new

(34) Lai sekmētu pieteikuma iesniedzēju pašpietiekamību un ierobežotu lielās atšķirības dalībvalstu starpā, ir būtiski sniegt skaidrus noteikumus par pieteikuma iesniedzēju piekļuvi darba tirgum ⇒ un nodrošināt, ka šī piekļuve ir efektīva, neizvirzot nosacījumus, kas faktiski kavētu pieteikuma iesniedzēja iespējas meklēt darbu. Darba tirgus testi, kurus izmanto, lai priekšroku dotu konkrētās valsts valstspiederīgajiem vai citiem Savienības pilsoņiem, vai trešo valstu valstspiederīgajiem, kas likumīgi uzturas konkrētajā dalībvalstī, nedrīkstētu kavēt pieteikuma iesniedzēju efektīvu piekļuvi darba tirgum un būtu jāīsteno, neskarot priekšrocības principu Savienības pilsoņiem, kurš pausts attiecīgo pievienošanās aktu attiecīgajos noteikumos. ⇐

↓ new

(35) Maksimālais periods attiecībā uz piekļuvi darba tirgum būtu jāaskaņo ar procedūras ilgumu izskatīšanai pēc būtības. Lai palielinātu pieteikuma iesniedzēju integrācijas izredzes un pašpietiekamību, tiek mudināts piekļuvi darba tirgum nodrošināt agrāk, ja domājams, ka pieteikums ir pienācīgi pamatots, tostarp gadījumos, kad tā izskatīšanai ir piešķirta prioritāte saskaņā ar Regulu (ES) Nr. XXX/XXX [procedūru regula]. Tāpēc gadījumos, kad domājams, ka pieteikums ir pienācīgi pamatots, dalībvalstīm būtu jāapsver iespēja minēto periodu pēc iespējas saīsināt, lai nodrošinātu, ka pieteikuma iesniedzējiem ir piekļuve darba tirgum vēlākais trīs mēnešu laikā no pieteikuma iesniegšanas dienas. Turpretī pieteikuma iesniedzējiem, kuru starptautiskās aizsardzības pieteikums, domājams, ir nepamatots un tam tiek piemērota paātrinātā izskatīšanas procedūra, dalībvalstis nedrīkstētu nodrošināt piekļuvi darba tirgum.

(36) Ja pieteikuma iesniedzējiem ir piešķirta piekļuve darba tirgum, uz viņiem būtu jāattiecinā viens tiesību kopums, kas balstās uz attieksmes vienlīdzību salīdzinājumā ar valstspiederīgajiem. Darba nosacījumiem būtu jāietver vismaz atalgojums un atlaišana, veselības aizsardzība un drošība darba vietā, darba laiks un atvaļinājums, ņemot vērā spēkā esošos koplīgumus. Pret pieteikuma iesniedzējiem vajadzētu būt vienlīdzīgai attieksmei arī attiecībā uz biedrošanās brīvību un piederību organizācijām, izglītību un profesionālo apmācību, profesionālo kvalifikāciju atzīšanu un sociālo nodrošinājumu.

(37) Profesionālā kvalifikācija, ko pieteikuma iesniedzējs ir ieguvis citā dalībvalstī, dalībvalstij būtu jāatzīst tādā pašā veidā, kā tiek atzīta Savienības pilsoņu kvalifikācija, un kvalifikācija, kas iegūta trešā valstī, būtu jāņem vērā saskaņā ar Eiropas Parlamenta

un Padomes Direktīvu 2005/36/EK²⁷. Tāpat būtu jāparedz īpaši pasākumi ar mērķi efektīvi novērst praktiskās grūtības, ar kurām pieteikuma iesniedzēji saskaras attiecībā uz viņu ārvalstu diplomu, apliecību vai citu oficiālās kvalifikācijas apliecinājumu autentificēšanu, jo īpaši tad, ja nav dokumentāru pierādījumu un viņi nespēj segt izmaksas, kas saistītas ar atzīšanas procedūrām.

(38) Būtu jāpiemēro sociālā nodrošinājuma jomu definīcija, kas izmantota Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 883/2004²⁸.

(39) Ņemot vērā pieteikuma iesniedzēju uzturēšanās iespējami īslaicīgo raksturu un neskarot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1231/2010, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai vienlīdzīgu attieksmi pret pieteikuma iesniedzējiem un saviem valstspiederīgajiem neattiecināt uz ģimenes pabalstiem un bezdarbnieka pabalstiem, bet to attiecināt tikai uz izglītību un profesionālo apmācību. Turklāt drīkst ierobežot tiesības uz biedrošanās brīvību un piederību organizācijām, liedzot pieteikuma iesniedzējiem piedalīties noteiktu struktūru pārvaldībā un ieņemt amatpersonas amatu.

(40) Savienības tiesību akti neierobežo dalībvalstu pilnvaras organizēt savas sociālā nodrošinājuma sistēmas. Tā kā nav Savienības līmenī saskaņotu noteikumu, katras dalībvalsts ziņā ir savos tiesību aktos paredzēt nosacījumus, saskaņā ar kuriem tiek piešķirti sociālā nodrošinājuma pabalsti, kā arī šo pabalstu apjomu un piešķiršanas periodu. Tomēr dalībvalstīm minētās pilnvaras būtu jāīsteno, ievērojot Savienības tiesību aktus.

↓ 2013/33/EU recital 24

⇒ new

(41) Lai nodrošinātu, ka pieteikuma iesniedzējiem ~~sniegtais nodrošinātie materiālais atbalsts~~ ⇒ uzņemšanas apstākļi ⇐ atbilst šajā direktīvā noteiktajiem principiem, ir nepieciešams ⇒ precizēt šo apstākļu būtību, ietverot ne tikai mājokli, pārtiku un apģērbu, bet arī tādus būtiski svarīgus nepārtikas priekšmetus kā higiēnas priekšmeti. Tāpat ir nepieciešams, ⇐ lai dalībvalstis noteiktu ~~šāda atbalsta līmeni~~ ⇒ materiālajiem uzņemšanas apstākļiem, kas tiek nodrošināti finansiālu pabalstu vai talonu veidā ⇐, pamatojoties uz attiecīgām atsaucēm ⇒ attiecībā uz pienācīga dzīves līmeņa nodrošināšanu valstspiederīgajiem, piemēram, minimālā ienākuma pabalstiem, minimālo algu, minimālo pensiju, bezdarbnieka pabalstiem un sociālās palīdzības pabalstiem ⇐. Tas nenozīmē, ka piešķirtajam apjomam vajadzētu būt tādām pašām kā tam, ko piešķir valstspiederīgajiem. Dalībvalstis drīkst pieteikuma iesniedzējiem piemērot mazāk labvēlīgu attieksmi nekā valstspiederīgajiem, kā norādīts šajā direktīvā.

²⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2005/36/EK (2005. gada 7. septembris) par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu (OV L 255, 30.9.2005., 22. lpp.).

²⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regula (EK) Nr. 883/2004 par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu (OV L 166, 30.4.2004., 1. lpp.).

↓ 2013/33/EU recital 25
(adapted)
⇒ new

(42) ⇒ Lai ierobežotu uzņemšanas sistēmas ļaunprātīgas izmantošanas iespēju, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai materiālos uzņemšanas apstākļus nodrošināt tikai gadījumā, ja pieteikuma iesniedzējiem nav pietiekamu līdzekļu savu vajadzību nodrošināšanai. Novērtējot pieteikuma iesniedzēja resursus un pieprasot viņam segt vai daļēji segt materiālo uzņemšanas apstākļu izmaksas, dalībvalstīm būtu jāievēro samērīguma princips un jāņem vērā pieteikuma iesniedzēja individuālie apstākļi un nepieciešamība ievērot viņa cieņu vai neaizskaramību, tostarp pieteikuma iesniedzēja īpašās uzņemšanas vajadzības. No pieteikuma iesniedzējiem nedrīkstētu prasīt segt vai daļēji segt nepieciešamās veselības aprūpes izmaksas. ⇐ Uzņemšanas sistēmas ļaunprātīgas izmantošanas iespējas ☒ turklāt būtu ☒ jāierobežo, nosakot apstākļus, kuros ~~uzņemšanas materiālos nosacījumus pieteikuma iesniedzējiem~~ ⇒ izmitināšanu, pārtiku, apģērbu un citus būtiski svarīgus nepārtikas priekšmetus, kas tiek nodrošināti finansiālu pabalstu vai talonu veidā, drīkst aizstāt ar uzņemšanas apstākļu nodrošināšanu natūrā, un apstākļus, kuros dienasnaudu ⇐ var ~~pasīkstināt~~ samazināt vai atteikt, vienlaikus nodrošinot cilvēka cienīgu dzīves līmeni visiem pieteikuma iesniedzējiem.

↓ 2013/33/EU recital 26
⇒ new

(43) ⇒ Dalībvalstīm būtu jāievieš uzņemšanas apstākļu pienācīga vadība, pārraudzība un kontrole. Lai nodrošinātu salīdzināmus dzīves apstākļus, dalībvalstīm būtu jāizvirza prasība pārraudzības un kontroles sistēmās ņemt vērā uzņemšanas apstākļu praktiskos standartus un konkrētos rādītājus, ko izstrādājusi [Eiropas Patvēruma atbalsta birojs / Eiropas Savienības Patvēruma aģentūra]. ⇐ Būtu jānodrošina valstu uzņemšanas sistēmu efektivitāte un sadarbība starp dalībvalstīm pieteikuma iesniedzēju uzņemšanas jomā ⇒ , tostarp ar Savienības uzņemšanas iestāžu tīklu, ko izveidojusi [Eiropas Patvēruma atbalsta birojs / Eiropas Savienības Patvēruma aģentūra] ⇐ .

↓ 2013/33/EU recital 27

(44) Būtu jārosina pienācīga ~~saskaņotība~~ koordinācija starp kompetentajām iestādēm attiecībā uz pieteikuma iesniedzēju uzņemšanu, un šā iemesla dēļ būtu jāsekmē saskaņotas attiecības starp vietējo kopien un izmitināšanas centriem.

↓ new

(45) Pieredze rāda, ka, lai nodrošinātu pieteikuma iesniedzēju pienācīgu uzņemšanu gadījumos, kad dalībvalstīs ierodas nesamērīgs starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju skaits, ir nepieciešams ārkārtas pasākumu plāns. Būtu regulāri jāpārbauda un jānovērtē, vai dalībvalstu ārkārtas pasākumu plānos paredzētie pasākumi ir pienācīgi.

↓ 2013/33/EU recital 28

- (46) Dalībvalstīm būtu jābūt pilnvarām ieviest vai uzturēt labvēlīgākus noteikumus trešo valstu valstspiederīgajiem un bezvalstniekiem, kas prasa starptautisku aizsardzību dalībvalstī.
-

↓ 2013/33/EU recital 29
(adapted)

- (47) ~~Šādā garā~~ ~~„Dalībvalstis arī ir aicinātas piemērot minētās direktīvas noteikumus saistībā ar procedūrām, ar kurām pieņem lēmumus par pieteikumiem citādi aizsardzībai nekā tā, kas paredzēta Direktīvā 2011/95/ES Regulā (ES) Nr. XXX/XXX [kvalifikācijas regula].~~
-

↓ 2013/33/EU recital 30
⇒ new

- (48) Šīs direktīvas piemērošana būtu regulāri jāizvērtē. ⇒ Dalībvalstīm būtu Komisijai jāiesniedz visa nepieciešamā informācija, lai Komisija spētu pildīt savus ziņojumu sniegšanas pienākumus. ⇐
-

↓ 2013/33/EU recital 31
(adapted)

- (49) Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķis, proti, izveidot standartus pieteikuma iesniedzēju uzņemšanai ~~apstākļiem~~ ~~dalībvalstīs~~, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, un to, ka šīs direktīvas ~~vērēna un sekū mēroga un ietekmes dēļ~~ minēto mērķi var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību (LES) 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.
-

↓ 2013/33/EU recital 32

- (50) Saskaņā ar Dalībvalstu un Komisijas 2011. gada 28. septembra kopīgo politisko deklarāciju par skaidrojošiem dokumentiem²⁹ dalībvalstis ir apņēmušās, paziņojot savus transponēšanas pasākumus, pamatos gadījumos pievienot vienu vai vairākus dokumentus, kuros paskaidrota saikne starp direktīvas sastāvdaļām un atbilstīgajām daļām valsts pieņemtos transponēšanas instrumentos. Attiecībā uz šo direktīvu likumdevējs uzskata, ka šādu dokumentu nosūtīšana ir pamatota.

²⁹ OV C 369, 17.12.2011., 14. lpp.

↓ 2013/33/EU recital 33
(adapted)

~~(33) Saskaņā ar 1. un 2. pantu un 4.a panta 1. punktu Protokolā Nr. 21 par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kas pievienots LES un Līgumam par Eiropas Savienības darbību (LESD), un neskarot minētā protokola 4. pantu, Apvienotā Karaliste un Īrija nepiedalās šīs direktīvas pieņemšanā, un šī direktīva nav tām saistoša un nav jāpiemēro.~~

↴ new

(51) [Saskaņā ar 3. pantu Protokolā (Nr. 21) par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību, minētās dalībvalstis ir paziņojušas, ka vēlas piedalīties šīs *direktīvas* pieņemšanā un piemērošanā.]

VAI

(51) [Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā (Nr. 21) par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību, un neskarot minētā protokola 4. pantu, minētās dalībvalstis nepiedalās šīs *direktīvas* pieņemšanā, un tām šī *direktīva* nav saistoša un nav jāpiemēro.]

VAI

(51) [Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā (Nr. 21) par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību, un neskarot minētā protokola 4. pantu, Apvienotā Karaliste nepiedalās šīs *direktīvas* pieņemšanā, un tai šī *direktīva* nav saistoša un nav jāpiemēro.]

(52) Saskaņā ar 3. pantu Protokolā (Nr. 21) par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību, Īrija (.. vēstulē) ir paziņojusi, ka vēlas piedalīties šīs *direktīvas* pieņemšanā un piemērošanā.]

VAI

(51) [Saskaņā ar 3. pantu Protokolā (Nr. 21) par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kas pievienots Līgumam par Eiropas

Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību, Apvienotā Karaliste (..vēstulē) ir paziņojusi, ka vēlas piedalīties šīs *direktīvas* pieņemšanā un piemērošanā.

- (52) Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā (Nr. 21) par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību, un neskarot minētā protokola 4. pantu, Īrija nepiedalās šīs *direktīvas* pieņemšanā, un tai šī *direktīva* nav saistoša un nav jāpiemēro.]

↓ 2013/33/EU recital 34

- (52) Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā (Nr. 22) par Dānijas nostāju, kas pievienots LES un LESD, Dānija nepiedalās šīs direktīvas pieņemšanā, un Dānijai šī direktīva nav saistoša un nav jāpiemēro.

↓ 2013/33/EU recital 35

- (53) Šī direktīva respektē pamattiesības un ievēro principus, kas jo īpaši atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā. ~~Šī direktīva īpaši cenšas~~ Ar šo direktīvu jo īpaši tiecas pilnībā respektēt cilvēka cieņu un veicināt hartas 1., 4., 6., 7., 18., 21., 24. un 47. panta piemērošanu, un tā ir attiecīgi jāīsteno.

↓ 2013/33/EU recital 36
(adapted)

- (54) Pienākums transponēt šo direktīvu valsts tiesību aktos būtu jāattiecina tikai uz tiem noteikumiem, kas ir būtiski grozījumi, salīdzinot ar ☒ iepriekšējo ☒ ~~D~~ direktīvu ~~2003/9/EK~~. Pienākums transponēt noteikumus, kas nav grozīti, izriet no ~~minētās~~ ☒ iepriekšējās ☒ direktīvas.

↓ 2013/33/EU recital 37
(adapted)

- (55) Šī direktīva nedrīkstētu skart dalībvalstu pienākumus attiecībā uz ~~III pielikuma B daļu~~ minēto termiņu ~~D~~ direktīvas ~~2013/33/EK~~ transponēšanai valsts tiesību aktos,

IR PIENĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

I NODAĻA

☒ PRIEKŠMETS ☒ MĒRKIS, DEFINĪCIJAS UN DARBĪBAS JOMA

1. pants

Mērķis

Šis ☒ Ar šo ☒ direktīvu ~~asu mērķis ir noteikt~~ ☒ nosaka ☒ standartus starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju ("ieteikuma iesniedzēji") uzņemšanai dalībvalstīs.

2. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā ~~ir~~ ☒ piemēro ☒ šādas definīcijas:

- 1) ~~a)~~ "starptautiskās aizsardzības pieteikums" ir starptautiskās aizsardzības pieteikums, kā definēts ~~Direktīvas 2011/95/ES~~ Regulas (ES) Nr. XXX/XXX [procedūru regula]³⁰ ~~2. panta h) punktā~~ [4. panta 2. punkta a) apakšpunktā];

- 2) ~~b)~~ "ieteikuma iesniedzējs" ir ⇒ ieteikuma iesniedzējs, kā definēts Regulas (ES) Nr. XXX/XXX [procedūru regula] [4. panta 2. punkta a) apakšpunktā]; ⇐ ~~trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks, kas sagatavojis starptautiskās aizsardzības pieteikumu, par kuru vēl nav pieņemts galīgais lēmums;~~

- 3) ~~c)~~ "ģimenes loceklis" ir ⇒ ģimenes loceklis, kā definēts Regulas (ES) Nr. XXX/XXX [kvalifikācijas regula] [2. panta 9. punktā] ⇐ ~~, eiktāl šāda ģimene ir bijusi izecsmes valstī, ir šādi pieteikuma iesniedzēja ģimenes locekļi, kas ir tajā pašā dalībvalstī saistībā ar starptautiskās aizsardzības pieteikumu;~~

~~ieteikuma iesniedzēja laulātais vai viņa neprecējies partneris, ar kuru viņam ir stabilas attiecības, ja saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem, kas attiecināmi uz trešo valstu valstspiederīgajiem, vai atbilstīgi praksei attiecīgajā dalībvalstī neprecētus pārus uzskata par pielīdzinātiem precētiem pāriem;~~

³⁰ OV C [...], [...], [...], lpp.

~~pieteikuma iesniedzēja vai pirmajā ievilkumā minēto pāru nepilngadīgie bērni ar nosacījumu, ka viņi ir neprecējušies, un neatkarīgi no tā, vai viņi ir dzimuši laulībā vai ārpus laulības vai ir adoptēti, kā noteikts valsts tiesību aktos,~~

~~– tēvs, māte, vai cits pieaugušais, kas saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem vai praksi ir atbildīgs par pieteikuma iesniedzēju, ja minētais pieteikuma iesniedzējs ir nepilngadīgs un neprecējies;~~

4)d) “nepilngadīgais” ir ⇒ nepilngadīgais, kā definēts Regulas (ES) Nr. XXX/XXX [kvalifikācijas regula] [2. panta 10. punktā] ⇐ ~~trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks, kas jaunāks par 18 gadiem;~~

5)e) “nepavadīts nepilngadīgais ~~bez pavadības~~” ir ☒ nepavadīts ☒ nepilngadīgais, ⇒ kā definēts Regulas (ES) Nr. XXX/XXX [kvalifikācijas regula] [2. panta 11. punktā]; ⇐ ~~kas ieradies dalībvalstu teritorijā bez tādu pieaugušo pavadības, kuri ir par viņu atbildīgi saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem vai praksi, kamēr šāda persona nav par viņu uzņēmusies aizgādību; tas ietver nepilngadīgo, kas palicis bez pavadības pēc ierašanās dalībvalstīs;~~

↓ 2013/33/EU

6)f) “uzņemšanas ~~nosacījumi~~ apstākļi” ir pasākumu kopums, ko dalībvalstis ~~garantē~~ nodrošina pieteikuma iesniedzējiem saskaņā ar šo direktīvu;

↓ 2013/33/EU (adapted)

⇒ new

7)g) “~~uzņemšanas~~ materiālie ~~uzņemšanas nosacījumi~~ apstākļi” ir uzņemšanas ~~nosacījumi~~ apstākļi, kas ietver mājokli, pārtiku, ~~un~~ apģērbus ⇒ un citus būtiski svarīgus nepārtikas priekšmetus atbilstoši pieteikuma iesniedzēju vajadzībām viņu konkrētajos uzņemšanas apstākļos, piemēram, higiēnas priekšmetus ⇐, kurus nodrošina natūrā vai kā finansiālus pabalstus vai talonus, vai kā šo trīs iespēju kombināciju, un dienasnaudu;

↓ 2013/33/EU

8)h) “aizturēšana” ir dalībvalsts veikta pieteikuma iesniedzēja ieslodzīšana noteiktā vietā, kur pieteikuma iesniedzējam ~~vai iesniedzējai~~ ir liegta pārvietošanās brīvība;

9)i) “izmitināšanas centrs” ir vieta, kura ~~ir~~ tiek izmantota kā kopīgs mājoklis pieteikuma iesniedzējiem;

- 10) “bēgšana” ir darbība, kuras rezultātā pieteikuma iesniedzējs nolūkā izvairīties no patvēruma procedūrām vai nu pamet teritoriju, kurā viņam ir jāatrodas saskaņā ar Regulu (ES) Nr. XXX/XXX [Dublinas regula]³¹, vai nepaliek pieejams kompetentajām iestādēm vai tiesām;
- 11) “bēgšanas iespējamība” nozīmē to, ka attiecīgā gadījumā, pamatojoties uz valsts tiesību aktos noteiktiem objektīviem kritērijiem, ir iemesls uzskatīt, ka pieteikuma iesniedzējs varētu aizbēgt;

- 12) ~~h)~~ “~~☒ aizbildinis ☒ pārstāvis~~” ir persona ~~⇒~~, kas definēta Regulas (ES) Nr. XXX/XXX [procedūru regula] [4. panta 2. punkta f) apakšpunktā] ~~⇐~~ ~~vai organizācija, ko kompetentās struktūras ir norīkojušas, lai tas palīdzētu nepilngadīgajam bez pavadības un viņu pārstāvētu šajā direktīvā paredzētajās procedūrās nolūkā nodrošināt bērna intereses un vajadzības gadījumā īstenot nepilngadīgā tiesības un rīcības. Ja kā pārstāvis ir norīkota organizācija, tā iecel personu, kas ir atbildīga par pārstāvja pienākumu veikšanu attiecībā uz nepilngadīgo bez pavadības, saskaņā ar šo direktīvu;~~
- 13) ~~k)~~ “pieteikuma iesniedzējs ar īpašām uzņemšanas vajadzībām” ir ~~☒~~ pieteikuma iesniedzējs ~~☒ mazāk aizsargāta persona saskaņā ar 21. pantu~~, kam ir nepieciešamas īpašas garantijas, lai baudītu tiesības un izpildītu pienākumus, kas paredzēti šajā direktīvā ~~⇒~~, piemēram, pieteikuma iesniedzēji, kuri ir nepilngadīgie, nepavadīti nepilngadīgie, invalīdi, veci cilvēki, grūtnieces, vientuļi vecāki ar nepilngadīgiem bērniem, cilvēku tirdzniecības upuri, personas ar nopietnām slimībām, personas ar garīgiem traucējumiem un personas, kas pārcietušas spīdzināšanu, izvarošanu vai cita veida nopietnu psiholoģisku, fizisku vai seksuālu vardarbību, piemēram, sieviešu dzimumorgānu kropļošanu ~~⇐~~.

3. pants

Darbības joma

- Šī direktīva attiecas uz visiem trešo valstu valstspiederīgajiem un bezvalstniekiem, kas ~~gatavo~~ ~~☒~~ pauž ~~☒~~ starptautiskās aizsardzības pieteikumu ~~dalībvalsts ☒ dalībvalstu ☒ teritorijā, tostarp pie ☒ ārējās ☒ robežas, teritoriālajos ūdeņos ☐ jūrā ☐~~ vai tranzīta zonās, kamēr viņiem atļauts uzturēties dalībvalsts teritorijā kā pieteikuma iesniedzējiem, kā arī uz viņu ģimenes locekļiem, ja uz viņiem saskaņā ar

³¹ OV C [...], [...], [...] lpp.

valsts tiesību aktiem ir attiecināms šāds starptautiskās aizsardzības pieteikums saskaņā ar valsts tiesību aktiem.

2. Šo direktīvu nepiemēro, ja dalībvalstu pārstāvniecībās iesniegta prasība pēc diplomātiskā vai teritoriālā patvēruma.
3. Šo direktīvu nepiemēro, ja ~~piemēro~~ ☒ ir piemērojama ☒ Padomes Direktīva 2001/55/EK³² (2001. gada 20. jūlijs) par obligātajiem standartiem, lai pārvietoto personu masveida pieplūduma gadījumā sniegtu tām pagaidu aizsardzību, un par pasākumiem, lai līdzsvarotu dalībvalstu pūlinus, uzņemot šādas personas un uzņemoties ar to saistītās sekas.
4. Dalībvalstis var izlemt par šīs direktīvas piemērošanu saistībā ar procedūrām, kuras tiek izmantotas, pieņemot lēmumus par citāda veida aizsardzības pieteikumiem nekā no Direktīvas 2011/95/ES Regulas (ES) Nr. XXX/XXX [kvalifikācijas regula] izrietošā aizsardzība.

4. pants

Labvēlīgāki noteikumi

Dalībvalstis var ieviest vai saglabāt labvēlīgākus noteikumus ☒ attiecībā uz ☒ tādu pieteikuma iesniedzēju un ~~pieteikuma iesniedzēja citu~~ viņu tuvu ☒ apgādājamo ☒ radnieku uzņemšanas ~~nosacījumu~~ apstākļiem jomā, kas ir tajā pašā dalībvalstī, ja tie ir atkarīgi no ~~pieteikuma iesniedzēja~~, vai arī humānu apsvērumu dēļ, ciktāl šādi noteikumi ir saderīgi ar šo direktīvu.

↓ 2013/33/EU
⇒ new

II NODAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI PAR UZŅEMŠANAS NOSACĪJUMIEM APSTĀKĻIEM

5. pants

Informācija

1. Dalībvalstis ~~saprātīgā termiņā, kas nav ilgāks kā piecpadsmit dienas pēc~~ ⇒ pēc iespējas drīz un vēlākais ⇐ starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniegšanas ⇒ brīdī ⇐ informē pieteikuma iesniedzējus ~~vismaz~~ par viņiem piešķirtajiem

³² Padomes Direktīva 2001/55/EK (2001. gada 20. jūlijs) par obligātajiem standartiem, lai pārvietoto personu masveida pieplūduma gadījumā sniegtu tām pagaidu aizsardzību, un par pasākumiem, lai līdzsvarotu dalībvalstu pūlinus, uzņemot šādas personas un uzņemoties ar to saistītās sekas (OV L 212, 7.8.2001., 1. lpp.).

~~pabalstiem labumiem un saistībām pienākumiem, kādasi~~ viņiem jāievēro attiecībā uz uzņemšanas ~~nosacījumiem~~ apstākļiem. ⇨ Sniedzamajā informācijā tās izceļ faktu, ka pieteikuma iesniedzējam, kā noteikts šīs direktīvas 17.a pantā, nav tiesību uz šīs direktīvas 14.–17. pantā paredzētajiem uzņemšanas apstākļiem tajās dalībvalstīs, kas nav dalībvalsts, kurā viņam ir jāatrodas saskaņā ar Regulu (ES) Nr. XXX/XXX [Dublinas regula]. ⇨

Dalībvalstis nodrošina, lai pieteikuma iesniedzējiem ~~tiktu~~ ~~sniegta~~ informācija ~~par~~ organizācijām vai personu grupām, kas nodrošina noteiktu juridisko palīdzību, un organizācijām, kas varētu palīdzēt vai informēt viņus par pieejamajiem uzņemšanas ~~nosacījumiem~~ apstākļiem, tostarp veselības aprūpi.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka 1. punktā noteiktā informācija ir sniegta rakstveidā ⇨, izmantojot standarta veidni, kuru izstrādā Eiropas Savienības Patvēruma aģentūra, ⇨ un tādā valodā, kuru pieteikuma iesniedzējs saprot, vai valodā, kuru ir pamats uzskatīt par viņam saprotamu. Ja nepieciešams, šo informāciju ~~var~~ ~~sniegt~~ ⇨ sniedz ⇨ arī mutiski ⇨ un pielāgo nepilngadīgo vajadzībām ⇨.

↓ 2013/33/EU (adapted)
⇨ new

6. pants

☒ Ceļošanas dokumenti ☒ ~~Dokumentācija~~

1. ~~Dalībvalstis nodrošina, ka trīs dienās pēc starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniegšanas pieteikuma iesniedzējam ir izsniegts dokuments uz viņa vārda, kas apliecina viņa pieteikuma iesniedzēja statusu vai liecina, ka viņam atļauts uzturēties dalībvalsts teritorijā līdz viņa pieteikuma izskatīšanai.~~

~~Ja personai, kam šāds dokuments izsniegts, nav atļauts pārvietoties visā vai daļā no dalībvalsts teritorijas, dokumentā apliecina arī minēto faktu.~~

2. ~~Ja pieteikuma iesniedzējs ir aizturēts, kā arī, kamēr izskata starptautiskās aizsardzības pieteikumu, kas sagatavots pie robežas, vai saistībā ar procedūru, ar ko izlemj, vai pieteikuma iesniedzējam ir tiesības iecelt dalībvalsts teritorijā, dalībvalsts var izslēgt šā panta piemērošanu. Īpašos gadījumos dalībvalstis, izskatot starptautiskās aizsardzības pieteikumu, var izsniegt pieteikuma iesniedzējiem cita veida liecības, kas ir līdzvērtīgas 1. punktā noteiktajam dokumentam.~~

3. ~~Dokumentam, kas noteikts 1. punktā, nav jāapliecina pieteikuma iesniedzēja persona.~~

~~4. Dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu pieteikuma iesniedzējiem 1. punktā noteikto dokumentu, kam jābūt derīgam tik ilgi, kamēr viņiem atļauts uzturēties attiecīgajā dalībvalstī.~~

~~5. Dalībvalstis var izsniegt pieteikuma iesniedzējiem ⇒ izsniedz ⇐ ceļošanas dokumentu, ja radušies nopietni humāni ⇒ vai citi sevišķi svarīgi ⇐ iemesli, kuru dēļ viņiem nepieciešams būt citā valstī. ⇒ Ceļošanas dokumenta derīgums tiek ierobežots atbilstoši mērķim un ilgumam, ko nosaka tā izdošanas iemesls. ⇐~~

~~6. Dalībvalstis neizvirza pieteikuma iesniedzējiem nevajadzīgas vai nesamērīgas prasības par dokumentiem vai citas administratīvas prasības pirms to tiesību piešķiršanas, kuras tiem pienākas saskaņā ar šo direktīvu, tikai tā iemesla dēļ, ka viņi ir starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēji.~~

↓ 2013/33/EU

7. pants

Dzīvesvieta un pārvietošanās brīvība

1. Pieteikuma iesniedzēji var brīvi pārvietoties viņus uzņēmušās dalībvalsts teritorijā vai apgabalā, kādu šī dalībvalsts viņiem šādam nolūkam noteikusi. Noteiktais apgabals neietekmē neatņemamo privātās dzīves jomu un ir pietiekams, lai nodrošinātu pieeju visiem ~~pašstiem~~ labumiem saskaņā ar šo direktīvu.

↓ 2013/33/EU (adapted)
⇒ new

2. ~~Sabiedrības interešu, sabiedriskās kārtības dēļ vai, ja tas nepieciešams, lai ātri apstrādātu un efektīvi pārraudzītu pieteikuma iesniedzēja starptautiskās aizsardzības pieteikumu, dalībvalstis var ⇒ vajadzības gadījumā ⇐ izlemēt jautājumu par viņa pieteikuma iesniedzēja dzīvesvietu ⇒ konkrētā vietā ⇐ ☒ jebkura šāda iemesla dēļ ☒:~~

a) sabiedrības intereses ☒ vai ☒ sabiedriskā kārtība;

b) nolūkā ātri apstrādāt un efektīvi pārraudzīt viņa starptautiskās aizsardzības pieteikumu;

↓ new

c) nolūkā ātri piemērot un efektīvi pārraudzīt atbildīgās dalībvalsts noteikšanas procedūru saskaņā ar Regulu (ES) Nr. XXX/XXX [Dublinas regula];

d) ar mērķi efektīvi novērst pieteikuma iesniedzēja bēgšanu, jo īpaši:

- attiecībā uz pieteikuma iesniedzējiem, kas nav ievērojuši pienākumu paust pieteikumu pirmās ieceļošanas dalībvalstī, kā paredzēts Regulas (ES) Nr. XXX/XXX [Dublinas regula] [4. panta 1. punktā], un ir bez pienācīga pamatojuma devušies uz citu dalībvalsti un paiduši pieteikumu tur; vai
- ja pieteikuma iesniedzējiem saskaņā ar Regulu (ES) Nr. XXX/XXX [Dublinas regula] ir jāatrodas citā dalībvalstī; vai
- attiecībā uz pieteikuma iesniedzējiem, kas pēc bēgšanas uz citu dalībvalsti ir pārsūtīti atpakaļ uz dalībvalsti, kurā viņiem ir jāatrodas saskaņā ar Regulu (ES) Nr. XXX/XXX [Dublinas regula].

Minētajos gadījumos materiālo uzņemšanas apstākļu nodrošināšana ir atkarīga no tā, vai pieteikuma iesniedzējs faktiski dzīvo minētajā konkrēti noteiktajā vietā.

3. Ja ir iemesli uzskatīt, ka pastāv pieteikuma iesniedzēja bēgšanas iespējamība, dalībvalstis vajadzības gadījumā pieteikuma iesniedzējam pieprasa pieteikties kompetentajās iestādēs vai personiski ierasties tajās vai nu uzreiz, vai noteiktā laikā tik bieži, cik nepieciešams, lai efektīvi novērstu pieteikuma iesniedzēja bēgšanu.

↓ 2013/33/EU (adapted)

4. Dalībvalstis nosaka iespēju piešķirt pieteikuma iesniedzējiem pagaidu atļauju atstāt ☒ viņu ☒ 2. un 3. punktā minēto dzīvesvietu un/vai 1. punktā minēto noteikto apgabalu. Lēmumus pieņem ~~individuāli~~, objektīvi un taisnīgi, ☒ balstoties uz konkrētās lietas apstākļiem un ☒ paskaidrojot iemeslus, ja lēmums ir negatīvs.

Pieteikuma iesniedzējam nav vajadzīga atļauja, lai ~~iepriekš noteiktos laikos~~ apmeklētu iestādes un tiesas, ja viņa ierašanās ir nepieciešama.

↓ 2013/33/EU
⇒ new

5. Dalībvalstis pieprasa, lai pieteikuma iesniedzēji informē kompetentās iestādes par savu pašreizējo ⇒ dzīvesvietu vai ⇐ adresi ⇒, vai tālruņa numuru, uz kuru viņus var sazvanīt, ⇐ un, cik drīz vien iespējams, paziņo šādām iestādēm par jebkurām izmaiņām ⇒ tālruņa numurā vai ⇐ adresē.

↓ 2013/33/EU (adapted)

36. Dalībvalstis var nodrošināt materiālos uzņemšanas ~~materiālos nosacījumus~~ apstākļus, paredzot pieteikuma iesniedzēja faktisko dzīvesvietu kādā ~~īpaši konkrētā~~ vietā, ~~kurā~~

~~nosaka dalībvalstis. Šādu lēmumu, kam var būt vispārīgs raksturs, pieņem individuāli, un tas ir noteikts attiecīgās valsts tiesību aktos.~~

↓ new

7. Lēmumos, kas minēti šajā pantā, balstās uz attiecīgās personas uzvedību un konkrēto situāciju, tostarp attiecībā uz pieteikuma iesniedzējiem ar īpašām uzņemšanas vajadzībām, un pienācīgi ņem vērā samērīguma principu.

8. Ikvienā lēmumā, ko pieņem saskaņā ar šo pantu, dalībvalstis norāda faktiskos un – attiecīgā gadījumā – juridiskos iemeslus. Pieteikuma iesniedzējus viņiem saprotamā valodā vai valodā, kuru ir pamats uzskatīt par viņiem saprotamu, nekavējoties rakstiski informē par šāda lēmuma pieņemšanu, lēmuma apstrīdēšanas procedūrām saskaņā ar 25. pantu un lēmumā noteikto pienākumu neievērošanas sekām.

↓ 2013/33/EU (adapted)

8. pants

Aizturēšana

1. Dalībvalstis personu neaiztur tikai tā iemesla dēļ, ka tā ir pieteikuma iesniedzējs ~~saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2013/32/ES (2013. gada 26. jūnijs) par kopējām procedūrām starptautiskās aizsardzības statusa piešķiršanai un atņemšanai²².~~

↓ 2013/33/EU

2. Vajadzības gadījumā un pamatojoties uz katras lietas individuālu izvērtējumu, dalībvalstis var pieteikuma iesniedzēju aizturēt, ja citus, mazāk ierobežojošus alternatīvus līdzekļus nav iespējams efektīvi piemērot.

3. Pieteikuma iesniedzēju var aizturēt tikai:

- a) lai noteiktu vai pārbaudītu viņa identitāti vai valstspiederību;
- b) lai noteiktu tos elementus, kuri ir pamatā viņa starptautiskās aizsardzības pieteikumam, un kurus nevarētu iegūt neaizturot, jo īpaši, ja pastāv pieteikuma iesniedzēja bēgšanas iespējamība;

³³

~~Skatīt šā *Oficiālā Vēstneša* 60. lpp.~~

↓ new

c) lai nodrošinātu to juridisko pienākumu ievērošanu, kas pieteikuma iesniedzējam noteikti ar individuālu lēmumu saskaņā ar 7. panta 2. punktu, gadījumos, kad pieteikuma iesniedzējs nav ievērojis šos pienākumus un pastāv pieteikuma iesniedzēja bēgšanas iespējamība.

↓ 2013/33/EU

⇒ new

d) ~~e)~~ lai ~~⇒ robež~~ ~~↔~~ procedūras sakarā ~~⇒ saskaņā ar Regulas (ES) Nr. XXX/XXX [procedūru regula] [41]. pantu~~ ~~↔~~ izņemtu par pieteikuma iesniedzēja tiesībām ieceļot valsts teritorijā;

↓ 2013/33/EU

e) ~~f)~~ ja viņš ir aizturēts saskaņā ar atgriešanas procedūru atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2008/115/EK³⁴ ~~(2008. gada 16. decembris) par kopīgiem standartiem un procedūrām dalībvalstīs attiecībā uz to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanu, kas dalībvalstī uzturas nelikumīgi~~, lai sagatavotu atgriešanu un/vai īstenotu izraidīšanas procesu, un ja attiecīgā dalībvalsts var ar objektīviem kritērijiem ~~pamatot~~ – tostarp to, ka viņam jau bija iespēja piekļūt patvēruma procedūrai – ~~pamatot~~, ka ir pamatoti iemesli uzskatīt, ka viņš ~~sagatavojis~~ starptautiskās aizsardzības pieteikumu ~~pauž~~ tikai, lai aizkavētu vai traucētu atgriešanas lēmuma izpildi;

f) ~~e)~~ ja tas nepieciešams valsts drošībai vai sabiedriskajai kārtībai;

g) ~~f)~~ saskaņā ar ~~28. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulāas (ES) Nr. XXX/XXX [Dublinas regula] 604/2013 (2013. gada 26. jūnijs), ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieka starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm~~³⁵ 29. pantu.

↓ 2013/33/EU

⇒ new

³⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/115/EK (2008. gada 16. decembris) par kopīgiem standartiem un procedūrām dalībvalstīs attiecībā uz to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanu, kas dalībvalstī uzturas nelikumīgi (OV L 343, 23.12.2011., 1. lpp.).

³⁵ Skatīt šā *Oficiālā Vēstneša* 31. lpp.

↓ 2013/33/EU

4. Dalībvalstis nodrošina, ka valsts tiesību aktos tiek paredzēti noteikumi attiecībā uz aizturēšanas alternatīvām, piemēram, regulāru reģistrēšanos pieteikšanos attiecīgās iestādēs, finansiālas garantijas iemaksu vai pienākumu uzturēties norādītā vietā.

9. pants

Garantijas aizturētiem pieteikuma iesniedzējiem

1. Pieteikuma iesniedzēju aiztur tikai uz cik iespējams īsu laiku un ~~patur apcietinājumā~~ aiztur tikai, kamēr ir piemērojami 8. panta 3. punktā paredzētie pamati.

Administratīvās procedūras, kas attiecas uz 8. panta 3. punktā paredzētajiem aizturēšanas pamatiem, veic ar pienācīgu rūpību. Administratīvo procedūru kavēšanās, ko nevar piedēvēt pieteikuma iesniedzējam, nav pamatojums aizturēšanas turpināšanai.

2. Pieteikuma iesniedzēju aizturēšanas rīkojumu izdod rakstiski tiesu vai administratīvās iestādes. Aizturēšanas rīkojumā norāda faktiskos un juridiskos iemeslus, kas ir tā pamatā.

3. Ja aizturēšanas rīkojumu izdod administratīvās iestādes, dalībvalstis nodrošina aizturēšanas likumības ātru ~~juridisku~~ pārskatīšanu tiesā, to veicot *ex officio* un/vai pēc pieteikuma iesniedzēja pieprasījuma. Ja šādu aizturēšanas likumības pārskatīšanu veic *ex officio*, lēmumu pieņem pēc iespējas drīzāk kopš aizturēšanas. Ja pārskatīšanu veic pēc pieteikuma iesniedzēja pieprasījuma, par to nolemj pēc iespējas drīzāk kopš attiecīgās procedūras sākuma. Dalībvalstis valsts tiesību aktos attiecīgi nosaka laikposmu, kurā ir jāveic *ex officio* ~~juridiskā~~ pārskatīšana tiesā un/vai ~~juridiskā~~ pārskatīšana tiesā pēc pieteikuma iesniedzēja pieprasījuma.

Ja ~~juridiskās~~ pārskatīšanas tiesā rezultātā tiek konstatēts, ka aizturēšana ir nelikumīga, attiecīgo pieteikuma iesniedzēju nekavējoties atbrīvo.

4. Aizturētus pieteikuma iesniedzējus viņiem saprotamā valodā vai valodā, kuru ir pamats uzskatīt par šīm personām saprotamu, nekavējoties rakstiski informē par aizturēšanas iemesliem un valsts tiesību aktos noteiktajām procedūrām aizturēšanas rīkojuma apstrīdēšanai, kā arī par iespēju lūgt bezmaksas juridisko palīdzību un pārstāvību.

5. Tiesu iestāde ik pēc saprātīga laika posma *ex officio* un/vai pēc attiecīgā pieteikuma iesniedzēja pieprasījuma pārskata aizturēšanu, jo īpaši, ja aizturēšana ir ilgstoša, ja rodas attiecīgi apstākļi vai kļūst pieejama jauna informācija, kas var ietekmēt aizturēšanas likumību.
6. Ja 3. punktā minētais aizturēšanas rīkojums tiek ~~juridiski~~ pārskatīts tiesā, dalībvalstis nodrošina, ka pieteikuma iesniedzējiem ir pieejama bezmaksas juridiskā palīdzība un pārstāvība. Tas ietver vismaz nepieciešamo procesuālo dokumentu sagatavošanu un piedalīšanos ~~uzklaušanās~~ lietas izskatīšanā tiesu iestādēs pieteikuma iesniedzēja vārdā.
- Bezmaksas juridisko palīdzību un pārstāvību sniedz tādas piemēroti kvalificētas personas, kā tas pieļauts vai atļauts saskaņā ar valsts tiesību aktiem, kuru intereses nav konfliktā vai nevarētu būt konfliktā ar pieteikuma iesniedzēja interesēm.
7. Dalībvalstis var arī paredzēt, ka bezmaksas juridisko palīdzību un pārstāvību piešķir:
- a) tikai tiem, kam trūkst pietiekamu līdzekļu; un/vai
 - b) tikai ar pakalpojumiem, ko sniedz juridiskie konsultanti vai citi padomdevēji, kas ir īpaši ~~paredzēti~~ norīkoti ar valsts tiesību aktiem, lai sniegtu palīdzību pieteikuma iesniedzējiem un tos pārstāvētu.
8. Dalībvalstis arī var:
- a) noteikt finansiālus ierobežojumus un/vai termiņus bezmaksas juridiskās palīdzības un pārstāvības sniegšanai, ar noteikumu, ka tādi ierobežojumi patvaļīgi neierobežo juridiskās palīdzības un pārstāvības pieejamību;
 - b) paredzēt, ka attiecībā uz maksām un citiem izdevumiem, attieksme pret pieteikuma iesniedzējiem nav labvēlīgāka par attieksmi, ko parasti piemēro to valstspiederīgajiem jautājumos saistībā ar juridisko palīdzību.
9. Dalībvalstis var prasīt, lai tām pilnīgi vai daļēji atlīdzina jebkurus ~~piešķirtos~~ segtos izdevumus, ja ~~un kad~~ pieteikuma iesniedzēja finansiālais stāvoklis ir ievērojami uzlabojies vai ja lēmums ~~piešķirt~~ segt šādus izdevumus ir pieņemts, pamatojoties uz pieteikuma iesniedzēja sniegtu nepatiesu informāciju.
10. Procedūras par juridiskās palīdzības un pārstāvības pieejamību nosaka attiecīgās valsts tiesību aktos.

10. pants

Aizturēšanas apstākļi

1. Pieteikuma iesniedzēju aizturēšanu parasti īsteno īpašās aizturēšanas iestādēs. Ja kāda dalībvalsts nevar nodrošināt izmitināšanu īpašā aizturēšanas iestādē un ir spiesta izmantot izmitināšanu ~~cietaumā~~ ieslodzījuma vietā, aizturēto pieteikuma iesniedzēju izmitina atsevišķi no parastiem ieslodzītajiem, un piemēro šajā direktīvā paredzētos aizturēšanas apstākļus.

~~Parasti~~ Ciktāl iespējams, aizturētos pieteikuma iesniedzējus izmitina atsevišķi no citiem trešo valstu valstspiederīgajiem, kas nav iesnieguši starptautiskās aizsardzības pieteikumu.

Ja pieteikuma iesniedzējus nevar ~~turēt apeietinājumā~~ aizturēt atsevišķi no citiem trešo valstu valstspiederīgajiem, attiecīgā dalībvalsts nodrošina, ka tiek piemēroti šajā direktīvā paredzētie aizturēšanas apstākļi.

2. Aizturētajiem pieteikuma iesniedzējiem ir iespējas uzturēties svaigā gaisā.
3. Dalībvalstis nodrošina personām, kas pārstāv ANO Augsto komisāru bēgļu lietās (*UNHCR*), iespēju sazināties ar pieteikuma iesniedzējiem un viņus apciemot apstākļos, kuros tiek ievērots privātums. Minētā iespēja attiecas arī uz organizāciju, kas attiecīgās dalībvalsts teritorijā darbojas *UNHCR* vārdā saskaņā ar vienošanos ar minēto dalībvalsti.
4. Dalībvalstis nodrošina, ka ģimenes locekļiem, juridiskajiem konsultantiem vai padomdevējiem un personām, kas pārstāv attiecīgās nevalstiskās organizācijas, kuras atzīst attiecīgā dalībvalsts, ir iespēja sazināties ar pieteikuma iesniedzējiem un viņus apciemot apstākļos, kuros tiek ievērots privātums. Piekļuves ierobežojumus aizturēšanas iestādei var noteikt tikai tad, ja saskaņā ar valsts tiesību aktiem tie ir objektīvi nepieciešami drošības, sabiedriskās kārtības vai aizturēšanas iestāžu administratīvās pārvaldības dēļ, ar noteikumu, ka piekļuve tādējādi netiek stipri ierobežota vai padarīta neiespējama.
5. Dalībvalstis nodrošina, ka aizturētajiem pieteikuma iesniedzējiem sistemātiski tiek sniegta informācija, kurā tiek izskaidroti noteikumi, kas tiek piemēroti aizturēšanas iestādē, un izklāstītas viņu tiesības un pienākumi viņiem saprotamā valodā vai valodā, kuru ir pamats uzskatīt par viņiem saprotamu. Pienācīgi pamatotos gadījumos un uz saprātīgu laikposmu, kas ir cik iespējams īss, dalībvalstis var atkāpties no šā pienākuma gadījumā, ja pieteikuma iesniedzējs tiek aizturēts robežpostenī vai tranzīta zonā. Šo atkāpi nepiemēro ~~Direktīvas 2013/32/ES~~ Regulas (ES) Nr. XXX/XXX [procedūru regula] ~~43.~~ 41. pantā minētajos gadījumos.

↓ 2013/33/EU (adapted)
⇒ new

11. pants

~~Mazāk aizsargātu personu un~~ Pieteikuma iesniedzēju ar īpašām uzņemšanas vajadzībām aizturēšana

1. Valsts iestādes vērš primāras rūpes uz aizturētu pieteikuma iesniedzēju, kuriem ~~ir mazāk aizsargātas personas~~ ⇒ ir īpašas uzņemšanas vajadzības ⇐, veselību, tostarp garīgo veselību.

Ja ~~mazāk aizsargātas personas~~ ⇒ pieteikuma iesniedzēji ar īpašām uzņemšanas vajadzībām ⇐ tiek aizturēti, dalībvalstis nodrošina regulāru pārraudzību un atbilstošu atbalstu, ņemot vērā šādu personu konkrēto situāciju, tostarp viņu veselību.

↓ 2013/33/EU

2. Nepilngadīgo aizturēšanu izmanto tikai kā pēdējo līdzekli un pēc tam, kad ir noskaidrots, ka citus, ~~mazākus piespiedu~~ mazāk ierobežojošus alternatīvus līdzekļus nav iespējams efektīvi piemērot. Šāda aizturēšana notiek uz visīsāko laiku, un ~~ir jāveic~~ tiek veikti visi pasākumi, lai aizturētos nepilngadīgos atbrīvotu un izvietotu nepilngadīgiem piemērotās izmitināšanas vietās.

↓ 2013/33/EU (adapted)
⇒ new

Dalībvalstis vērš primāras rūpes uz ~~nepilngadīgā~~ ⊗ bērna ⊗ interesēm, kā ~~paredzēts~~ ⊗ minēts ⊗ ~~23.~~ 22. panta 2. punktā.

Ja nepilngadīgos aiztur, ⇒ ir jānodrošina viņu tiesības uz izglītību, un ⇐ viņiem ir iespēja iesaistīties brīvā laika pavadīšanas pasākumos, tostarp rotaļās un atpūtas pasākumos, kas atbilst viņu vecumam.

↓ 2013/33/EU

3. ~~Nepavadītus~~ ~~Nepilngadīgos bez pavadības~~ aiztur tikai ārkārtas apstākļos. Tiek darīts viss iespējamais, lai aizturētu ~~nepavadītu~~ nepilngadīgo ~~bez pavadības~~ atbrīvotu pēc iespējas drīzāk.

Nepavadītus nepilngadīgos bez pavadības nekad neizmitina cietumes ieslodzījuma vietās.

↓ 2013/33/EU (adapted)

⇒ new

~~Parasti~~ Ciktāl iespējams, nepavadītiem nepilngadīgajiem bez pavadības nodrošina izmitināšanu iestādēs, kurās ir personāls ~~un aprīkojums~~, ~~☒~~ kas ~~☒~~ ~~lai ņemtu~~ vērā viņu vecuma personu ~~☐~~ tiesības un ~~☐~~ vajadzības ~~☒~~, un aprīkojums ~~☒~~ ~~☐~~, kas pielāgots nepavadītiem nepilngadīgajiem ~~☐~~.

↓ 2013/33/EU

Ja tiek aizturēti nepavadīti nepilngadīgie bez pavadības, dalībvalstis nodrošina, ka ~~tos~~ viņus izmitina atsevišķi no pieaugušajiem.

4. Aizturētām ģimenēm nodrošina izmitināšanu atsevišķi, kas nodrošina pienācīgu privātumu.
5. Ja tiek aizturētas pieteikuma iesniedzējas sievietes, dalībvalstis nodrošina, ka viņas izmitina atsevišķi no pieteikuma iesniedzējiem vīriešiem, ja vien viņi nav ģimenes locekļi un ja visas attiecīgās personas tam piekrīt.

Izņēmumus no pirmās daļas var attiecināt arī uz kopīgu telpu izmantošanu, kas paredzētas atpūtas vai sociāliem pasākumiem, tostarp maltītēm.

6. Pienācīgi pamatotos gadījumos un uz atbilstīgu laikposmu, kas ir cik iespējams īss, dalībvalstis var atkāpties no 2. punkta trešās daļas, 4. punkta un 5. punkta pirmās daļas, ja pieteikuma iesniedzējs tiek aizturēts robežpostenī vai tranzīta zonā, izņemot gadījumus, kas minēti ~~Direktīvas 2013/32/ES~~ Regulas (ES) Nr. XXX/XXX [procedūru regula] 43. 41. pantā.

12. pants

Ģimenes

Dalībvalstis veic ~~nepieciešamos~~ atbilstošus pasākumus, lai pēc iespējas saglabātu to teritorijā esošās ģimenes vienotību, ja attiecīgā dalībvalsts apgādā pieteikuma iesniedzēju ar mājokli. Šādus pasākumus īsteno ar pieteikuma iesniedzēja piekrišanu.

13. pants

Medicīniskā pārbaude

Dalībvalstis var pieprasīt veikt pieteikuma iesniedzēju medicīnisko pārbaudi, pamatojot to ar sabiedrības veselības interesēm.

14. pants

Nepilngadīgo skološana un izglītošana

1. Dalībvalstis ~~garantē~~ nodrošina pieteikuma iesniedzēju nepilngadīgajiem bērniem ~~vai un~~ nepilngadīgiem pieteikuma iesniedzējiem ~~izglītības iespējas~~ piekļuvi izglītības sistēmai, ievērojot līdzīgus nosacījumus kā saviem valstspiederīgajiem, kamēr viņi vai viņu vecāki ~~nav~~ faktiski ~~nav~~ izraidīti. Šādu izglītību var nodrošināt izmitināšanas centros.

Attiecīgā dalībvalsts var paredzēt, ka šādas ~~izglītības iespēja~~ piekļuve izglītības sistēmai jāattiecinā tikai uz valsts izglītības sistēmu.

Dalībvalstis neliedz iespēju iegūt vidējo izglītību tikai tā iemesla dēļ, ka nepilngadīgais kļuvis pilngadīgs.

2. ~~Iespēju izglīties~~ Piekļuvi izglītības sistēmai neatliek ilgāk par trim mēnešiem ~~pēc~~ no datuma, kad nepilngadīgais iesniedzis starptautiskās aizsardzības pieteikumu vai tas ir iesniegts viņa vārdā.

Nepilngadīgajiem nodrošina sagatavošanas nodarbības, tostarp valodas nodarbības, ja tas ir vajadzīgs, lai veicinātu viņu piekļuvi izglītības sistēmai un piedalīšanos tajā, kā noteikts 1. punktā.

3. Ja 1. punktā noteiktās ~~izglītības iespējas~~ piekļuvi izglītības sistēmai nav iespējams nodrošināt nepilngadīgā īpašās situācijas dēļ, attiecīgā dalībvalsts piedāvā citas izglītības iespējas saskaņā ar saviem valsts tiesību aktiem un praksi.

↓ 2013/33/EU
⇒ new

15. pants

Nodarbinātība

1. Dalībvalstis nodrošina, ka pieteikuma iesniedzējiem tiek ļauts iesaistīties darba tirgū ne vēlāk kā ~~deviņus~~ ⇒ sešu ⇐ mēnešus ~~pēc~~ laikā no dienas, kad ticis iesniegts starptautiskās aizsardzības pieteikums, ja kompetentā iestāde nav pieņēmusi ~~pirmās instances~~ ⇒ administratīvu ⇐ lēmumu un ~~šī~~ novēlošanās nav notikusi pieteikuma iesniedzēja vainas dēļ.

↓ new

Ja dalībvalsts ir paātrinājusi starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu pēc būtības saskaņā ar Regulas (ES) Nr. XXX/XXX [procedūru regula] [40. panta 1. punkta a) līdz f) apakšpunktu], atļauju iesaistīties darba tirgū nepiešķir.

↓ 2013/33/EU (adapted)
⇒ new

2. Dalībvalstis ~~lemj par nosacījumiem, ar kādiem dod atļauju pretendentiem iesaistīties darba tirgū, saskaņā ar saviem valsts tiesību aktiem, vienlaikus nodrošinot~~ ☒ nodrošina ☒, ka pieteikuma iesniedzējiem ⇒ , kuriem saskaņā ar 1. punktu ir atļauts iesaistīties darba tirgū, ⇐ tiek efektīvi ļauts iesaistīties darba tirgū.

Sakarā ar darba tirgus politiku dalībvalstis var ~~dod priekšroku~~ ⇒ pārbaudīt, vai vakanci varētu aizpildīt attiecīgās dalībvalsts valstspiederīgie vai citi ⇐ Savienības pilsoņiem un to valstu valstspiederīgajiem, kuras ir Līguma par Eiropas Ekonomikas ~~zonu~~ ~~puses~~, un ☒ , vai ☒ attiecīgajā valstī likumīgi dzīvojošiem trešo valstu valstspiederīgajiem.

↓ new

3. Dalībvalstis pieteikuma iesniedzējiem nodrošina vienlīdzīgu attieksmi salīdzinājumā ar valstspiederīgajiem attiecībā uz:

- a) darba nosacījumiem, tostarp atalgojumu un atlaišanu, atvaļinājumu un svētku dienām, kā arī veselības aizsardzību un drošību darba vietā;

- b) biedrošanās brīvību un piederību organizācijai un dalību organizācijā, kas pārstāv darba ņēmējus vai darba devējus, vai jebkurā organizācijā, kuras locekļi ir konkrētu profesiju pārstāvji, tostarp šo organizāciju piešķirtajām priekšrocībām, neskarot valsts tiesību aktus par sabiedrisko kārtību un sabiedrības drošību;
- c) izglītību un profesionālo apmācību, izņemot mācību un iztikas pabalstus un aizdevumus vai citus pabalstus un aizdevumus, kas saistīti ar izglītību un profesionālo apmācību;
- d) diplomu, apliecību un citu oficiālās kvalifikācijas apliecinājumu atzīšanu spēkā esošajās ārvalstīs iegūtās kvalifikācijas atzīšanas procedūrās, līdztekus pēc iespējas atvieglojot pilnvērtīgu piekļuvi līdzšinējās izglītības novērtēšanas, validēšanas un akreditēšanas shēmām tiem pieteikuma iesniedzējiem, kuri nevar uzrādīt kvalifikāciju apliecinājošus dokumentus;
- e) sociālā nodrošinājuma jomām, kas noteiktas Regulā (EK) Nr. 883/2004.

Dalībvalstis var ierobežot vienlīdzīgo attieksmi pret pieteikuma iesniedzējiem:

- i) kas paredzēta šā punkta b) apakšpunktā, liedzot viņiem piedalīties publisko tiesību reglamentētu struktūru pārvaldībā un ieņemt publisko tiesību reglamentētus amatus;
- ii) kas paredzēta šā punkta c) apakšpunktā, attiecinot to vienīgi uz izglītību un profesionālo apmācību, kas ir tieši saistīta ar konkrēto profesionālo darbību;
- iii) kas paredzēta šā punkta e) apakšpunktā, neattiecinot to uz ģimenes pabalstiem un bezdarbnieka pabalstiem, neskarot Regulu (ES) Nr. 1231/2010.

Tiesības uz vienlīdzīgu attieksmi nedod uzturēšanās tiesības gadījumos, kad pieteikuma iesniedzēja palikšanas tiesības ir izbeigtas ar lēmumu, kas pieņemts saskaņā ar Regulu (ES) Nr. XXX/XXX [procedūru regula].

↓ 2013/33/EU

4.3. Ja parasti ~~ja~~ procesā negatīva lēmuma pārsūdzībai ir ~~atliekošais efekts~~ apturošs spēks, atļauju iesaistīties darba tirgū pārsūdzības procedūru laikā neatceļ, kamēr ~~ne~~ nav paziņots negatīvs pārsūdzības lēmums.

↓ new

5. Ja pieteikuma iesniedzējiem ir atļauts iesaistīties darba tirgū saskaņā ar 1. punktu, dalībvalstis nodrošina, ka pieteikuma iesniedzēja dokumentā, kas minēts Regulas

(ES) Nr. XXX/XXX [procedūru regula] [29]. pantā, ir norādīts, ka pieteikuma iesniedzējam ir atļauja strādāt algotu darbu.

↓ 2013/33/EU

~~16. pants~~

~~Profesionālās apmācības~~

1. Dalībvalstis var dot pieteikuma iesniedzējiem iespējas uz profesionālo apmācību neatkarīgi no tā, vai viņiem ir atļauts iesaistīties darba tirgū.

2. Profesionālo apmācību iespējas, kas saistītas ar darba līgumu, atkarīgas no apjoma, kādā pieteikuma iesniedzējam atļauts iesaistīties darba tirgū saskaņā ar 15. pantu.

↓ 2013/33/EU (adapted)

⇒ new

~~17.~~ 16. pants

Vispārīgie materiālie uzņemšanas materiālie nosacījumi apstākļi ~~un veselības aprūpe~~

1. Dalībvalstis nodrošina, ka materiālie uzņemšanas apstākļi pieteikuma iesniedzējiem ir pieejami, ~~sagatavojot~~ ⇒ no brīža ⇐, kad viņi pauž starptautiskās aizsardzības pieteikumus, ir pieejami materiālie uzņemšanas nosacījumi ⇒ saskaņā ar Regulas (ES) Nr. XXX/XXX [procedūru regula] [25]. pantu ⇐.

↓ 2013/33/EU

2. Dalībvalstis nodrošina, ka materiālie uzņemšanas ~~materiālie nosacījumi~~ apstākļi sniedz pieteikuma iesniedzējiem atbilstošu dzīves līmeni, kas nodrošina viņu ~~uzturēšanos~~ iztiku un aizsargā viņu fizisko un garīgo veselību.

↓ 2013/33/EU (adapted)

⇒ new

Dalībvalstis nodrošina, ka ~~mazāk aizsargātām personām~~ ⇒ pieteikuma iesniedzējiem ar īpašām uzņemšanas vajadzībām ⇐ ~~saskaņā ar 21. pantu~~, kā arī attiecībā uz ~~minēto~~ to personu situāciju, kuras ir aizturētas, ir nodrošināts ~~nepieciešamais~~ minētais dzīves līmenis viņu īpašajā situācijā.

3. Dalībvalstis ~~var nodrošināt visus vai daļu no uzņemšanas materiālajiem nosacījumiem un veselības aprūpi ar noteikumu~~, ☒ drīkst visu vai daļu materiālo uzņemšanas apstākļu nodrošināšanai izvirzīt nosacījumu ☒, ka pieteikuma iesniedzējiem pašiem nav pietiekamu līdzekļu, lai nodrošinātu savam veselības stāvoklim atbilstošu dzīves līmeni un savu ~~uzturēšanos iztiku~~.
4. Dalībvalstis ~~var~~ drīkst prasīt pieteikuma iesniedzējiem ~~apmaksāt segt vai daļēji apmaksāt segt šajā direktīvā noteikto materiālo uzņemšanas nosacījumu apstākļu un veselības aprūpes~~ izmaksas saskaņā ar 3. punktu ~~noteikumiem~~, ja pieteikuma iesniedzējiem ir pietiekami līdzekļi, piemēram, ja viņi zināmu laiku ir strādājuši.

Ja atklājas, ka pieteikuma iesniedzējam laikā, kad tika nodrošinātas minētās pamatvajadzības, ir bijuši pietiekami līdzekļi, lai ~~apmaksātu segtu materiālo uzņemšanas materiālo nosacījumu apstākļu un veselības aprūpes~~ izmaksas, dalībvalstis var prasīt, lai pieteikuma iesniedzējs tās atmaksā.

↓ new

5. Novērtējot pieteikuma iesniedzēja resursus, pieprasot viņam segt vai daļēji segt materiālo uzņemšanas apstākļu izmaksas vai prasot viņam atlīdzināt izmaksas saskaņā ar 4. punktu, dalībvalstis ievēro samērīguma principu. Dalībvalstis turklāt ņem vērā pieteikuma iesniedzēja individuālos apstākļus un nepieciešamību ievērot viņa cieņu vai neaizskaramību, tostarp pieteikuma iesniedzēja īpašās uzņemšanas vajadzības. Dalībvalstis visos gadījumos nodrošina, ka pieteikuma iesniedzējam ir nodrošināts tāds dzīves līmenis, kas garantē viņa iztiku un aizsargā fizisko un garīgo veselību.

↓ 2013/33/EU
⇒ new

- 6.5. Ja dalībvalstis nodrošina materiālos uzņemšanas ~~nosacījumus~~ apstākļus finansiālu pabalstu vai talonu veidā, to apmēru nosaka, pamatojoties uz līmeni(-ņiem), kuru(-us) attiecīgā dalībvalsts ~~izveidojusi noteikusi~~ vai nu ar tiesību aktu, vai praksē, lai nodrošinātu pienācīgu dzīves līmeni valstspiederīgajiem. Šajā sakarā dalībvalstis pret pieteikuma iesniedzējiem var paredzēt mazāk labvēlīgu attieksmi nekā pret valstspiederīgajiem, jo īpaši, ja materiālais atbalsts daļēji tiek sniegts natūrā vai ja ar minēto(-ajiem) līmeni(-ņiem), ko piemēro valstspiederīgajiem, cenšas nodrošināt augstāku dzīves ~~standartu līmeni~~ par to, ~~kas kāds~~ šajā direktīvā paredzēts pieteikuma iesniedzējiem. ⇒ Dalībvalstis informē Komisiju un Eiropas Savienības Patvēruma aģentūru par atsauces līmeņiem, kas tiek piemēroti atbilstoši valsts tiesību aktiem vai praksei, lai saskaņā ar šo punktu varētu noteikt pieteikuma iesniedzējiem sniegtās finansiālās palīdzības līmeni. ⇐

~~18.~~ 17. pants

~~Uzņemšanas m~~ **Materiālo uzņemšanas nosacījumu apstākļu veidi**

1. Ja mājokli nodrošina natūrā, ~~tam tas jābūt~~ ⇒ nodrošina atbilstošu dzīves līmeni un ⇐ ~~izpaužas~~ vienā no turpmāk minētajiem veidiem vai to kombinācijām:
- a) telpas, ko izmanto pieteikuma iesniedzēju izmitināšanai, izskatot starptautiskās aizsardzības pieteikumus, kas ~~sagatavoti~~ **pausti** pie robežas vai tranzīta zonās;
 - b) izmitināšanas centri, ~~kas garantē atbilstošu dzīves līmeni~~;
 - c) privātmājas, dzīvokļi, viesnīcas vai citas telpas, kas pielāgotas pieteikuma iesniedzēju izmitināšanai.

2. Neskarot nekādus īpašos aizturēšanas apstākļus, kas paredzēti 10. un 11. pantā, saistībā ar šā panta 1. punkta a), b) un c) apakšpunktā minēto mājokli dalībvalstis nodrošina, ka:
- a) pieteikuma iesniedzējiem tiek garantēta ģimenes dzīves aizsardzība;
 - b) pieteikuma iesniedzējiem ir iespēja sazināties ar radniekiem, juridiskajiem konsultantiem vai padomdevējiem, kā arī ar personām, kas pārstāv *UNHCR* un citas attiecīgas valstu, starptautiskas un nevalstiskas organizācijas un struktūras;
 - c) ģimenes locekļiem, juridiskajiem konsultantiem vai padomdevējiem un personām, kas pārstāv *UNHCR* un attiecīgajā dalībvalstī atzītām ~~attiecīgām~~ **nevalstiskām** organizācijām, atļauj apmeklējumus, lai sniegtu palīdzību pieteikuma iesniedzējiem. Šādus apmeklējumus var ierobežot vienīgi, ņemot vērā telpu un pieteikuma iesniedzēju drošības apsvērumus.

3. Dalībvalstis ⇒ , nodrošinot materiālos uzņemšanas apstākļus, ⇐ ņem vērā ar dzimumu un vecumu saistītus īpašus apsvērumus un ~~mazāk aizsargātu personu situāciju attiecībā uz, kādā ir pieteikuma iesniedzējiem~~ ⇒ ar īpašām uzņemšanas vajadzībām ⇐ ~~1. punkta a) un b) apakšpunktā minētajās telpās un izmitināšanas centros.~~

4. Dalībvalstis $\Rightarrow$, nodrošinot izmitināšanu, $\Leftarrow$ veic attiecīgus pasākumus, lai novērstu vardarbību un uz dzimuma pamata veiktu vardarbību, tostarp seksuālus uzbrukumus un uzmākšanos ~~1. punkta a) un b) apakšpunktā noteiktajās telpās un izmitināšanas centros.~~
-

↓ 2013/33/EU

5. Dalībvalstis ~~parasti~~ pēc iespējas nodrošina, lai ~~atkarīgi~~ apgādājami pieauguši pieteikuma iesniedzēji ar īpašām uzņemšanas vajadzībām tiktu izmitināti kopā ar pieaugušiem tuviem radniekiem, kuri jau atrodas tajā pašā dalībvalstī un kuri ir par viņiem atbildīgi saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem vai praksi.
6. Dalībvalstis nodrošina, ~~lai~~ ka pieteikuma iesniedzējus pārvieto no viena mājokļa uz citu vienīgi nepieciešamības gadījumā. Dalībvalstis nodrošina pieteikuma iesniedzējiem iespēju paziņot saviem juridiskajiem konsultantiem vai padomdevējiem par šādu pārvietošanu un viņu jauno adresi.
-

↓ 2013/33/EU

$\Rightarrow$ new

7. Personas $\Rightarrow$, kas nodrošina materiālos uzņemšanas apstākļus, tostarp $\Leftarrow$ ~~Izmitināšanas centru darbinieki~~, ir atbilstoši apmācīti un attiecībā uz informāciju, ko viņi iegūst darba gaitā, ievēro konfidencialitātes noteikumus, kas paredzēti valsts tiesību aktos.
-

↓ 2013/33/EU

8. Dalībvalstis var iesaistīt pieteikuma iesniedzējus centra materiālo resursu un nemateriālo dzīves aspektu pārvaldīšanā ar iemītniekus pārstāvošas padomdevējas valdes vai padomes starpniecību.
9. Pienācīgi pamatotos gadījumos dalībvalstis izņēmuma kārtā var noteikt izmaiņas materiālajos uzņemšanas ~~materiālajos nosacījumos~~ apstākļos, kas atšķiras no šajā pantā paredzētajiem, uz saprātīgu laikposmu, kas ir iespējami īss, ja:
- a) saskaņā ar ~~22.~~ 21. pantu nepieciešams pieteikuma iesniedzēja īpašo vajadzību novērtējums;
 - b) parasti pieejamās izvietojšanas iespējas uz laiku ir izsmeltas.

↓ 2013/33/EU (adapted)
⇒ new

Šādi atšķirīgi nosacījumi jebkurā gadījumā ~~apstākļos~~ ~~nodrošina~~ ~~pamatvajadzības~~ ⇒ nodrošina piekļuvi veselības aprūpei saskaņā ar 18. pantu un nodrošina cilvēka cienīgu dzīves līmeni visiem pieteikuma iesniedzējiem ⇐.

↓ new

Ja dalībvalsts izmanto šos ārkārtas pasākumus, tā informē Komisiju un Eiropas Savienības Patvēruma aģentūru. Turklāt tā nekavējoties informē Komisiju un Eiropas Savienības Patvēruma aģentūru, kolīdz šo ārkārtas pasākumu piemērošanas iemesli vairs nepastāv.

17.a pants

Uzņemšanas apstākļi dalībvalstī, kas nav dalībvalsts, kurā pieteikuma iesniedzējam ir jāatrodas

1. Pieteikuma iesniedzējam nav tiesību uz 14.–17. pantā paredzētajiem uzņemšanas apstākļiem tajās dalībvalstīs, kas nav dalībvalsts, kurā viņam ir jāatrodas saskaņā ar Regulu (ES) Nr. XXX/XXX [Dublinas regula].
 2. Dalībvalstis visiem pieteikuma iesniedzējiem nodrošina cilvēka cienīgu dzīves līmeni.
 3. Līdz nepilngadīgā pārsūtīšanai uz atbildīgo dalībvalsti saskaņā ar Regulu (ES) Nr. XXX/XXX [Dublinas regula] dalībvalstis nodrošina viņam piemērotus izglītības pasākumus.
-

↓ 2013/33/EU (adapted)
⇒ new

~~19.~~ 18. pants

Veselības aprūpe

1. Dalībvalstis nodrošina, lai pieteikuma iesniedzēji ⇒ neatkarīgi no tā, kur viņiem ir jāatrodas saskaņā ar Regulu (ES) Nr. XXX/XXX [Dublinas regula], ⇐ saņemtu nepieciešamo veselības aprūpi, kas ietver vismaz neatliekamo medicīnisko palīdzību ~~kā arī~~ un slimību ~~un~~ ⇐, tostarp ⇐ nopietnu garīgu traucējumu, primāro ārstēšanu.

↓ 2013/33/EU

2. Dalībvalstis sniedz nepieciešamo medicīnisko vai citu palīdzību pieteikuma iesniedzējiem ar īpašām uzņemšanas vajadzībām, tostarp vajadzības gadījumā atbilstošu garīgās veselības aprūpi.
-

↓ 2013/33/EU (adapted)

⇒ new

III NODAĻA

MATERIĀLO UZŅEMŠANAS MATERIĀLO NOSACĪJUMU APSTĀKĻU ⊗ AIZSTĀŠANA, ⊗ PASLIKTINĀŠANA VAI ATTEIKŠANA

20. 19. pants

Materiālo uzņemšanas ~~materiālo nosacījumu~~ apstākļu ⊗ aizstāšana, ⊗ pasliktināšana vai atteikšana

1. ⇒ Attiecībā uz pieteikuma iesniedzējiem, kuriem ir jāatrodas to teritorijā saskaņā ar Regulu (ES) Nr. XXX/XXX [Dublinas regula], ⇐ ~~Dalībvalstis~~ ⇒ 2. punktā aprakstītajās situācijās ⇐ var:
-

↓ new

- a) izmitināšanu, pārtiku, apģērbu un citus būtiski svarīgus nepārtikas priekšmetus, kas tiek nodrošināti finansiālu pabalstu vai talonu veidā, aizstāt ar materiālo uzņemšanas apstākļu nodrošināšanu natūrā; vai
-

↓ 2013/33/EU (adapted)

⇒ new

- b) pasliktināt vai – ārkārtas un pienācīgi pamatotos gadījumos – atteikt ~~uzņemšanas materiālos nosacījumus~~ ⇒ dienasnaudu. ⇐
2. ⊗ 1. punktu piemēro ⊗, ja pieteikuma iesniedzējs:
- a) atstāj dzīvesvietu, ko viņam noteikusi kompetentā iestāde, par to nepaziņojot ~~šādai iestādei~~, vai, ja tas ir prasīts, bez atļaujas ⇒, vai aizbēg ⇐; vai
- b) nepilda pienākumus par ~~deklarāciju~~ ⊗ pieteikšanos ⊗ vai informācijas sniegšanu vai saprātīgā termiņā, kas noteikts attiecīgās valsts tiesību aktos, neierodas uz personīgām intervijām attiecībā uz patvēruma procedūru; vai

- c) ir iesniedzis turpmāku pieteikumu, kā definēts Direktīvas 2013/32/ES Regulas (ES) Nr. XXX/XXX [procedūru regula] 2. panta c) punktā [4. panta 2. punkta a) apakšpunktā]; vai
- ☒ d) ir slēpis finansiālos līdzekļus un tādējādi ir nepamatoti baudījis materiālos uzņemšanas apstākļus; vai ☒

↓ new

- e) ir smagi pārkāpis izmitināšanas centra noteikumus vai ir uzvedies sevišķi vardarbīgi; vai
- f) nepiedalās obligātajos integrācijas pasākumos; vai
- g) nav ievērojis Regulas (ES) Nr. XXX/XXX [Dublinas regula] [4. panta 1. punktā] paredzēto pienākumu un ir bez pienācīga pamatojuma devies uz citu dalībvalsti un paudis pieteikumu tur; vai
- h) pēc bēgšanas uz citu dalībvalsti ir pārsūtīts atpakaļ.

↓ 2013/33/EU (adapted)

⇒ new

Saistībā ar a) un b) gadījumu ☒ apakšpunktu ☒, kad pieteikuma iesniedzējs atrasts vai pats brīvprātīgi piesakās kompetentajai iestādei, pieņem attiecīgi pamatotu lēmumu par dažu vai visu ⇒ aizstāto, ⇐ atteikto vai pasliktināto materiālo uzņemšanas materiālo nosacījumu apstākļu atjaunošanu, ņemot vērā pazušanas iemeslus.

~~2. Dalībvalstis var arī pasliktināt uzņemšanas materiālos nosacījumus, ja tās var konstatēt, ka pieteikuma iesniedzējs bez pamatota iemesla nav iesniedzis starptautiskās aizsardzības pieteikumu praktiski iespējami īsākajā laikā pēc ierašanās attiecīgajā dalībvalstī.~~

~~3. Dalībvalstis var pasliktināt vai atteikt uzņemšanas materiālos nosacījumus, ja pieteikuma iesniedzējs ir slēpis finansiālus līdzekļus un tādēļ nelikumīgi saņēmis palastu saistībā ar uzņemšanas materiālajiem nosacījumiem.~~

~~4. Dalībvalstis var noteikt sankcijas par nopietniem izmitināšanas centru noteikumu pārkāpumiem, kā arī par vardarbīgu uzvedību.~~

~~3.5. Lēmumus par materiālo uzņemšanas materiālo nosacījumu apstākļu ⇒ aizstāšanu, ⇐ pasliktināšanu vai atteikšanu vai šā panta 1., 2., 3. un 4. punktā noteiktajām sankcijām pieņem individuāli, objektīvi un taisnīgi ☒, balstoties uz konkrētās lietas apstākļiem un ☒ paskaidrojot iemeslus. Lēmumu pamatā ir attiecīgās personas īpašā situācija, jo sevišķi attiecībā uz 21. pantā noteiktajām personām ⇒ pieteikuma iesniedzējiem ar īpašām uzņemšanas vajadzībām ⇐, ņemot vērā proporcionalitātes~~

samērīguma principu. Dalībvalstis jebkurā gadījumā nodrošina medicīnisko palīdzību saskaņā ar ~~19.~~ 18. pantu un nodrošina cilvēka cienīgu dzīves līmeni visiem pieteikuma iesniedzējiem.

- ~~4.6.~~ Dalībvalstis nodrošina, ~~lai~~ ka materiālos uzņemšanas ~~materiālos nosacījumus~~ apstākļus ⇒ neaizstāj, ⇐ nepasliktina vai ~~neattie~~ neatsaka līdz lēmuma pieņemšanai saskaņā ar ~~5.~~ 3. punktu.

IV NODAĻA

NOTEIKUMI ATTIECĪBĀ UZ ~~MAZĀK AIZSARGĀTĀM PERSONĀM~~ ⊗ PIETEIKUMA IESNIEDZĒJIEM AR ĪPAŠĀM UZŅEMŠANAS VAJADZĪBĀM ⊗

~~21.~~ 20. pants

⊗ Pieteikuma iesniedzēji ar īpašām uzņemšanas vajadzībām ⊗ ~~Vispārīgais princips~~

Dalībvalstis savos valsts tiesību aktos, ar kuriem īsteno šo direktīvu, ņem vērā ⇒ īpašo situāciju, kādā atrodas pieteikuma iesniedzēji ar īpašām uzņemšanas vajadzībām ⇐ ~~šādu mazāk aizsargātu personu īpašās vajadzības – nepilngadīgie, nepilngadīgie bez pavadības, invalīdi, veci cilvēki, grūtnieces, vientuļi vecāki ar mazgadīgiem bērniem, cilvēku tirdzniecības upuri, personas ar nopietnām slimībām, personas ar garīgiem traucējumiem un personas, kas pārcietušas spīdzināšanu, izvarošanu vai cita veida nopietnu psiholoģisku, fizisku vai seksuālu vardarbību, piemēram, sievietšu dzimumorgānu kropļošanu.~~

~~22.~~ 21. pants

~~Mazāk aizsargātu personu~~ Īpašo uzņemšanas vajadzību izvērtējums

1. Lai efektīvi īstenotu ~~21.~~ 20. pantu, dalībvalstis ⇒ sistemātiski ⇐ izvērtē, vai pieteikuma iesniedzējs ir pieteikuma iesniedzējs ar īpašām uzņemšanas vajadzībām. Dalībvalstis norāda arī šādu vajadzību raksturu.

Minēto izvērtējumu uzsāk ~~saprātīgā laikposmā~~ ⇒ pēc iespējas drīz ⇐ pēc starptautiskās aizsardzības pieteikuma ~~sagatavošanas~~ paušanas, un to var iekļaut pastāvošajās valsts procedūrās ⇒ vai novērtējumā, kas minēts Regulas (ES) Nr. XXX/XXX [procedūru regula] [19]. pantā ⇐. Dalībvalstis nodrošina, ka minētās īpašās uzņemšanas vajadzības saskaņā ar ~~šīs šo~~ direktīvasu noteikumiem ~~risina~~ apmierina arī tad, ja par tām kļūst zināms patvēruma procedūras vēlākā posmā.

↓ 2013/33/EU

Dalībvalstis nodrošina, ka atbalstā, ko sniedz pieteikuma iesniedzējiem ar īpašām uzņemšanas vajadzībām saskaņā ar šo direktīvu, viņu īpašās uzņemšanas vajadzības tiek ņemtas vērā visu laiku, kamēr ilgst patvēruma procedūra, un nodrošina viņu situācijas atbilstošu pārraudzību.

↓ new

2. Šā panta 1. punkta mērķiem dalībvalstis nodrošina, ka 26. pantā minēto iestāžu darbinieki:

- a) ir apmācīti un arī turpmāk tiek apmācīti konstatēt pirmās pazīmes, ka pieteikuma iesniedzējam nepieciešami īpaši uzņemšanas apstākļi, un pēc šo vajadzību apzināšanas ņemt tās vērā;
- b) pieteikuma iesniedzēja lietā iekļauj informāciju par pieteikuma iesniedzēja īpašajām uzņemšanas vajadzībām un norāda a) apakšpunktā minētās pazīmes, kā arī ieteikumus attiecībā uz pieteikuma iesniedzējam iespējami nepieciešamā atbalsta veidu;
- c) norīko pieteikuma iesniedzēju pie ārsta vai psihologa, lai pamatīgāk izvērtētu viņa psiholoģisko un fizisko stāvokli, ja ir norādes, ka pieteikuma iesniedzējs varētu būt pārcietis spīdzināšanu, izvarošanu vai cita veida nopietnu psiholoģisku, fizisku vai seksuālu vardarbību un ka tas varētu ietekmēt šā pieteikuma iesniedzēja uzņemšanas vajadzības; un
- d) lemjot par to, kāda veida īpašo uzņemšanas atbalstu varētu sniegt pieteikuma iesniedzējam, ņem vērā minētā izvērtējuma rezultātus.

↓ 2013/33/EU

⇒ new

3.2. Izvērtējumam, kas minēts 1. punktā, nav jānotiek administratīvas procedūras veidā.

4.3. Tikai ~~mazāk aizsargātas personas saskaņā ar 21. pantu~~ ⇒ pieteikuma iesniedzēji ar īpašām uzņemšanas vajadzībām ⇐ var uzskatīt par personām ar īpašām uzņemšanas vajadzībām, un tādēļ tās var saņemt īpašu atbalstu, kas paredzēts šajā direktīvā.

↓ 2013/33/EU

5.4. Šā panta 1. punktā paredzētais izvērtējums neskar starptautiskās aizsardzības vajadzību izvērtēšanu saskaņā ar ~~Direktīvu 2011/95/ES~~ Regulu (ES) Nr. XXX/XXX [kvalifikācijas regula].

Nepilngadīgie

1. Īstenojot šīs direktīvas noteikumus attiecībā uz nepilngadīgajiem, dalībvalstis pirmām kārtām ņem vērā bērna intereses. Dalībvalstis nodrošina dzīves līmeni, kas vajadzīgs nepilngadīgā fiziskajai, psihiskajai, garīgajai, morālajai un sociālajai attīstībai.
2. Izvērtējot bērna intereses, dalībvalstis īpaši ņem vērā šādus faktorus:
 - a) ģimenes atkalapvienošanās iespēju;
 - b) nepilngadīgā labklājību un sociālo attīstību, īpaši ņemot vērā nepilngadīgā izcelsmi;
 - c) drošuma un drošības apsvērumus, jo īpaši, ja iespējams, ka nepilngadīgais ir cilvēku tirdzniecības upuris;
 - d) nepilngadīgā viedokli atbilstoši viņa vecumam un briedumam.
3. Dalībvalstis nodrošina, ka nepilngadīgajiem ~~18.~~ 17. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā minētajās telpās un izmitināšanas centros ir iespēja iesaistīties brīvā laika pavadīšanas ~~pasākumos~~ nodarbēs, tostarp viņu vecumam atbilstošās rotaļās un atpūtas ~~pasākumos~~ nodarbēs, un ~~pasākumos~~ nodarbēs svaigā gaisā.
4. Dalībvalstis nodrošina iespēju saņemt rehabilitācijas pakalpojumus nepilngadīgajiem, kas cietuši no jebkāda veida ļaunprātīgas izmantošanas, nevērības, ekspluatācijas, spīdzināšanas vai cietsirdīgas, necilvēcīgas un pazemojošas izturēšanās vai kas cietuši bruņotos konfliktos, un nodrošina, ka nepieciešamības gadījumā ir paredzēta atbilstoša garīgās veselības aprūpe un kvalificētas konsultācijas.

↓ 2013/33/EU (adapted)

⇒ new

5. Dalībvalstis nodrošina, ka pieteikuma iesniedzēju nepilngadīgos bērnus vai nepilngadīgos pieteikuma iesniedzējus izmitina kopā ar vecākiem, ~~viņu neprecētajiem nepilngadīgajiem brāļiem vai māsām~~ vai pieaugušu personu, kura par viņiem ir atbildīga, ~~un~~ ☒ un viņu neprecētajiem nepilngadīgajiem brāļiem vai māsām ~~un~~ ☒ saskaņā ar ~~tiesību aktu vai~~ attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem vai praksi ar noteikumu, ka tas ir attiecīgā nepilngadīgā interesēs.
46. Darbinieki, kas strādā ~~ar nepilngadīgajiem, tostarp ar nepilngadīgajiem bez pavadības~~ ☒ ar nepilngadīgajiem, tostarp ~~ar nepilngadīgajiem bez pavadības~~ ☒ ar nepilngadīgajiem ~~bez pavadības~~ ☒ ir tādi, par kuriem oficiālajos reģistros nav ierakstu saistībā ar tādu noziedzīgu nodarījumu vai pārkāpumu izdarīšanu, kas vērsti

pret bērniem, un ~~if tiek~~ ☒ pastāvīgi un ☒ atbilstoši apmācīti un arī turpmāk tiek apmācīti attiecībā uz viņu ~~⇒~~ tiesībām un ~~⇒~~ vajadzībām ~~⇒~~, kādas ir nepavadītiem nepilngadīgajiem, tostarp attiecībā uz piemērojamajiem bērnu aizsardzības standartiem, ~~⇒~~ un ~~attiecībā uz informāciju, ko viņi iegūst darba gaitā,~~ ievēro konfidencialitātes noteikumus, kas paredzēti valsts tiesību aktos, ~~attiecībā uz informāciju, ko viņi iegūst darba gaitā.~~

↓ 2013/33/EU (adapted)

⇒ new

~~24.~~ 23. pants

Nepavadīti Nepilngadīgie ~~bez pavadības~~

1. Dalībvalstis pēc iespējas ātrāk ~~⇒~~ un ne vēlāk kā piecu darbdienu laikā no brīža, kad nepavadīts nepilngadīgais pauž starptautiskās aizsardzības pieteikumu, ~~⇒~~ veic pasākumus, lai nodrošinātu, ka ☒ aizbildnis ☒ ~~pārstāvis~~ pārstāv nepavadīto nepilngadīgo ~~bez pavadības~~ un palīdz viņam, lai ~~tas~~ viņš varētu baudīt šajā direktīvā paredzētās tiesības un izpildīt tajā noteiktos pienākumus. ~~⇒~~ Šos uzdevumus var veikt aizbildnis, kas iecelts saskaņā ar Regulas (ES) Nr. XXX/XXX [procedūru regula] [22]. pantu. ~~⇒~~ Nepavadīto Nepilngadīgo ~~bez pavadības~~ nekavējoties informē par attiecīgā ☒ aizbildņa ☒ ~~pārstāvja~~ iecelšanu. ☒ Ja kā aizbildnis ir norīkota organizācija, tā ieceļ personu, kas saskaņā ar šo direktīvu ir atbildīga par aizbildņa pienākumu veikšanu attiecībā uz nepavadīto nepilngadīgo. ☒ ~~Pārstāvis~~ ☒ Aizbildnis ☒ veic savus pienākumus saskaņā ar bērna interešu principu, kā noteikts ~~23.~~ 22. panta 2. punktā, un viņam ~~šajā sakarā~~ ir ~~šiem mērķiem~~ nepieciešamās zināšanas ~~⇒~~ un par viņu oficiālajos reģistros nav ierakstu saistībā ar tādu noziedzīgu nodarījumu vai pārkāpumu izdarīšanu, kas vērsti pret bērniem ~~⇒~~. Lai nodrošinātu ~~23.~~ 22. panta 2. punkta b) apakšpunktā minēto nepilngadīgā labklājību un sociālo attīstību, personu, kura veic ~~pārstāvja~~ ☒ aizbildņa ☒ pienākumus, nomaina tikai vajadzības gadījumā. Organizācijas vai personas, kuru intereses ir konfliktā vai varētu būt konfliktā ar nepavadītā nepilngadīgā ~~bez pavadības~~ interesēm, ~~nav tiesīgas~~ ~~klūst par pārstāvjiem~~ ~~⇒~~ neieceļ par aizbildņiem ~~⇒~~.

~~Atbilstošas iestādes pastāvīgi veic situācijas novērtējumu, tostarp nepilngadīgā bez pavadības pārstāvībai nepieciešamo līdzekļu pieejamību.~~

↓ new

Dalībvalstis nodrošina, ka aizbildnim vienlaikus netiek uzticēta atbildība par nesamērīgi daudziem nepavadītiem nepilngadīgajiem, kā rezultātā viņš nespētu efektīvi pildīt savus uzdevumus. Dalībvalstis norīko struktūras vai personas, kas atbild par to, lai regulāri pārraudzītu, vai aizbildņi savus uzdevumus veic apmierinoši. Minētajām struktūrām vai personām turklāt piešķir pilnvaras izskatīt sūdzības, ko nepavadītie nepilngadīgie iesnieguši par aizbildņiem.

2. Nepavadītos ~~Nnepilngadīgos bez pavadības~~, kas ~~sagatavo~~ pauž starptautiskās aizsardzības pieteikumu, no brīža, kad viņi uzņemti dalībvalsts teritorijā, līdz brīdim, kad viņiem jāatstāj dalībvalsts teritorija, kurā ~~sagatavots~~ pausts starptautiskās aizsardzības pieteikums vai kur to izskata, izmitina:
- a) kopā ar pieaugušiem radniekiem;
 - b) kopā ar audžuģimeni;
 - c) izmitināšanas centros, kur ir īpaši apstākļi nepilngadīgajiem;
 - d) citās izmitināšanas vietās, kas piemērotas nepilngadīgajiem.

Dalībvalstis var ievietot nepavadītos nepilngadīgos ~~bez pavadības~~, kas sasnieguši 16 vai vairāk gadu, pieaugušo pieteikuma iesniedzēju izmitināšanas centros, ja tas ir viņu interesēs, kā paredzēts ~~22.~~ 22. panta 2. punktā.

~~Vienu vecāku bērnu~~ Māsas un brāļus pēc iespējas atstāj kopā, ņemot vērā attiecīgā bērna intereses un sevišķi viņa vecumu un brieduma pakāpi. Nepavadīto ~~Nnepilngadīgo bez pavadības~~ dzīvesvietas maiņas ierobežo līdz minimumam.

3. Dalībvalstis pēc starptautiskās aizsardzības pieteikuma ~~sagatavošanas~~ paušanas pēc iespējas ātrāk sāk meklēt nepavadītā nepilngadīgā ~~bez pavadības~~ ģimenes locekļus, ja nepieciešams, ar starptautisko vai citu attiecīgu organizāciju palīdzību, vienlaikus aizsargājot viņa intereses. Ja ir apdraudēta nepilngadīgā vai arī viņa tuvu radnieku dzīvība vai veselība, sevišķi, ja viņi palikuši izcelsmes zemē, jā rūpējas, lai informāciju par šādām personām savāktu, apstrādātu un pārsūtītu kā konfidenciālu, lai izvairītos no apdraudējuma viņu drošībai.

Spīdzināšanas un vardarbības upuri

1. Dalībvalstis nodrošina, ~~lai~~ ka personām, kas pārcietušas ⇒ ar dzimumu saistītu kaitējumu, ⇐ spīdzināšanu, izvarošanu vai citu nopietnu vardarbību, sniedz nepieciešamo veselības traucējumu ārstēšanu, kas radušies šādu darbību dēļ, jo īpaši piekļuvi piemērotai medicīniskai un psiholoģiskai ārstēšanai vai aprūpei.

2. Darbinieki, kas strādā ar spīdzināšanas, izvarošanas un cita veida nopietnas vardarbības upuriem, ir un arī turpmāk tiek atbilstoši apmācīti par viņu vajadzībām un attiecībā uz informāciju, ko viņi iegūst darba gaitā, ievēro konfidencialitātes noteikumus, kas paredzēti valsts tiesību aktos.
-

V NODAĻA

PĀRSŪDZĒŠANA

~~26.~~ 25. pants

Pārsūdzēšana

1. Dalībvalstis nodrošina, ka lēmumus par ~~pabalstu~~ labumu piešķiršanu, ⇒ aizstāšanu, ⇐ ~~atņemšanu~~ atteikšanu vai samazināšanu saskaņā ar šo direktīvu vai lēmumus, kas pieņemti saskaņā ar 7. pantu, kuri individuāli ietekmē pieteikuma iesniedzējus, var pārsūdzēt saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktos noteikto procedūru. Vismaz pēdējā instancē nodrošina pārsūdzības ~~iespeju~~ vai lietas pārskatīšanas ~~iespeju faktiski un juridiski tiesas~~ iestādē pēc būtības un par tiesību jautājumiem.
-

2. Dalībvalstis nodrošina, ka 1. punktā minētajos pārsūdzības vai pārskatīšanas gadījumos ~~tiesas~~ iestādē pēc pieprasījuma ir pieejama bezmaksas juridiskā palīdzība un pārstāvība tiktāl, ciktāl tas ir nepieciešams, lai nodrošinātu tiesu efektīvu pieejamību. Tas ietver vismaz nepieciešamo procesuālo dokumentu sagatavošanu un piedalīšanos ~~uzklaušanās~~ lietas izskatīšanā tiesu iestādēs pieteikuma iesniedzēja vārdā.

Bezmaksas juridisko palīdzību un pārstāvību nodrošina atbilstīgi kvalificētas personas, kā tas ir pieļauts vai atļauts saskaņā ar valsts tiesību aktiem, un kuru intereses nav konfliktā ar pieteikuma iesniedzēja interesēm vai šāds interešu konflikts nav potenciāli iespējams.

3. Dalībvalstis var arī paredzēt, ka bezmaksas juridisko palīdzību un pārstāvību piešķir:
- a) tikai tiem, kam trūkst pietiekamu līdzekļu; un/vai
 - b) tikai ar pakalpojumiem, ko sniedz juridiskie konsultanti vai citi padomdevēji, kas ir īpaši ~~paredzēti~~ norīkoti ar valsts tiesību aktosiem, lai sniegtu palīdzību pieteikuma iesniedzējiem un tos pārstāvētu.

Dalībvalstis var paredzēt, ka bezmaksas juridiskā palīdzība un pārstāvība nav pieejama, ja kompetentā iestāde uzskata, ka pārsūdzībā vai pārskatīšanā nav reālu izredžu gūt panākumus. Šādā gadījumā dalībvalstis nodrošina, ka juridiskā palīdzība un pārstāvība ~~nav~~ netiek patvaļīgi ierobežota un ka pieteikuma iesniedzējam netiek kavēta efektīva piekļuve tiesai.

4. Dalībvalstis arī var:
- a) noteikt finansiālus ierobežojumus un/vai termiņus bezmaksas juridiskās palīdzības un pārstāvības sniegšanai, ar noteikumu, ka tādi ierobežojumi patvaļīgi neierobežo juridiskās palīdzības un pārstāvības pieejamību;
 - b) paredzēt, ka attiecībā uz maksām un citiem izdevumiem ~~attieksme~~ attieksmi pret pieteikuma iesniedzējiem nav labvēlīgāka par attieksmi, ko parasti piemēro to valstspiederīgajiem jautājumos saistībā ar juridisko palīdzību.
5. Dalībvalstis var prasīt, lai tām pilnīgi vai daļēji atlīdzina jebkurus ~~piešķirtos~~ segtos izdevumus, ja ~~un kad~~ pieteikuma iesniedzēja finansiālais stāvoklis ir ievērojami uzlabojies vai ja lēmums ~~piešķirt~~ segt šādus izdevumus ir pieņemts, pamatojoties uz pieteikuma iesniedzēja sniegtu nepatiesu informāciju.
6. Procedūras par juridiskās palīdzības un pārstāvības pieejamību nosaka attiecīgās valsts tiesību akts.

VI NODAĻA

DARBĪBAS UZŅEMŠANAS SISTĒMAS EFEKTIVITĀTES UZLABOŠANAI

~~27.~~ 26. pants

Kompetentās iestādes

Katra dalībvalsts paziņo Komisijai par tām iestādēm, kuras ir atbildīgas par pienākumu izpildi, kas izriet no šīs direktīvas. Dalībvalstis informē Komisiju par jebkādām izmaiņām attiecībā uz šādām iestādēm.

↓ 2013/33/EU
⇒ new

~~28.~~ 27. pants

Vadības, pārraudzības un kontroles sistēma

1. Dalībvalstis, ņemot vērā to konstitucionālo iekārtu, ievieš attiecīgus mehānismus, lai nodrošinātu, ka ir noteikta pienācīga uzņemšanas ~~nosacījumu~~ apstākļu līmeņa vadība, pārraudzība un kontrole. ⇒ Dalībvalstis ņem vērā [uzņemšanas apstākļu praktiskos standartus un rādītājus, ko izstrādājusi Eiropas Patvēruma atbalsta birojs / Eiropas Savienības Patvēruma aģentūra,] un visus citus uzņemšanas apstākļu praktiskos standartus, rādītājus vai norādes, kas noteikti saskaņā ar Regulas (ES) Nr. XXX/XXX [regula par Eiropas Savienības Patvēruma aģentūru] [12]. pantu. ⇐
2. ~~Dalībvalstis vēlākais līdz 2016. gada 20. jūlijam I pielikumā izklāstītajā veidlapā iesniedz Komisijai attiecīgo informāciju.~~ ⇒ Dalībvalstu uzņemšanas sistēmas tiek pārraudzītas un novērtētas saskaņā ar procedūru, kas noteikta Regulas (ES) Nr. XXX/XXX [regula par Eiropas Savienības Patvēruma aģentūru] [5. nodaļā]. ⇐

↓ new

28. pants

Ārkārtas pasākumu plānošana

1. Ikviena dalībvalsts sagatavo ārkārtas pasākumu plānu, kurā ir izklāstīti plānotie pasākumi, kas jāveic, lai nodrošinātu pieteikuma iesniedzēju pienācīgu uzņemšanu saskaņā ar šo direktīvu gadījumos, kad dalībvalstī ierodas nesamērīgs starptautiskās

aizsardzības pieteikuma iesniedzēju skaits. Ar starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējiem saprot tos, kuriem ir jāatrodas attiecīgās dalībvalsts teritorijā, tostarp tos, par kuriem attiecīgā dalībvalsts ir atbildīga saskaņā ar Regulu (ES) Nr. XXX/XXX [Dublinas regula], ņemot vērā minētās regulas VII nodaļā paredzēto korektīvo sadales mehānismu.

2. Pirmo ārkārtas pasākumu plānu sagatavo, izmantojot veidni, kuru izstrādā Eiropas Savienības Patvēruma aģentūra, un to paziņo Eiropas Savienības patvēruma aģentūrai vēlākais [6 mēnešu laikā no šīs direktīvas spēkā stāšanās dienas]. Pēc tam reizi divos gados Eiropas Savienības patvēruma aģentūrai paziņo atjauninātu ārkārtas pasākumu plānu. Ikreiz, kad tiek iedarbināts ārkārtas pasākumu plāns, dalībvalstis par to informē Komisiju un Eiropas Savienības Patvēruma aģentūru.
3. Ārkārtas pasākumu plānus un jo īpaši saskaņā ar šiem plāniem veikto pasākumu pienācīgumu pārbauda un novērtē saskaņā ar procedūru, kas noteikta Regulas (ES) Nr. XXX/XXX [regula par Eiropas Savienības Patvēruma aģentūru] [5. nodaļā].

↓ 2013/33/EU (adapted)
⇒ new

29. pants

Darbinieki un līdzekļi

1. Dalībvalstis veic atbilstošus pasākumus, lai nodrošinātu, ka iestādes un citas organizācijas, kas īsteno šo direktīvu, saņemtu nepieciešamās ~~pamat~~apmācības attiecībā uz abu dzimumu pieteikumu ~~un~~ iesniedzēju vajadzībām. ⇒ Tālab dalībvalstis darbinieku apmācībā iestrādā Eiropas izglītības programmu patvēruma jomā, kuru Eiropas Savienības Patvēruma aģentūra izstrādā saskaņā ar Regulu (ES) Nr. XXX/XXX [regula par Eiropas Savienības Patvēruma aģentūru]. ⇐
2. Dalībvalstis piešķir nepieciešamos līdzekļus attiecībā uz valsts tiesību aktiem, ar ko īsteno šo direktīvu.

VII NODAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

30. pants

~~Ziņojumi~~ ☒ Pārraudzība un novērtēšana ☒

Komisija vēlākais ~~līdz 2017. gada 20. jūlijam~~ ☒ [pēc trim gadiem no šīs direktīvas stāšanās spēkā] ☒ un pēc tam vismaz reizi piecos gados ☒ ~~zīņo~~ ☒ iesniedz ☒ Eiropas Parlamentam un Padomei ☒ ziņojumu ☒ par šīs direktīvas piemērošanu un ierosina nepieciešamos grozījumus.

Dalībvalstis ~~līdz 2016. gada 20. jūlijam~~ ☒ [pēc diviem gadiem no šīs direktīvas stāšanās spēkā] un pēc tam reizi piecos gados ☒ ☒ pēc Komisijas pieprasījuma ☒ nosūta Komisijai visu nepieciešamo informāciju ☒, kas nepieciešama ☒ ziņojuma sagatavošanai.

~~Pēc pirmā ziņojuma iesniegšanas vismaz reizi piecos gados Komisija ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par šīs direktīvas piemērošanu.~~

31. pants

Transponēšana

1. Dalībvalstīs ~~vēlākais līdz 2015. gada 20. jūlijam~~ ☒ [sešu mēnešu laikā no šīs direktīvas stāšanās spēkā] ☒ stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu ~~1. līdz 12., 14. līdz 28. un 30. panta un I pielikuma~~ ☒ 1. līdz 8., 11., 15. līdz 25. un 27. līdz 30. panta ☒ prasības. Dalībvalstis ~~tālā~~ ☒ nekavējoties ☒ dara Komisijai zināmu minēto pasākumu tekstu.

Kad dalībvalstis pieņem minētos ~~pasākumus~~ ☒ noteikumus ☒, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Tās iekļauj arī norādi, ka atsauces uz direktīvu, ko atceļ ar šo direktīvu, spēkā esošajos normatīvajos un administratīvajos aktos uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsauce un kā formulējama minētā norāde.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

32. pants

Atcelšana

Direktīvu ~~2003/9/EK~~ ☒ 2013/33/ES ☒ attiecībā uz dalībvalstīm, kam ~~tā~~ ir saistoša ☒ šī direktīva ☒, atceļ no ~~2015. gada 21. jūlija~~ ☒ [dienas, kas seko dienai, kura minēta 31. panta 1. punkta pirmajā daļā] ☒, neskarot dalībvalstu pienākumus attiecībā uz ~~H I pielikuma B daļu~~ ☒ noteikto termiņu direktīvas transponēšanai valsts tiesību aktos.

Atsauces uz atcelto direktīvu uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu un lasa saskaņā ar atbilstības tabulu , kas sniegta III pielikumā.

33. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

~~Šīs direktīvas 13. un 29. pantu piemēro no 2015. gada 21. jūlija.~~

34. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm saskaņā ar Līgumiem.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*

IPIELIKUMS

~~Ziņošanas veidlapa informācijai, kas dalībvalstīm jāiesniedz atbilstoši 28. panta 2. punkta prasībām.~~

~~Pēc 28. panta 2. punktā minētā datuma dalībvalstu iesniedzamo informāciju atkārtoti iesniedz Komisijai, ja ir ieviestas būtiskas izmaiņas valsts tiesību aktos vai praksē, kuru dēļ sniegtā informācija ir novecojusi.~~

- ~~1. Pamatojoties uz 2. panta k) punktu un 22. pantu, lūdzu, izskaidrojiet dažādos posmos to personu identifikācijā, kurām ir īpašas uzņemšanas vajadzības, tostarp brīdi, kurā identifikācija tiek sākta, un tās sekas attiecībā uz šādu vajadzību risināšanu, jo īpaši attiecībā uz nepilngadīgajiem bez pavadības, personām, kas cietušas no spīdzināšanas, izvarošanas vai cita veida nopietnas psiholoģiskas, fiziskas vai seksuālas vardarbības, un cilvēku tirdzniecības upuriem.~~
- ~~2. Sniedziet pilnīgu informāciju par 6. pantā paredzēto dokumentu veidu, nosaukumu un formātu.~~
- ~~3. Atsaucoties uz 15. pantu, lūdzu, norādiet, kādā apjomā uz pieteikuma iesniedzēju piekļuvi darba tirgum ir noteikti jebkādi īpaši nosacījumi, un aprakstiet sīkāk šādus ierobežojumus.~~
- ~~4. Atsaucoties uz 2. panta g) punktu, lūdzu, aprakstiet, kā tiek nodrošināti uzņemšanas materiālie nosacījumi (t. i., kuri uzņemšanas materiālie nosacījumi tiek nodrošināti natūrā, naudas izteiksmē, talonos vai minēto elementu kombinācijā), un norādiet pieteikuma iesniedzējiem izsniegtās dienasnaudas apmēru.~~
- ~~5. Attiecīgā gadījumā atsaucoties uz 17. panta 5. punktu, lūdzu, izskaidrojiet atsaucē punktu(-us), ko izmanto valsts tiesību aktos vai praksē nolūkā noteikt pieteikuma iesniedzējiem sniedzamās finanšu palīdzības apmēru. Ja attieksme pret pieteikuma iesniedzējiem ir mazāk labvēlīga nekā pret valstspiederīgajiem, paskaidrojiet tā iemeslus.~~

↓ 2013/33/EU (adapted)

III PIELIKUMS

~~A DAĻA~~

~~Ateelta direktīva~~
~~(minēta 32. pantā)~~

Padomes Direktīva 2003/9/EK	((OV L 31, 6.2.2003., 18. lpp.))
--	---

~~B DAĻA~~

Termiņš direktīvas transponēšanai valsts tiesību aktos
(minēts 32. pantā)

Direktīva	Termiņš transponēšanai
2003/9/EK	2005. gada 6. februāris
☒ 2013/33/ES ☒	☒ 2015. gada 20. jūlijs ☒

III PIELIKUMS

Atbilstības tabula

Direktīva 2003/9/EK	Šī direktīva
1. pants	1. pants
2. panta ievaddaļa	2. panta ievaddaļa
2. panta a) punkts	—
2. panta b) punkts	—
—	2. panta a) punkts
2. panta c) punkts	2. panta b) punkts
2. panta d) punkta ievaddaļa	2. panta c) punkta ievaddaļa
2. panta d) punkta i) apakšpunkts	2. panta c) punkta pirmais ievilkums
2. panta d) punkta ii) apakšpunkts	2. panta c) punkta otrais ievilkums
—	2. panta c) punkta trešais ievilkums
2. panta e), f) un g) punkts	—
—	2. panta d) punkts
2. panta h) punkts	2. panta e) punkts
2. panta i) punkts	2. panta f) punkts
2. panta j) punkts	2. panta g) punkts
2. panta k) punkts	2. panta h) punkts
2. panta l) punkts	2. panta i) punkts
—	2. panta j) punkts
—	2. panta k) punkts
3. pants	3. pants
4. pants	4. pants

5. pants	5. pants
6. panta 1. līdz 5. punkts	6. panta 1. līdz 5. punkts
—	6. panta 6. punkts
7. panta 1. un 2. punkts	7. panta 1. un 2. punkts
7. panta 3. punkts	—
7. panta 4. līdz 6. punkts	7. panta 3. līdz 5. punkts
—	8. pants
—	9. pants
—	10. pants
—	11. pants
8. pants	12. pants
9. pants	13. pants
10. panta 1. punkts	14. panta 1. punkts
10. panta 2. punkts	14. panta 2. punkta pirmā daļa
—	14. panta 2. punkta otrā daļa
10. panta 3. punkts	14. panta 3. punkts
11. panta 1. punkts	—
—	15. panta 1. punkts
11. panta 2. punkts	15. panta 2. punkts
11. panta 3. punkts	15. panta 3. punkts
11. panta 4. punkts	—
12. pants	16. pants
13. panta 1. līdz 4. punkts	17. panta 1. līdz 4. punkts
13. panta 5. punkts	—
—	17. panta 5. punkts

14. panta 1. punkts	18. panta 1. punkts
14. panta 2. punkta pirmās daļas ievaddaļa, a) un b) apakšpunkts	18. panta 2. punkta ievaddaļa, a) un b) apakšpunkts
14. panta 7. punkts	18. panta 2. punkta c) apakšpunkts
—	18. panta 3. punkts
14. panta 2. punkta otrā daļa	18. panta 4. punkts
14. panta 3. punkts	—
—	18. panta 5. punkts
14. panta 4. punkts	18. panta 6. punkts
14. panta 5. punkts	18. panta 7. punkts
14. panta 6. punkts	18. panta 8. punkts
14. panta 8. punkta pirmās daļas ievaddaļa, pirmais ievilkums	18. panta 9. punkta pirmās daļas ievaddaļa, a) apakšpunkts
14. panta 8. punkta pirmās daļas otrais ievilkums	—
14. panta 8. punkta pirmās daļas trešais ievilkums	18. panta 9. punkta pirmās daļas b) apakšpunkts
14. panta 8. punkta pirmās daļas ceturtais ievilkums	—
14. panta 8. punkta otrā daļa	18. panta 9. punkta otrā daļa
15. pants	19. pants
16. panta 1. punkta ievaddaļa	20. panta 1. punkta ievaddaļa
16. panta 1. punkta a) apakšpunkta pirmās daļas pirmais, otrais un trešais ievilkums	20. panta 1. punkta pirmās daļas a), b) un c) apakšpunkts
16. panta 1. punkta a) apakšpunkta otrā daļa	20. panta 1. punkta otrā daļa
16. panta 1. punkta b) apakšpunkts	—
16. panta 2. punkts	—
—	20. panta 2. un 3. punkts
16. panta 3. līdz 5. punkts	20. panta 4. līdz 6. punkts

17. panta 1. punkts	21. pants
17. panta 2. punkts	—
—	22. pants
18. panta 1. punkts	23. panta 1. punkts
—	23. panta 2. un 3. punkts
18. panta 2. punkts	23. panta 4. punkts
—	23. panta 5. punkts
19. pants	24. pants
20. pants	25. panta 1. punkts
—	25. panta 2. punkts
21. panta 1. punkts	26. panta 1. punkts
—	26. panta 2. līdz 5. punkts
21. panta 2. punkts	26. panta 6. punkts
22. pants	—
—	27. pants
23. pants	28. panta 1. punkts
—	28. panta 2. punkts
24. pants	29. pants
25. pants	30. pants
26. pants	31. pants
—	32. pants
27. pants	33. panta pirmā daļa
—	33. panta otrā daļa
28. pants	34. pants
—	I pielikums

—	II pielikums
==	III pielikums

II PIELIKUMS

Atbilstības tabula

Direktīva 2013/33/ES	Šī direktīva
1. pants	1. pants
2. panta ievaddaļa	2. panta ievaddaļa
2. panta a) punkts	2. panta 1. punkts
2. panta b) punkts	2. panta 2. punkts
2. panta c) punkts	2. panta 3. punkts
2. panta d) punkts	2. panta 4. punkts
2. panta e) punkts	2. panta 5. punkts
2. panta f) punkts	2. panta 6. punkts
2. panta g) punkts	2. panta 7. punkts
2. panta h) punkts	2. panta 8. punkts
2. panta i) punkts	2. panta 9. punkts
—	2. panta 10. punkts
—	2. panta 11. punkts
2. panta j) punkts	2. panta 12. punkts
2. panta k) punkts	2. panta 13. punkts
3. pants	3. pants
4. pants	4. pants
5. pants	5. pants
6. panta 1. līdz 4. punkts	—
6. panta 5. punkts	6. pants

6. panta 6. punkts	—
7. panta 1. punkts	7. panta 1. punkts
7. panta 2. punkts	7. panta 2. punkta pirmā daļa
—	7. panta 2. punkta otrā daļa
—	7. panta 3. punkts
7. panta 3. punkts	7. panta 6. punkts
7. panta 4. līdz 5. punkts	7. panta 4. līdz 5. punkts
—	7. panta 7. līdz 8. punkts
8. panta 1. līdz 2. punkts	8. panta 1. līdz 2. punkts
8. panta 3. punkta a) un b) apakšpunkts	8. panta 3. punkta a) un b) apakšpunkts
—	8. panta 3. punkta c) apakšpunkts
8. panta 3. punkta c) apakšpunkts	8. panta 3. punkta d) apakšpunkts
8. panta 3. punkta d) apakšpunkts	8. panta 3. punkta e) apakšpunkts
8. panta 3. punkta e) apakšpunkts	8. panta 3. punkta f) apakšpunkts
8. panta 3. punkta f) apakšpunkts	8. panta 3. punkta g) apakšpunkts
8. panta 3. punkta otrā daļa	8. panta 3. punkta otrā daļa
8. panta 4. punkts	8. panta 4. punkts
9. pants	9. pants
10. pants	10. pants
11. pants	11. pants
12. pants	12. pants
13. pants	13. pants
14. pants	14. pants
15. panta 1. punkts	15. panta 1. punkta pirmā daļa
—	15. panta 1. punkta otrā daļa

15. panta 2. punkts	15. panta 2. punkts
—	15. panta 3. punkts
15. panta 3. punkts	15. panta 4. punkts
—	15. panta 5. punkts
16. pants	—
17. panta 1. līdz 4. punkts	16. panta 1. līdz 4. punkts
—	16. panta 5. punkts
17. panta 5. punkts	16. panta 6. punkts
18. panta 1. līdz 8. punkts	17. panta 1. līdz 8. punkts
18. panta 9. punkta otrā un trešā daļa	17. panta 9. punkta pirmā un otrā daļa
—	17. panta 9. punkta trešā daļa
—	17.a pants
19. pants	18. pants
20. panta ievaddaļa	19. panta 1. punkts
20. panta 1. punkta pirmās daļas a) līdz c) apakšpunkts	19. panta 2. punkta pirmās daļas a) līdz c) apakšpunkts
—	19. panta 2. punkta pirmās daļas e) līdz h) apakšpunkts
20. panta 1. punkta otrā daļa	19. panta 2. punkta otrā daļa
20. panta 2. punkts	—
20. panta 3. punkts	19. panta 2. punkta pirmās daļas d) apakšpunkts
20. panta 4. punkts	—
20. panta 5. punkts	19. panta 3. punkts
20. panta 6. punkts	19. panta 4. punkts
21. pants	20. pants
22. panta 1. punkts	21. panta 1. punkts

—	21. panta 2. punkts
22. panta 2. līdz 4. punkts	21. panta 3. līdz 5. punkts
23. panta 1. līdz 5. punkts	22. panta 1. līdz 5. punkts
—	22. panta 6. punkts
24. panta 1. punkta pirmā daļa	23. panta 1. punkta pirmā daļa
24. panta 1. punkta otrā daļa	—
—	23. panta 1. punkta otrā daļa
24. panta 2. līdz 3. punkts	23. panta 2. līdz 3. punkts
24. panta 4. punkts	22. panta 6. punkts
25. pants	24. pants
26. pants	25. pants
27. pants	26. pants
28. pants	27. pants
—	28. pants
29. pants	29. pants
30. panta 1. līdz 2. punkts	30. panta 1. līdz 2. punkts
30. panta 3. punkts	—
31. pants	31. pants
32. pants	32. pants
33. panta 1. punkts	33. pants
33. panta 2. punkts	—
34. pants	34. pants
I pielikums	—
II pielikums	I pielikums
III pielikums	II pielikums